

Reggeli Ujság

16. évfolyam 129. szám

Szerkeszti:
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 Junius 2. vasárnap

Földet ad a Reggeli Ujság

Megalakult az új francia kormány

Laval külügyminiszter maradt, Caillaux pénzügyminiszter lett — A kormány kedden mutatkozik be a kamarában

Párisból jelentik: Buisson megbízott miniszterelnöknek sikerült az éjjel megalakítani kormányát. Az új kormány névsora a következő:

- Miniszterelnök és belügyminiszter: **Fernand Buisson.**
- Tárcanélküli miniszterek: **Josef Caillaux** (radikális szenátor), **Eduard Herriot** (radikális szocialista), **Louis Marin** és **Pétain** tábornagy.
- Külügyminiszter: **Pierre Laval** (pártonkívüli).
- Igazságügyminiszter: **George Pernand** (Marin-csoport).
- Hadügyminiszter: **Morand** tábornok.
- Tengerészetügyi miniszter: **Francois Pietri** tábornok.
- Légügyi miniszter: **Denain** tábornok.
- Kereskedelmi miniszter: **Laurent-Eynac** (baloldali radikális).
- Pénzügyminiszter: **Palmade** (radikális szocialista).
- Közügyminiszter: **Mario Roustand** (radikális szenátor).
- Építészeti miniszter: **Paganon** (radikális szoc.).
- Gyarmatügyi miniszter: **Louis Rollain** (Tardieu-csoport).
- Közmunkaügyi miniszter: **Frossard** (szocialista).
- Nyugdíjügyi miniszter: **Perfety** (radikális szocialista).

Politikai körökben úgy tudják, hogy az új kormány messzemenő rendeletek útján kívánja feladatait megvalósítani. Tervei között szerepel a frankkal való üzérkedés haladéktalan kiiktatása, a pénzügyi fentartása, a nemzetgazdaság megélénkítése, főleg tehát gazdasági problémák.

A Buisson-kormány a francia köztársaság fennállása óta a 98. és a jelenlegi törvényhozási időszak alatt a 15. kormány. Belpolitikai szempontból a kormány többsége körülbelül ugyanaz, mint volt a Flandin-kormányé megalakulása idején. Buisson miniszterelnöknek az a szándéka, hogy a képviselőházban a kormány keddi bemutatkozása alkalmából ugyanúgy kérje a teljhatalom megadását, mint azt Flandin tette s azután néhány nap múlva, június 9-én táján szünetre küldi a parlamentet. Újabb jelentések szerint

Buisson miniszterelnök azt fogja kérni a kamarától, hogy a teljhatalomról szóló törvényjavaslatot vita nélkül szavazzák meg.

Külpolitikai téren semmi változás nem várható, anélkül, hogy a törvényhozás teljes bizalommal viseltetik Laval iránt.

Az új miniszterelnök óriási munkaerejére és vitalitására egyébként jellemző, hogy csütörtökön teljes 7 óráig tartó ülésen a parlament ülésén, azután reggel 4 óráig tárgyalta a különböző politikusokkal, 9 órákor pedig már Lebrun elnökénél volt és azután egész napon át folytatta kormányalakítási tárgyalásait.

A szenátus külügyi bizottságának ülése

A szenátus külügyi bizottsága pénteki ülésén a nemzetközi helyzettel foglalkozott, különös tekintettel Hitler kancellár legutóbbi beszédére. A bizottság elhatározta, felkéri a külügyminisztert, hogy az új kormány megalakulása után terjesszen részletes külügyi expozétát a bizottság elé.

A sajtó az új kormányról

A francia lapok rendkívül kedvezően írnak az új kormányról. A Petit Parisien szerint

az egész ország helyeselni fogja annak a kormánynak a politikáját, amely megvédelmezte a frankot.

Sikerült a devalvációt kikerülni és az üzérkedést leverték — írja a lap. A Journal szerint Buisson tekintélye és a mai helyzet komolysága elő fogja segíteni a nehézségek leküzdését. A Matin szerint a kormány mai összetétele mindenkit bizalommal tölt el.

A frank helyzete

A francia frank pénteken viszonylagosan szilárd volt. Szilárdsága az angol és amerikai valuta-kiigyezelés alap közbelépésének tulajdonítható.

London fontot dobott a piacra és frankot vásárolt. Washington pedig dollárt kímált fel és szintén frankot vásárolt.

A Francia Bank — a május 24-i helyzetet véve alapul — aranytartékára 3116 milliót vesztett s a bankjegyforgalom több mint 600 millióval csökkent. Egyébként

a francia rendőrség pénteken bankokban és magánembereknél 17 esetben foganatosított házkutatást

a valutaüzérkedési műveletek leleplezésére. A kutatások eredményét titokban tartják. Házkutatást tartottak a Petit Journal igazgatójának irodájában is.

Caillaux-pénzügyminiszter

Újabb jelentések szerint Buisson miniszterelnöknek szombat délelőtt változtatásokat kellett tennie az éjjel összeállított kormánylistán.

Palmade ugyanis nem fogadta el a neki felajánlott pénzügyminiszteri tárcát. A tárcát Caillaux szenátor vette át.

aki elnöke a szenátus pénzügyi bizottságának is. Az új kormány délelőtt 11 órákor mutatkozott be a köztársaság elnökének.

Vád alá helyezték két ismert politikust

Francia politikai körökben igen nagy feltűnést keltett, hogy

az ügyészség vádat emelt Paul Reynauld volt pénzügyminiszter és Patenotre ismert politikus ellen az állam hitelének rontása miatt.

Reynauld és Patenotre, aki különben egyike Franciaország leggazdagabb embereinek, hosszabb ideje erős propagandát folytat a frank értékének csökkentése érdekében.

A pápa születésnapja

Rómából jelentik: XI. Pius pápa pénteken ünnepelte 78. születésnapját. A Szent-Atya délelőtt a bibornoki testület üdvözlését fogadta. A világ minden részéből rendkívül sok üdvözlő távirat érkezett a Vatikánba.

A magyar kuria új főtárgyalás tartására utasította a táblát a Dréhr-ügyben

Budapestről jelentik: Szombat délutánra tüzte ki a kuria az ítéletkihirdetést Dréhr Imre volt népjóléti államtitkár bűnygyében. Negyedháromkor vonultak be a tárgyalóterembe a tanács tagjai.

A kuria a tábla ítéletét megsemmisítette

és végzésével az ítéletábrát új főtárgyalás tartására utasította.

Még a gépkocsinál is gyorsabban száguld az amerikai árviz

Newyorkból jelentik: Golorado államban óriási felhőszakadások voltak. Egyes helyeken olyan gyorsan öntött el az ár, hogy a községek lakossága alig tudott elmenekülni. Több ember úgy lelte halálát, hogy

gépkocsikon érte őket utol az árviz és nem maradt idejük a menekülésre.

Az ítéletidőnek az eddigi jelentések szerint 12 halálos áldozata van.

A csehszlovák kormányalakítási tárgyalások

Prágából jelentik: A csehszlovák kormányalakítási tárgyalások megszakítás nélkül folynak. A köztársasági elnök csütörtökön a két német koalíciós párt vezetőit fogadta. Malypetr miniszterelnök pedig pénteken Hlinkákkal tárgyalta. Arról még nincs döntés, hogy egy vagy két német párt vesz részt a koalícióban, mert a német keresztény pártok még nem döntöttek állásfoglalásukról. Politikai körökben úgy tudják, hogy az új kormány csak átmeneti jellegű lesz.

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

Fizessenek ki
szelvény ellenében

1 parát

Vörös Kereszt Egyesület
nek a szegények felszegélyezésére

olvasható névkiírás

pontos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

Fizessenek ki
szelvény ellenében

1 parát

Vörös Kereszt Egyesület
nek a szegények felszegélyezésére

olvasható névkiírás

pontos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

Fizessenek ki
szelvény ellenében

1 parát

Vörös Kereszt Egyesület
nek a szegények felszegélyezésére

olvasható névkiírás

pontos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

A tenyeréből megjósolja Önnek a jövőjét Madame Marita, aki most érkezett Noviszádra

Néhány napig érdekes vendége lesz Noviszádnak egy kitűnő és nagy sikereiről híres tenyerjós nő személyében, aki legutóbb Beogradban, azelőtt pedig Középeurópa nagyobb városaiban működött.

Madame Marita

bámulatos bizalommal olvassa ki az ember tenyeréből a jellemét, multját és jövőjét, nemcsak homályos sejtésekkel, hanem pontosan körülírva és egyes évekre külön-külön. Beszél szerbül, németül és franciául. Madame Marita a Szlobodában szállt meg s ugyanott fogadja a látogatókat délelőtt 9-12 és délután 2-6 óra között. A művészetét szigorúan tudományos alapokon nyugszik s a lapvélemények igazolják, hogy mindenütt, ahol eddig működött, nagy sikereket ért el és nagy népszerűsége tett szert.

Három és fél millió dináros bukás ügye a kikindai törvényszék előtt

A tárgyalás előreláthatóan több napig tart

A kikindai törvényszéken Dimitrijević Dragomir törvényszéki elnök hármastanácsa tegnap kezdte tárgyalni Gyomparin Szever és társai ügyét, akiket az ügyesség hamis bukással vádol. A tárgyaláson az elnök mellett Jankovics Sztanoje és Léj s Dračutin szavazó bírák alkotják a tanácsot, a vádat Damjanovics Dusan vezető államügyész képviseli, a védelmet dr. Komnenovics-Milics és Rajcević Sztevan ügyvédek látják el.

A tárgyalás megnyitása előtt Komnenovics-Milics bejelenti, hogy idézése június 5-re szült és így nem tanulmányozhatta át az ügyet, ezenfelül később értesült arról, hogy apósa Tandics Uros

szintén a károsultak között van és ezért érdekeltnek érzi magát az ügyben. Kéri tehát a bíróságot, hogy a fentiek figyelembe vételével mentse fel a védőügyvédi teendőik alól. A bíróság rövid tanácskozás után ugy határozott, hogy Komnenovics-Milicsot felmenti és helyette hivatalból dr. Vujin Milán ügyvédet jelölte ki Gyomparics védőjéül.

A vádlottak padján Gyomparovics Szever, Stein

József és Magyarov Mita foglalnak helyet. Az ügyész a 32 oldalas vádiratban részletesen ismerteti a vádakát, amelyek miatt a vádlottak padjára ültették őket.

A vádirat hamis bukással, hanyag könyveléssel és üzletvezetéssel vádolja őket, ami által három és fél millió dinár kárt okoztak 300 ügyfelüknek.

—o—

Reng a föld

Huszezer halottja van a beludzsisziáni föld.
rengésnek — Az áldozatok között száz
európai van

Londonból jelentik: Most érkeztek az első megbízható jelentések arról a borzalmas földrengésről, amely Beludzsiszián fővárosában, Kvetában és környékén pusztított. A földrengésnek huszezer ember esett áldozatul. A veszteség körülbelül 100 halott és kétszáz sebesült. Ezek között sok a katona, illetve repülő. Eddig kétszáz embert találtak meg élve a romok között.

A fővárostól északra fekvő Csagana határvárost a földrengés a föld színével tette egyenlővé. Az indiai miniszteriumhoz érkezett jelentések szerint a fővárosnak majdnem egész rendőrsége életét vesztette. Kveta nyilvános terein sátrakat állítottak fel a hajléktalanok számára. Karachéból külön segélyvonatot és repülőgépeket indítottak utnak Kvetába.

György angol király az indiai alkirályhoz részvétleviratot intézett és kérte, hogy állandóan értesítsék a mentési munkálatokról. Ezenkívül részvétleviratot küldött Londonderry lord légügyi miniszternek is ama veszteség alkalmából, amely az angol

légi flottát érte. A földrengés középpontja a 34.000 lakosú Kveta főváros és Kalat között volt, amely Kvetától délre fekszik és szintén romokban heve.

Az angol légügyi miniszterium közlése szerint 44 angol alattvaló, köztük 1 repülőtiszt lett a földrengés áldozata. Harmincegy angol alattvaló sorsáról még semmit sem tudnak.

Beludzsiszián a brit világbirodalomhoz tartozik. Területe 14.000 négyzetkilométer, lakosságának száma azonban az egymilliót sem éri el. Híres gyűjteményekről, Szentanuk állítása szerint éjjel 3 óra tájban hirtelen vörös fény gyulladt ki a látóhatáron, ami a lakosságot nagy rémülettel töltötte el. Növelte a borzalmat a természet nyomasztó csendje. Még az erdők sakáljainak üvöltése is elhallgatott néhány pillanatra. A esendőt azután hatalmas robaj törte meg. Megkezdődött a föld haláltánc. Ugylátszott, mintha a hold és a csillagok tántorogtak volna az égen. Az épületek kártyavárként omlottak össze.

Jó szomszédság török átok

A szentai rendőrség május 29-én letartóztatta Kocsis Szürke István szentai földművest, aki revolverével kétszer rálőtt szomszédjára, Rózsa Péterre. Rózsa csak egy szabadult sértetlenül az összetűzésből, hogy

Kocsis lövései célt tévesztettek, majd a földre vetette magát.

A szomszédok azon vesztek össze, hogy Rózsa Péter új kerítést húzott tanyája köré

és állítólag Kocsis földjéből is elkerített egy darabot.

A szubotikai törvényszék vizsgálóbírája vizsgálati fogságba helyezte a törvényszéki tanács azonban szombaton délelőtt szabadonbocsátotta Kocsist, aki ellen gyilkossági kísérlet miatt tovább folyik az eljárás.

— Strandmegnyitás. A noviszádi Strand r. t. igazgatósága szíves tudomására hozza a m. t. közönségnek, hogy a strandot május 2-án megnyitotta.

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe! !

Száraz cséplést (vegyes kemény) tűzifa 50 cm. alóli hosszúságban, 30 cm. alóli vastagságban bácskai vagy bánáti állomásokra, az állomásnak a rakodállomástól való távolsága szerint 1.130 dinártól, 1.375—1675 dináros árkban beszerezhető és azonnal szállítható.

Tóth D. D., Bacska Topola. — Telefon 20

Letarolt mezőket hagyott hátra az Aldozcsütörtöki téletidő

Elpusztult a felsőbányai szőlőtermés

Aldozcsütörtökön délután — mint már jelentettük — hatalmas vihar vonult végig Bácskán és Bánáton, amely néhány helyen az 1926 évi orkára emlékeztető pusztítást vitt véghez.

Különösen hatalmas károkat okozott a vihar a kikindai járásban. Boosáron és környékén a jégesővel párosult felhőszakadás teljesen tönkretette a májusi fagyok után még megmaradt szőlőtermést. A május eleji fagyok után a szőlők ismét kihajtottak és új terméssel biztatták a gazdálkodókat, azonban az ehhez fűzött reményeket teljesen elsöpörte a csütörtöki vihar. De nemcsak a szőlőültetvényekben pusztított a vihar, ha-

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyunk reggel éhgyomorra egy pohár

természetes **Ferenc-József** keserűvizet

Registr. od Minist rstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15485 od 25. V. 1935.

nem a kukorica és buzaföldeken is, amelyek néhány helyen teljesen víz alá kerültek.

Csantaviren és környékén szintén súlyos nyomokat hagyott hátra az égiháboru. Számos háznak feltépte a tetőjét, kukoricagőrékat rombolt össze és fákat tépett ki. A mezők a vihar után siralmas képet nyújtottak, mert a gabonaneműek megdőltek, a kukorica levelei pedig szétforgacsolódtak a jégtől.

Felkerestük az Oeuvre cikkének íróját, aki jőnevű francia kritikus és író, Georges Duhamel jóbarátja és mindezen felül a francia közoktatási testület magasállású hivatalnok.

Igy mesélte el cikkének történetét:

— Két évvel ezelőtt történt, hogy egy társasutazás során elkerültem Budapestre. Kitünő emlékekkel megrakottan és egy kellemes vakáció impresszióival indultunk hazafelé. Bécsbe autón indultunk és az autót uton megállítottunk Győrben.

— Itt hozott össze a véletlen és magyar barátom szives közbenjárása Irányi Géza nyugalmazott törvényszéki ülnökkel, aki elmesélte nekem, hogy még a háboru előtt elhunyt nagybátyjától egyéb családi emlékekkel együtt örökölt néhány levelet is, amelyet nagybátyja ereklyeként őrzött levéltárában. Ezek voltak azok a Hugó-levelek, amelyeket a francia szabadság nagy fanatikusa intézett 1870 körül a magyar szabadságharc legendás hőséhez, a száműzetésben élő Kossuth Lajoshoz.

— A törvényszéki ülnök sohasem olvasta a levelezést, mert sohasem jutott a birtokukba. Ugy beszélt nekem, hogy az akkori magyar kormány lefoglaltatta a levelezést és minden instanciázás dacára sem akarta kiadatni az örökösöknek.

— Jött a háboru és jöttek a háboru utáni évek, de magyar ismerősöm minden igyekezete hiábavalónak bizonyult, hogy az érdekes levelezést megkaphassa. Megkért tehát, hogy próbáljak én közbenjárni, hogy ezt az érdekes levélváltást, ami az irodalomtörténetnek egyik ismeretlen fejezetére, Hugó Viktor és Kossuth Lajos barátságára vetet fényt, megismerhesse a világ.

— Én úgy gondoltam, hogy legokosabb, ha megírom az ügyet egy francia revüben. Így is tettem. A Nouvelle Littéraire közölte két évvel ezelőtt a cikkemet. A cikkem megjelenése után levelet is kaptam győri ismerősömtől, aki megköszönte közbelépésemet és azt írta, hogy az ügy jó úton van és reméli, hogy hamarosan megkaphatja leveleit.

— Megígérte, hogyha tényleg hozzájut, megírja. Azóta nem kaptam tőle további hírt, tehát azt kell hinnem, hogy a dolog elaludt.

— Ugy gondoltam tehát, hogy most, amikor mi franciák a költő halálának jubileumát ünnepeljük, a magyar kormány szép gesztusát, amivel megismereti a világgal az évtizedek óta titokzatos homály fedte levelek tartalmát, nagy szeretettel méltányolná a francia közvélemény. Ezért írtam hát cikkemet...

Santelli közléseivel kapcsolatban érdekeltünk párisi magyar hivatalos helyen a levelek ügye iránt. Megkérdeztük azt, hogy tette a francia kormány lépéseket az iránt, hogy ezek a levelek nyilvánosságra kerülhessenek. Azt a választ kaptuk, hogy a párisi magyar követség ilyen intervencióról nem tud, tehát a követség révén semmiestre sem történt intervenció. Ha egyáltalán történt, az csakis a budapesti francia követség útján történhetett.

*

Mi lett a titokzatos levelekből? Miért kellett eltűnniök a nyilvánosság elől? Hol vannak most? Tud-e rólok a Magyar Nemzeti Múzeum? Miért nem lehet megismerni őket a francia és a magyar közvéleménynek?

Ezekre a kérdésekre érdeklődéssel várják francia irodalmi körök a választ.

—o—

Rövidesen megoldódik a szentai tiszahid kérdése

A báni kiküldöttek azt javasolták, hogy az állam örökáron váltsa meg a hidat

Szentáról jelentik: Megírta a Reggeli Újság annak idején, hogy a báni hivatal két főtisztviselőt küldött Szentára azzal, hogy vizsgálják felül a város hidvám-bevételeit és a tiszta jövedelmet 1919-ig szerezzék meg a bánság részére. Ez a tiszta jövedelem 6 millió dinárt tesz ki. A báni kiküldöttek a munkájuk befejezése után részletes jelentést tettek az ügyről és az ajábbi javaslatot terjesztették a bánság elé:

1. Javasolják, hogy haladéktalanul létesítsenek alapot a hid fenntartására s az alapból 300 ezer dinárt fizessen a város a bánságnak évenként mindaddig, míg a befizetett összeg el nem éri a 6.457.346 dinárt.

2. Szentá város azonnal alkosson szabályrendeletet a hidalap kezelésére s ötvághagyás végett terjessze fel a legrövidebb időn belül illetékes főhatóságához.

3. A mostani tulmagas hidvámtarifát már az 1935—36 évben szállítsa le a város ötven százalékkal.

4. Az államvasutak igazgatóságánál tegyenek javaslatot arra vonatkozólag, hogy a kívánt hidjavítási munkálatokat saját költségén végeztesse el a vasutagazgatóság s a költségek megtérítését kérje Szentá városától akkor, ha a hidvámalap megfelelően megerősödik.

5. Tekintettel a hid gazdasági és stratégiai jelentőségére és tekintettel a város mostani nehéz gazdasági és pénzügyi helyzetére, szinte lehetetlenség Szentá városától azt kívánni, hogy teljes egészében gondoskodhassék a hid megfelelő karbantar-

tásáról, éppen ezért javasolják, hogy az állam a tiszai hidat a fennálló törvények alapján örök áron váltsa meg Szentá városától.

A báni kiküldöttek jelentését dr. Keceli Mészáros Ferenc váorszi főügyész és Kirjakovics Braniszláv főszámvevő azzal a záradékkal írták alá, hogy a javaslatra vonatkozólag, Szentá város nevében semmiféle nyilatkozatot nem tehetnek. Egyedül a város képviselőtestülete illetékes vélemény nyilvánításra és határozat hozatalra. Ezért kéri a bánságot, hogy a kiküldött bizottság által előkészített jegyzőkönyvi jelentésről másolatot küldjenek Szentá városnak, hogy a javaslatra a képviselőtestület megadhassa a választ és határozatát.

A bánságtól a napokban érkezett meg a jegyzőkönyv és javaslat másolata, melynek alapján Cetina Zsárkó városelnök értekezletre hívta meg dr. Felsőhegyi Andrást, dr. Keceli Mészáros Ferencet, Kirjakovics Braniszlávot és Zovisics Konsztantint, hogy tegyék meg észrevételeiket a bánság javaslatára vonatkozólag. A meghívottak részletesen ismertették Cetina Zsárkó városelnökkel a hidépítés történetét, a hidvám-szedés jogosultságát. Cetina Zsárkó városelnök az ismertetés után megbizta a négy szakembert, hogy dolgozzák ki a bánság javaslatára a város állásopntját és ellenjavaslatait, melyet majd az összeülő képviselőtestület elé terjesztenek, amely dönteni fog az előterjesztés felett és így az oly régóta húzódó hid ügyében.

—o—

Hová tűntek el Victor Hugónak - Kossuth Lajoshoz írt levelei?

Egy francia író érdekes nyílt levelet írt a magyar miniszterelnökhöz a titokzatos levelek ügyében

Páris, május.

A párisi Oeuvre, a francia intellektuális napilapja Hugó Viktor halálának ötvenedik évfordulóján érdekes csemegével szolgált olvasóinak. Egy francia író, Cézár Santelli, nyílt levelet intéz az Oeuvre-ben a magyar miniszterelnökhöz, amelyben arra kéri, járuljon hozzá a magyar kormány maga részéről is a Hugó-jubileum fényességéhez avval, hogy nyilvánosságra hozza Hugó Viktor ismeretlen leveleit, amelyeket

a francia költő Kossuth Lajoshoz intézett hatvanöt évvel ezelőtt...

Ezeknek a leveleknek létezéséről Magyarországon hallott két évvel ezelőtt a francia író. Annak idején cikket is írt egy nagy francia irodalmi revüben felfedezéséről, a cikk hatásaképpen állítólag a francia külügyminisztérium is érdeklődött a titokzatos módon eltűnt levelek sorsa után, de pozitív eredménye nem lett a dolognak és ezért veti fel újra kérését Santelli a Hugó-jubileummal kapcsolatban.

Gákovó

foglalkoztatja hetek óta a közvéleményt az a bűnügy, amelyben mint ismeretes, a fiu áll bírál előtt, azzal a váddal terhelt, hogy meggyilkolta szüleit. Miért hogyan, milyen körülmények között, mindez még nem tisztázódott a tárgyalás folyamán. Maga a vádlott tagad, a tanuvallomások ingadozók, helyel-közzel egymásnak ellentmondók és perdöntő tárgyi bizonyíték sincs. A bíróságnak emberfeletti munkát ad az, hogy tisztán lásson a bűnügy szövevényében, kiismerje magát az adathalmazok óriási tömkelegében s a való tényállásról képet alkosson magának.

Nekünk, akik az ügy szemlélői vagyunk, nem érdekünk, hogy pro vagy kontra állást foglaljunk az ügyben. Nem érdekünk nevezetesen, hogy az ítélet a vádlott javára vagy annak rovására üssön ki. Nekünk csak egy érdekünk lehet: hogy az igazság érvényesüljön és a bűnös elvegye méltó büntetését.

De éppen ez a momentum képezi az ügyben a problematikusságot és késztet bennünket arra, hogy annak egyes mozzanataival mégis foglalkozzunk: a bűnös. Ki a bűnös? Hol a bűnös? Olykor már-már úgy látszik, hogy szorul a hurok a nyaka körül, de azután egy újabb fordulat ismét problematikussá tesz mindent. A tárgyalás folyamán sok olyan motívum merült fel, amelyek elvben azt a feltevést sem zárják ki, hogy a bűnös esetleg másutt keresendő.

Ismeretes ugyanis, hogy a vád jelentős alapját többek között az a tanuvallomás, illetve jelentés képezi, amelyet a nyomozást lefolytató csendőrmester tett, aki arra a gyanus momentumra hívta fel a bíróság figyelmét, hogy a vádlott már a legelső kihallgatásán alkalmával zavarosan viselkedett és alibit igyekezett bizonyítani, holott ekkor még senki sem gyanúsította. A csendőrmester ebben a körülményben a rossz lelkiismeret megnyilvánulását látja és ebből magától értetődően a vád lott büntudatára következtet. A dolog azonban nem ilyen egyszerű. Hogy tisztán megérthessük, számot kell vetnünk mindazokkal a tényezőkkel, amelyek tisztán pszichológiai momentumokra utalnak. A lélek kutatás tanítása szerint a vád lélektani hatása s a vádlott viselkedése nagyjából teljesen ugyanaz, függetlenül attól, hogy bűnös-e vagy ártatlan, feltéve, hogy tudomása van a vádról. Ez esetben a tudat a büntudatot helyettesíti s ez a tudat a vádlott lelki világában ugyanolyan komplexumot képez s ugyanolyan kísérőtüneteket vált ki, mintha a bűncselekményt valóban elkövette volna, azaz: kénytelen védekezni, mentegetőzni, úgy viselkedni, mint a hazug, aki előre tisztázni igyekszik magát bizonyos eshetőségekkel szemben.

Ismeretes mármint az is, hogy a vádlott egy időben katonai detektív volt. Hivatászerűen foglalkozott nyomozással, ismerte a látszatok és gyanuok szerepét, súlyát és jelentőségét s így elvben annak lehetősége sincs kizárva, hogy a vádlott ez ösztönök hatása alatt reagált az eseményre abban az értelemben, hogy az mennyiben terhelő rá nézve, illetőleg szól mellette. Kísérleti uton is bebizonyították már, hogy a tudat-komplexum és a büntudat között lényegében semmi különbség nincs, ez esetben pedig a vádlottnak elég volt a gyilkosság felfedezése alkalmával tudomásul vennie, hogy a látszat végtére ellene is szólhatna, ahhoz, hogy úgy viselkedjék, mint akinek érdeké, hogy ez a látszat ne szóljon ellene. Maga a vádlott viselkedése tehát még nem feltétlen-értékű terhelő bizonyíték annak bű-

Pervesztés lett Novivrbász községe a cukorgyár elleni adóperében

A beogradi közigazgatási bíróság két elvi jelentőségű döntése Hogy kell a községi pótdadót megállapítani

Vrbászról jelentik: A közvélemény hónapok óta nagy érdeklődéssel kísérte azt az adóperét, melyet Novivrbász községe indított az 1933-as és 34-es évi cukorgyári községi adókérdésben. A per most eldőlt és a cukorgyár mind a két esetben igazat kapott.

Az első per

A per onnan indult ki, hogy a novivrbázi község tanácsa elvetette a cukorgyár kérését, hogy az 1933-as évi állítólagos hátralekötött községi adó behajtására elrendelt végrehajtást szüntessék be. A cukorgyár a szolgabíróságnál kereste jogát és a szolgabíróság 1934 június 6-án 8241 szám alatt úgy döntött, hogy a községnek a cukorgyár 1933-as pótdadóját le kell írni olyképpen, hogy a pótdadót ugyanaz év állami adója alapján állapítsák meg.

A szolgabírói végzés ellen a község a közigazgatási bírósághoz felebbezett. A felebbezésben a község hivatkozik arra, hogy a gyár pótdadóját csak olyan állami adó alapján vehette ki, mely már ismeretes volt. Ez esetben tehát az 1932-es állami adó szolgált alapul. A pótdadó ilyen kivétele megfelelt a Novivrbáson szokásos gyakorlatnak. Azonkívül hivatkozott a község arra, hogy a cukorgyár bár tudta, hogy pótdadóját a múlt évi állami adó alapján vetették ki, nem nyújtott be felebbezést a kivétel ellen. A község nézete szerint a végrehajtási eljárás ideje alatt már nem lehet kérni az időközben jogerőssé vált adó leírását.

A beogradi közigazgatási bíróság dr. Kovacević Zsarko elnökletével május elején tárgyalta az ügyet és most közölte ítéletét a felekkel.

Az ítélet

Az ítélet szerint a szolgabíróság végzése törvényszerű volt. Az ítélet indokolásában kifejti, hogy az 1886-i régi magyar községi törvény 22. fejezete 130. paragrafusból kitűnik, hogy a községi pótdadót mindig ugyanaz évi állami adó alapján kell kivetni. A község ellenvétele, hogy a gyár a költségvetés megállapításánál nem felebbezett nem helytálló, mert a gyár a költségvetés megállapításánál még nem ismerhette saját individuális pótdadóját, mert még az ugyanaz évi állami adót sem vetették ki.

A község helyesen járt el, mikor a költségvetés megállapításánál a múlt évi állami adót vette alapul, de az individuális adó megállapításánál a törvényhez kell alkalmaz-

kodnia és a szükséges módosításokat keresni. A község nem hivatkozhat egy általa szabálytalanul gyakorolt szokásra. Az államtanács és a közigazgatási bíróságról szóló törvény 34. szakasza alapján a bíróság elveti a község felebbezését.

A második per

Mikor a novivrbázi község tanácsa a cukorgyár 1934-es évi pótdadóját megalapította, a gyár multévi állami adóját vette alapul. A szolgabíróság ezt a határozatot megsemmisítette és utasította a községet, hogy a pótdadót az ugyanaz évi állami pótdadó alapján vesse ki. A község ekkor elhatározta, hogy a döntést az első adóper kimenetelétől teszi függővé, egyben elhatározta azt is, hogy a szolgabíróság végzése ellen felebbezést ad be.

A község a felebbezésben hivatkozik arra, hogy a gyári pótdadó kivételénél a régi gyakorlathoz alkalmazkodott, annál is inkább, mert a költségvetés megállapításánál a gyár ugyanaz évi állami adója még ismeretlen volt. Mivel a gyár zett, nem kérheti a költségvetés megváltoztatását, sem individuális adókivételének a leírását.

Ezzel szemben a gyár azt állította, hogy mindig jogában áll az individuális adókivétel ellen felebbeznie. Mivel a szolgabíróság törvényszerű volt, a gyár kérte annak jóváhagyását.

Az ítélet

A közigazgatási bíróság megállapítja, hogy a szolgabíróság végzése mindenben megfelelt a törvény előírásainak. Az ítélet indokolásában kifejti, hogy a községnek nem volt jogában az 1934-es évi pótdadó leírását az 1933-as évi pótdadótól függetlenül tenni, mert ezt a két esetet nem lehet összefüggésbe hozni. A községi pótdadó kivételének évente a község törvény 95. szakasza 6. pontja alapján kell megtörténnie, miért is az individuális kivétel a jövőre az elmúlt év állami adójától teljesen független.

All ez ebben az esetben annál is inkább, mert az 1933-as évi pótdadót még a régi magyar községi törvény alapján vetették ki, míg az 1934. évi pótdadót már az új jugoszláv községi törvény alapján kell megállapítani. Ha a községi törvény 95. szakaszának 4. pontjából kitűnik, hogy a községek az egyenes állami adó alapján vehetik ki pótdadójukat és a községi adóév ugyanakkor kezdődik, mint az állami adóé, akkor természetes, hogy a pótdadót mindig az ugyanaz évi állami adó alapján kell kivetni. Ha ennek ellenkezője állna fenn, úgy azt a községi törvény kimondottan előírja. Ezért törvényes a szolgabíróság végzése és a bíróságnak el kell vetnie Novivrbász felebbezését. A községnek jogában áll az ítélet ellen 15 napon belül az államtanácshoz felebbeznie.

A cukorgyár jelenleg mintegy 300.000 dinárral fizetett több adót, mint kellett volna. Ezt az összeget az ítélet jogerőre emelkedése után, a gyár ide pótdadójánál javára írják.

—o—

nem tartózkodott-e véletlenül ugyanazon a helyen a többi bűnös között, ahonnan a gyilkosságot állítólag végignézte,

mert ennek a körülménynek tisztázása esetleg perdöntő fontosságú lehetne az ügy kimenetelére.

Ismételjük, nincs szándékunkban az igazságszolgáltatás menetét befolyásolni, csupán azt szeretnők, hogy az ügyre — melynek aktái e tárgyalással minden feltevés szerint még nem zárultak le —, minél teljesebb világosság derít tessenék és ezért hangsúlyozzuk, hogy egyetlen momentumot sem szabad elhanyagolni, mely ebben a kétségtelenül nagy körültekintést és tájékozottságot igénylő bűnügyben akár ellene, akár mellette felmerülhet.

Kisbéry János

—o—

nőssége mellett, amennyiben a tudat komplexumból is levezethető.

Mindenesetre figyelemre méltó körülmény, hogy ugyanakkor a koronatanu szerepe is meglehetősen problematikus. A megtartott helyszíni próba alkalmával kiderült, hogy a koronatanu arról a helyről, ahonnan a gyilkosságot állítólag végignézte, semmiesetre sem láthatta mindazt, amit vallomásában előadott és úgy, ahogyan azt előadta s így az a feltevés sincs kizárva, hogy a tömeghisztéria hatása alatt — amire terheltségénél fogva amúgy is predesztinált — egyszerűen elképzelt, fantáziából rekonstruálta magának a gyilkosságnak lefolyását, valószínűleg egy helyszíni szemle alkalmával és annak hatása alatt jelentkezett azután vallomástételre. Feltétlenül kiderítendő lenne ezért, hogy az első helyszíni szemlék alkalmával a koronatanu

A szubotícai sportpörben megváltották az elsőfoku ítéletet

Az egész ország sportvéleménye feszült érdeklődéssel tekintett az elé a rágalalmazási és becsületsértési pör elé, amelyet az alszövetség utasítására Szegedinszki Nesztor főtitkár indított Vukelics Milán szentai sportember, Glavovics Ljuborád volt szubotícai alszövetségi adminisztrátor és Kulis Iván régebbi adminisztrátor ellen.

Az első főtárgyaláson Ljapcsevics büntetőjársbíró felmentette a vádlottakat a becsületsértés és rágalmazás vádjai alól, még pedig azzal az indoklással, hogy a tárgyaláson kihallgatott tanuknak sikerült igazolniuk az inkriminált kifejezések valódiságát.

Szegedinszki Nesztor felebbezése folytán került az ügy másodfokon a szubotícai törvényszék büntető felebbviteli tanácsához, amely Gyorgyevics Bozsidar tanácselnök elnöklete mellett foglalkozott a sportpör hatalmas anyagával és megsemmisítette az elsőfoku bíróság ítéletének Vukelics Milánra és Glavovics juborádra vonatkozó részét, amely a két vádlott felmentését tartalmazta, Kulis Iván harmadrendű vádlott felmentésére vonatkozó ítéletet viszont teljes egészében jóváhagyta. A bíróság szenzációs ítéletében

bűnösnek mondta ki a két vádlottat és Vukelics Milán: tíznapos fogházra és hatszáz dinár pénzbüntetésre, Glavovics Ljuborádot pedig hatszáz dinár pénzbüntetésre ítélte.

A bíróság egy évre felfüggesztette az ítélet végrehajtását arra való tekintettel, hogy mindketten büntetlen előéletűek és töredelmes beismerő vallomást tettek az első főtárgyaláson. Glavovicsot és Vukelicsot egyetemlegesen ezerkétszáz dinár perköltség megfizetésére kötelezte a bíróság.

Felmentették Petz Mártont

Nincs bizonyíték bűnössége mellett — A helyszínen megdőlt a terhelő tanuk vallomása

A szombori törvényszéken a gákovói bűnper péntek esti tárgyalásán dr. Pánics Szvetozár ügyvéd kérte a vizsgálóbíró és több más tanu kihallgatását, az ügyész pedig Komnenov kihallgatását javasolta.

Tegnap reggel a bíróság bejelentette, hogy Komnenovot a szombori rendőrség megtalálta.

Komnenov kihallgatása során elmondja, hogy Rákics sohasem beszélt vele Petz Mártonról azt sem mondta, hogy ötezer dinárt kap, ha meggyilkolja őket, Gákovón utoljára 1928-ben volt. Petz Jánost és feleségét nem ismerte.

A következő tanu Kelemen József szombori vendéglős volt.

A bíróság ezután befejezettnek nyilvánította a bizonyítási eljárást és felszólította Radoszavlyevics államügyészt, hogy tegye meg indítványát.

Délután kilenc órakor kezdte el vádbeszédét Radoszavlyevics államügyész és tizenkettőt harangoztak, amikor befejezte.

Az ügyész vádbeszédében kéri a bíróságot, hogy Petz Mártont a büntető törvénykönyv 167. szakaszában 2. bekezdésének 1. illetve 4. pontjába utköző büntetésalkönyv alapján ítélje halálra.

„Ilyen gonosztevőtől meg kell menteni az emberiséget. Ez pedig csak a halál lehet. Ezért halálbüntetést kérek”.

Az ügyész után dr. Pánics Szvetozár védőügyvéd emelkedett szólásra és szépen felépített beszédében pontról pontra boncolja a vád állításait és cáfolja azokat. Az egész vád csak feltevésnek alapszik, mindössze az bizonyos, hogy Petz Jánost és feleségét meggyilkolták. A terhelő tanuk vallomásai megdőlték és a helyszíni szemlén beigazolást nyert, hogy Rohm Márton nem láthatott semmit, hasonló a helyzet Tomicsnál is, aki nem ismerhette fel a gyilkost és még kevésbé ismerhette fel Petz Márton hangját. A védő azt

Ruha teszi az embert — TIVAR készíti a ruhát!

Kellemes nyarat a Tivar-ruhában!

A nyári divat praktikus: elegáns világos nadrág, könnyű külön kabát bélés nélkül (janker).

Szerezzen be ilyen ruhát nálunk.

A legnagyobb kánikulában sem lesz melege!

Dinár

Buret ruha	190-240-
Kasa nadrág	90-110-140-
Janker	110-130-
Trikó zakó	110-
Fehér buret-nadrág	90-100-110-130-
Gyermek-janker	65-75-
Velvet-nadrág	40-45 50-
Buret-nadrág	45-50-

Valamennyi nyári ruhánk mosható!

Látogasson meg minket!

TIVAR ODIJELA

Kulist felmentette a felebbviteli tanács, viszont az ő esetében Szegedinszki Nesztor alszövetségi főtitkárt, a sértettet marasztalta el 360 dinár perköltségben. Az ítélet jogerős.

—o—

sonló a helyzet Tomicsnál is, aki nem láthatta, hogy mi történt Petz udvarában és nem hallhatta Petz Márton hangját. A terhelő tanuk nem tudták megdönteni Petz Márton alibijét és így semmi bizonyíték nincsen Petz Márton bűnössége mellett.

A bíróság ítéletét a teremben összegyűlt közönség nagy éljenzéssel fogadta.

Az ügyész revíziót kért az ítélet ellen. Amikor az elnök megkérdezte Petz Mártont, hogy megelégszik-e az ítélettel ez annyira meg volt hatva, hogy először nem is tudott válaszolni és csak amikor másodszer is elmondta neki az elnök, hogy felmentették tért magához kábulatából. Azonnal feleségéhez szaladt, akit megölelt és megcsókolt.

A tárgyalás befejezése után Petz Márton lement a fogházba, ahol kiállították számára az elbocsátó levelet és

tíz perccel az ítélet kihirdetése után már el is hagyta a törvényszék épületét.

Petz Márton

A meleg hónapokra

burett, panama vászon, kabát-lüszter, valamint pehelykönnyű angol freskóit ajánlja „PRITEX” Szubotica

Noviszádon valódi Tropicálint

csakis a kulai terakalban (Kr. Alekszandra 14) kaphat.

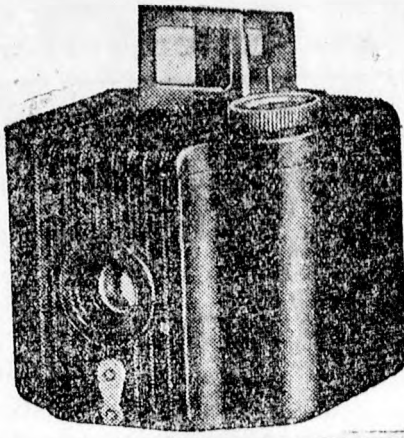
140 cm. széless és 105 — dinár méterje.

Zeneszóval temessenek el . . .

Öngyilkos lett mert sánta volt egy csinos, kikindai trafikós leány

Pénteken este hét órakor a szubotica—temesvári gyorsított személyvonat elé vetette magát Csudánovics Gina 24 éves kikindai trafikós leány. A vonat teljesen összeroncsolta a leányt, úgy, hogy alig lehetett felismerni.

Csudánovics Gina csinosarcu, de sánta leány volt és ezért boldogtalannak érezte magát. Többször rangoztatta, hogy öngyilkos lesz, de fenyegetését sohasem váltotta be és ezért nem is vették komolyan. Pénteken délután megint azt mondta, hogy nem bírja az életet, végez magával, de előbbi be nem váltott fenyegetései következtében ezt sem vették komolyan. A leány pénteken a késő délutáni órákban kiment a városon kívül a szubotica—temesvári vonalra, egy telefonpóznára helyezett papíron megírta bucsulevelét és amikor feléje robbogott a vonat, a mozdony elé ugrott. A mozdonyvezető nem vehette észre szándékát és így nem is állította le a mozdonyt. csak akkor amikor már áthaladt a leányon.

Az esetről azonnal értesítették a hatóságot, ahonnan rendőrorvosi bizottság szállott ki. A bizottság felbontotta a bucsulevelét, amelyet az öngyilkos leány anyjához intézett. A bucsulevéiben bocsánatot kért tőle, azért amit tett és arra kérte, hogy zeneszóval és pappal temettesse el.

Nem akarna Ön is fényképezni?

Most megengedheti magának, mert a

Kodak Baby-Brownie

csak 75— dinárba kerül. És oly egyszerű vele szép képeket készíteni. Mutattassa meg magának egyszer ezt a kamerát valamelyik fotokereskedőnél. Szép forma, csinos kivitel, felséges képek 4 x 6,5 cm. formátumban. Használjon mindig Kodak- vagy Pathéfilmeket, amelyek jó felvételt biztosítanak Önnek.

VASÁRNAPI LEVÉL

(Egy pesti írőhöz)

Kedves uram!

Valahonnan valahogy kezembe került önnek egy régi cikke. A cikk valamelyik újság vasárnapi mellékletében jelent meg, melyben ön állandó rovatot ír Kis tükör cím alatt, úgy mint én a Vasárnapi levelet. Azaz hogy, nem egészen úgy, mert jobban.

Ön nyitott szemmel látja a körülötte folyó életet és a Kis tükörben szellemesen megvilágítva elének vetíti. A jó szeméhez még jó tollat is kapott ajándékba, ama tündérektől, akik az újszülöttek bölcsői körül a tehetségeket osztogatják.

Ez a jó és hegyes toll, ez a mindentlátó szem ezáltal egy hölgyet rajzolt le és nézett meg. Egy pesti típust. Talán nem is pesti, bizonyára minden nagy városban megtalálható. Típusát annak a nőnek, aki mögött ismerősei összeszűnnek és azt kérdezik: Miből? Miből telik az elegáns ruha, az arany tárca, a dauerozott frizura, a kozmetika?

Ön, ugylátom, erősen utálja ezt a típust. Ezt az utálatot cikké formálja olyamódon, hogy leírja egy beszélgetésüket, amelyben a nő elpanaszolja önnek nyomasztó anyagi viszonyait. Apját aki tönkrement, elvált férjét, aki nem fizeti rendesen a tartásdíjat. Üres, unalmas, szerelem és munkanélküli életét, melyben a kártya sem szórakozás, hanem nyomoruságos jövedelmi forrás. Elrontott 29 évét, melyben semmi sem az övé, csak ajándék, amit gazdag barátai és barátnői dobnak oda neki, a maguk dus életlakomájának konceképen, az arany cigaretta tárca épen úgy, mint az autókirándulás, a leutánozott párisi ruha, vagy a margitszigeti vacsora.

Ön uram sok gunnyal regisztrálja a nő panaszeit. Ön maliciózan megjegyzi, hogy egy hatgyerekes proletárfeleségtől is részvétet várna és „sajnálja szegényt“, mert „kénytelen“ kóktélt inni a Svábhegyen.

Ne haragudjon azért, amit most mondanom fogok, uram. Ön sokkal jobban tud írni, mint én. Ugy látom, sajnálni, én tudok jobban. A hatgyerekes proletáranyától nem kívánom, hogy sajnálja a szegény kis pesti démont. De öntől uram — igen.

Mert kettőjük közül mégis csak ön a szerencsésebb. Ön férfi, ön tehetséges és tud dolgozni. A kis pesti démont nem tanították meg dolgozni. Ezért magáért megérdemli, hogy azok akik dolgozni és keresni és munkából megélni tudnak, sajnálják.

A pesti démont anya is. Azt mesélte önnek, hogy van egy kislánya. Ezt a kislányt szülni kellett, ehhez fel kellett kelni ha sírt, ápolni kellett, ha beteg volt. Olykor le kell mondani érte egy új ruháról és taníttatni kell.

Le is lehetett volna mondani róla az apa javára. Akkor néhány ruhával több és egy gonddal kevesebb jutna a pesti démontnak. Ugy látszik, ezt nem akarta. Sajnáljuk ezért is? Mindenesetre tiszteljük egy icipicikét, vagy legalább is utáljuk kevésbé. Jó?

Ön, úgy látom, olyan szemtelenségfélének tartja, hogy az anya, aki életében sosem csinált semmit, máris arra gondol, hogy a kislányát kenyérkeresetre kell nevelnie. Én ezt természetesnek találok. Csak a self made man-ek nevelnek semmirekellőket a gyerekeikből, mert megutálták a munkát. A dologtalanok irigylük és a legfőbb jónak tartják.

Egy ilyen „uriasszony“, aki négy-öt nyelven beszél, de semmit sem tud, hogy imponál annak egy masamód, aki ügyes kézzel, félóra alatt több pénzt keres, mint amennyit ő szerencsés lapjárás mellett, egy egész éjjelen át össze-briggyel!

Bizonyos, hogy vannak emberek, akikről azt kérdezik: Miből? Miből a fényes lakás, az estélyek, az utazások? Vagy ha szerényebbek, akkor is: Miből az élet? A fűtés, az étel, a tiszta ruha? Vannak ilyen titokzatos egzisztenciák. De nemcsak nők. Férfiak is. Családok is.

Olykor a vendégeik vagyunk. Ön is, én is. Kellemesek, rendesek, okosak. És éjjel, ha hazafelé megyünk tőlük, elgondoljuk: vajjon miből? Olyankor rosszindulat nélkül gondoljuk, gyanúsítás és megvetés nélkül. Kissé csodálkozva és cseppet talán irigykedve: Hogy csinálják? Én nem tudok évek óta télkabátot venni, ők pedig... De azért nem haragszunk a férfire aki ötven cigarettát füstöl el naponta, a mamára, aki vacsorára hívott bennünket, sem a kislányra, aki egy hétre felment szülni a Mátrába, ami mind olcsó és szerény mulatság, de mégis csak... Egyesegyedül csak a kis elvált asszonyra haragudjunk? Miért?

Nem tudom miért vált el és ön sem tudja. Lehet, hogy valóban „nem volt rendes ember“ az ura, ahogy ő mondja. De az is lehet, hogy ő nem volt rendes feleség. Valószínűleg már akkor is démon volt. Ez esetben én is segítsek önnek felháborodni uram. Aztán, ha elég sokáig felháborodtunk, akkor én majd megint elkezdem sajnálni. Tudja ön, milyen borzasztó az ha valaki

feleségnek tulságosan démon, de démonnak nem elég démon? Hajlamos vagyok azt hinni, hogy a maga kis ismerőse feleségnek nem volt elég tisztességes, ma pedig, démont tulságosan tisztességes.

Bizony kedves jó uram, nem kell azért, ahogy ön mondja „barátságát ölteni a jóízű és nem amorális férfiaknak“, a női nemtől való irtózáskorban. Az ilyen szomorú kis démonokat, akiknek még hozzá nagy gyerekeik vannak, a jóízű férfiak nélkül sem veszik el. Ők ezt már nem is várják tőlük. Már beérik egy kis szeretettel és néhány pár selyemharisnyával, egy színházjeggyel, amit ők maguk is potyán kaptak és egy baráti kézzel, ami megsimogatja a dauerozott, ondulált, bronzsínűre festett hajúkat. És akkor talán, a simogató kéz kedvéért, még engednének is a bronzsínűből, a koktéltől meg a többiből.

Maguk már az új, mai lányokat fogják feleségül venni, a dolgozni tudó lányokat, akik nem tudom jobb propagandát csinálnak-e a nőiesség, családiaság és anyaság mellett, de biztosan állnak a lábukon és akik ha maguk „nem lesznek rendesek“ és el kell válniuk, akkor sem fogják elveszíteni a lábuk alól a talajt. A maga kis ismerőse is bizonyára ilyen nőt akar nevelni a kislányából. Nem az ő hibája, hogy őt nem embernek, hanem feleségnek nevelték, ami tudvaleg amúgy is utolsó mesterség, hát még ha nincs hozzá férj.

A maga kis démon ismerőse, semmi egyéb mint a maga mesterségének, a feleségnek munkanélkülije. Nem bűnösebb a maz ügyefogyott, leépített hivatalnoknál, aki szintén képtelen zsákot hordani, vagy ahogy ma mondjuk „elhelyezkedni“. Ne haragudjon rá. És ha nincs is olyan rossz dolga ma még, mint a hatgyerekes proletár anyának, azért higgye el: Őt is lehet sajnálni!

Elnézését kérem uram, ezért a kis külvéleményért és maradtam az ön írásainak nagybecsülője és olvasója

LUCIA

ILUS

Szobámra ráborult a szótlan alkonyat,
Szememben ácsorog a gond;
Szívem viv titáni, nagy, nehéz harcokat
Lázgyötörtén. (Szegény bolond.)

Agyamban úgy száguld vad gondolatsergő
Mint felhő viharos égen.
Lelkemből szaggatva szó-koszorút szedek
S vágyharangként zeng a vérem.

Kékeres kezem halk simításra lágyul.
(A melegszerű est csodálkozva bámul
S kacag, kacag a március...)

Forró fejemet a tenyerembe ejtem
És áthullámszik a koraesti csenden
Lázás szavam: Ilus, Ilus...
Alföldi Géza

Ha süt a nap, ha fúj a szél:

SOA-narancskrémel használok én

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Postacsekszámla; Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A nappali hőmérséklet emelkedik, helyenként eső

Középeurópa és az Alpok északon fekvő részén hűvös északi légáramlat uralkodik, amely délre is kiterjedt. Az Alpokban és Középeurópa nagyrészen esőzések voltak, többhelyről zivartart is jelentettek.

A legközelebbi 24 órára mérsékelt északi széllel változó felhőzet várható, helyenként még eső. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Vizállás

A Duna Noviszádig árad, lejjebb apad közepmagas vízállású. Noviszádnál tegnap 417 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 2 centimétert áradt.

— Meghívó. A noviszádi „Cecilia” egyházi énekkar összes tagjait arra kérem, hogy a mai vasárnapon délután 2-3-ig tartandó összejövetelére eljönni sziveskedjenek. — Karnagy.

— Egyházi zene. Május királynője hónapja, a szép és épületes májusi ájtatóságokkal elmult. A „Cecilia” egyházi énekkar, valamint kitűnő szólistái és a kiváló hegedűművészek magas művészi játékaival nagyban emelték a magas szesz ájtatosság fényét. Karének volt: Seyler K. Ave Maria, női kar. Vittoria T. L.: Ave Maria, férfikar. Szólót énekelt Paszt E.-né, Müller B., aki Reuberger J., Abt F., Cooper Ch. P. és Neupert F. Ave Mariát adta elő. Továbbá Nuss K. (Reimann F.) Dr. Vladarski M. (Marchesi M.) és Snyaries M., Hrabovszky A. (Marchesi M.) és Pollermann B. hegedűszóló játszott Szedlacek L. és az ájtatosság befejezésül a világhírű hegedűművész Szénassy Károly.

— A szubotici főpostahivatal közleménye. A szubotici főpostahivatal közli a város lakosságával, hogy június 1-től kezdve a Szuboticiára érkező összes postaküldeményeket a 2. számú vasúti posta kézbesíti ki. Június 1-én a főposta egy cégtől, vagy egy személytől csak öt csomagot vesz át továbbításra, több csomag feladását a vasúti postán.

— A pünkösdi német dalosverseny rendezőségének felhívása. A június 9-én és 10-én Noviszádon megtartandó dalosverseny vidéki résztvevői és vendégeinek elszállásolása a szállodákban és magánlakásokban történik. A rendezőség kéri, hogy jelentkezzenek azok, akiknek lakásában kiadó ágyak vannak. Egy ágy használatáért naponta 10 dinárt térít meg a rendezőség. A dalosverseny rendezőségének bizottsága a Habagban működik (telefon 27-76) a bejelentéseket is ott fogadják el.

— Ki fedezte fel Csirics Viktória öngyilkossági kísérletét. Pénteki számunkban megírtuk, hogy Csirics Viktória, a Jugoszlóvenszki Dnevník volt alkalmazottja veronállal megmérgezte magát. Az öngyilkossági kísérlettel kapcsolatban Jöckl János noviszádi kúrfuró annak megállapítását kéri, hogy az öngyilkossági kísérletet nem ő vette észre elsőnek, csupán az ő irodájába jöttek el, hogy telefonáljon a mentőkért, amit meg is tett.

KONZUM
kávé és tea közvetlen behozatal.
Külön fűszerosztály. Tulajdonos:

Csabau Dezső

SZUBOTICA
a főpostával szemben. Telefon 20
Itt van a zöldségáru ideje. — Ajánlok
Önök garantált kátszerifiltrirozott prima
szeszmájó olajat és eredeti tiszta borecet!

Zsák - zsineg - ponyva - ponyvaszővel kéveköttöző (sisal)

Jutaszőnyeg és jutafutók
a legelőnyösebb áron beszerezhetők

Kleer Károlynál

Noviszád, Temerini-ucca 22. Telefon 30-53.

1608

Kérjen árajánlatot!

Megölte a feleséget egy noviszádi köfáragó

Király Gyula 36 éves noviszádi köfáragó tegnapielőtt este 10 óra tájban Bacs-vanszka uccai lakásán családi perpatvar izgalmában több súlyos sebet ejtett feleségén. Az elkövetett tett nem magyarázható meg a családi vízályal. Király Gyula a kihallgatás alkalmával lelkibeteg benyomását keltette. A vizsgálat ebben az irányban tovább folyik.

ATVESSZÜK FOLTOSAN

SZARAZON-TISZTITUNK
MINTASZERUEN-FESTUNK
GYORSAN-VASALUNK
FOLTOT-AZONNAL
ELTAVOLITUNK

— Erkölcsrendészeti razzia Csantavirén. A csantaviri rendőrség a napokban erkölcsrendészeti razziát tartott egyes kétes-hírű helyeken és ennek eredményeképpen számos gyanús foglalkozású lányt állítottak elő és toloncoltak illetőségi helyükre. A kétes-hírű lebuajok tulajdonosai azonban már másnap új lányokat szereztek, úgy hogy amikor a rendőrség ismét rajtuk ütött, újra több lányt találtak náluk. Ezzel bebizonyosodott az, hogy a lelketlen lánykereskedők nagy szervezettel és hihetetlen gyorsasággal működnek, úgy hogy egy elszigetelt rendőrségi akció tehetetlen velük szemben.

Jöjjön és olcsón

szerezhet be mindentéle parfümöt és kozmetikai cikket a most megnyitott „NORA” parfümeriában
Szubotica, Kralja Aleksandra ucca 11

— Rálőtt az apjára. A Dolnyanáci csendőrség letartóztatta Koleszár Adám földművest, aki vadászfegyverével rálőtt az édesapjára, mert az ittas állapotban ültelte az édesanyját. Koleszár Adámot be szállították a dárдай járásbiróságra.

— Szofiában olyan vihar volt, hogy levitte az egyik templomról a keresztet. Csütörtökön este hatalmas vihar vonult el Szofia felett. Az orkán oly erős volt, hogy az Alekszandar Nevszki templom tornyáról le sodorja a keresztet, amely többszáz méternyi távolságban esett a földre.

A vihar letépte a sziváci cukorgyár raktárának tetejét. Csütörtök délután a Bácska nagy része felett hatalmas vihar vonult keresztül. Szivácson igen nagy károkat okozott a vihar, teljesen tönkretette a szőlők fiatal hajtásait, igen sok fát tört ketté, de különösen a cukorgyárnak okozott nagy veszteséget. A vihar ugyanis letépte a cukorgyár raktárának tetejét és így az eső szabadon érte a raktárban levő cukrot. Igen nagy mennyiségű cukor ázott el. A cukorgyár a vihar következtében így tetemes kárt szenvedett.

AZ ADRIÁN

PARK HOTEL ROMAN - SELCE

Itt nyaralhat a legkellemesebben és itt üdülhet a legnyugodtabban!

Legteljesebb kényelem, elsőrendű ellátás

— Anyák napja Bajmokon. A bajmoki bnuevác kereszties egyesület Áldozócsütörtökön Anyák napját rendezett, amely jól sikerült. A bevételt a szegénysorsu anyák felszerelésére fordítják.

— Tűz Plávnán. Az esti órákban kigyulladt és teljesen leégett Plávnán a községi jegyzői lak nagyobb melléképülete. A kivonult tűzoltóságnak nagy önfeláldozással sikerült megakadályozni a tűz tovaterjedését. Az anyagi kárt a Jugoszlávia biztosító társaság megtéríti.

Segédvizsgák a szentai ipartestületnél. Szentáról jelentik: A szentai ipartestület vizsgáztató bizottsága előtt sikeresen tették le a segédvizsgát: Szakács Gizella fényképész, Pintér Jolán női szabó, Sóti Menyhért nyomdász, Döme Dezső borbély és Harmath Béla szabó.

Ló-árverés

Bajsa melletti Rogatica Puszán f. hó 16-án reggel 9 órai kezdettel létszámfeletti amerikai ügétők, angol telliverek, félvér lovak és csikók kerülnek árverésre. Kívánatra katalógust küld dr. Volnich Bácska Topola 24

Ruhaszövetet

közvetlen Angliából kapja, országos csomagban, első kézből, legalacsonyabb áron. — Noviszádon 120 vevő igazolja prima minőségét.
GEORGE ODOM LTD.
Leicester (England)
Generalrepresentant
Vig Pavle
Bácska Topola

Pasicsevoi hírek

A pasicsevoi kereszties egyesület június 2-án délután tartja alakuló közgyűlését. Az egyesület keretén belül külön férfi, női, nek, műkedvelő és sport alosztályt létesítnek. Az egyesületnek előreláthatóan szép magyar könyvtára is lesz. — Az ujonnan alakult önkéntes tűzoltótestület tagjai most kezdik meg gyakorlataikat, amelyeket minden vasárnap délelőtt végeznek. — Pasicsevo lakossága már hosszabb idő óta elégedetlen a kenesfürdő áráival, amelyeket túlságosan magasaknak tart. A magas díjak végett a szegényebb néposztály egyáltalán nem veszi igénybe az általános egészségügyi érdekéből fennálló fürdőt.

— Pótvizsgák a vrbászi középiskolákban. A vrbászi főgimnáziumban 30-án befejezték a tanítást a negyedik és nyolcadik osztályokban. Az osztályvizsgák eredményét szombaton hirdetik ki. A negyedik német és szerb osztályból és a nyolcadik osztályból a tanulók, akik egy vagy két tárgyból buktak meg, tizennégy nap után pótvizsgát tehetnek. Az érettségi pontos terminusát néhány nap múlva állapítják meg. A német tanítóképzésben és a német polgári leányiskolában szerdán fejezték be a tanítást az ötödik, illetve negyedik osztályokban. A pótvizsgák itt tizennegyedikén lesznek. Az érettségi vizsgák terminusát csak a kormánybiztos megérkezése után állapítják meg. A tanítóképzés ötödik osztályában egy diák sem bukkott meg úgy, hogy mind a tizenöt tanulót képesítő vizsgára bocsátják.

Frank Lajos cég, Petrovgrad

kész vagy mérték után készült női felöltő, férfiruhái szabás, minőség és ár tekintetében elismertek. Rendelésekre óriási választék női- és férfiszövetekben!

— Szünidei diáktanfolyam Ausztriában. Az „Osztrák Külföldi Diák Egyesület” az idén is a bécsi egyetemmel karöltve rendezi meg a külföldiek részére a nyári szünidei főiskolai kurzusokat és pedig Mjllstatti Schloss Heroldeck; Gmunden, Schloss Traunsee és Bécsben a Konsularakadémián. A tanfolyamokat az angol College-rendszer szerint szervezték meg, a résztvevők lakás és étel szempontjából zártkörű társaságot alkotnak. A bécsi egyetem kiváló tanárai tartanak irodalmi, történelmi és művészeti előadásokat. A német nyelv tökéletesítésére szolgálnak a német nyelvkurzusok. A tanulmányok mellett az üdülésről és a változatosságról is gondoskodtak. A millstatti kurzusok július 22-től augusztus 10-ig és augusztus 12-től augusztus 24-ig; a gmundeni kurzusok július 8-tól július 30-ig és augusztus 1-től 30-ig; a bécsi kurzusok július 8-tól 30-ig és augusztus 1-től 30-ig tartanak. Jelentkezések és felvilágosítások: Az „Osztrák Külföldi Diákegyesület”-nél (Österreichisch-Auslaendischer Studentenklub Wien) Wien, I. Schottengasse 7.

III. oszt. huzása június 4 és 5

Sorsjegyeiket megvásárolhatják úgy az eddigi, mint az ujonnan belépő játékosok a főelárusítónál

LUSTIG LAJOS banküzletében

Noviszd, Bratja Alekszandra ulica 13.

— Ülve felakasztotta magát egy nyolcvanöt éves ember. A baranyai Vardarac községben a napokban felakasztotta magát Gyurics Petar 85 éves munkás. Mivel ülő helyzetben akasztotta magát fel, hozzátartozói azt hitték, hogy büntény történt, azonban a hatósági vizsgálat megállapította, hogy Gyurics öngyilkosságot követett el.

Az iparpártolás új módja

De hiszen, nagyot nézne az amerikai polgár s bizony nem választaná meg másodsor is törvényhozónak azt a honatyát aki olyan javaslata adná a szavazalót amelyik azt akarná kimondani, hogy az adófizetők zsebéből segélyezzék fel a bajbajlalt ipart, amint azt Európában időről időre megteszik. Amerikában az ipar is, de még az irodalom és művészet is tisztára magánügy. Ott azt sem lehet elképzelni, hogy teszem azt, a newyorki Metropolitan-operának, melynek ambíciója, hogy legalább is olyan jó legyen, mint a bécsi vagy a milánói, államsegélyt adjanak, mert az nézetük szerint azt jelentené, hogy a chicágói vagy az alaskai polgár azért fizet több adót, hogy a newyorki színházlátogató minél tökéletesebb előadásban gyönyörködjék. (Persze mióta rádió van erről a kérdéssel is szabad másképen gondolkodni, mert ha szépen énekelnek a newyorki Metropolitanban, öröme telik nemcsak a filadelfiai vagy a washingtoni polgártársnak, de a noviszádi vagy petrovgrádi rádióelőfizetőnek is.)

S mégis úgy vesszük észre, hogy nemcsak Európában van iparpártolás a nemerdekeltek rovására. Ime a legújabb amerikai trükk. Van egy új törvény, mely szerint mindenki aki boros, pálinkás vagy likőrös üveget eldob anélkül, hogy előbb összelörte volna, kétévig terjedő fogházzal vagy kétezer dollárig terjedő pénzbírsággal sújtható. Sőt ha valaki a házmesternek ilyen üveget ad át, s a házmester nem téri össze, akkor a gazdát és a házmestert is megbüntetik. Sőt még a rongyszedő is, aki ilyen üveget vásárol, megbüntethető. Az utolsó évben egy millió likőrösüveget foglaltak le szibarusoknál, akik azzal védekeznek, hogy nem ismerik az új törvényt. Persze rengeteg embernek lett ebből kellmetlensége, mindenki dübög, csak az üvegyárosok nem, akik körülbelül hét millió dollárral többet forgalmaztak.

A hivatalos indoklás azonban nem az üvegyipar fölségítése. Sokkal népszerűbb okot hoztak fel. Az újságok ismételték hoztak híreket, súlyos megbetegesekről, megvakulásokról, sőt kinos halálesetekről, amiket a régi üvegekbe töltött alkohol okozott. Ezért hozták álitólag a régi alkoholos üvegek összelöréséről szóló törvényt. Most azt olvassuk, hogy a nagyvendéglők külön embereket szerdelttek, akiknek egész nap a kiürült üvegeket kell összelörniök. Sőt egy mérnök már föltalált egy üveg-összelörő gépet, mely egy perc alatt harmincöt üveget semmisít meg. Ugy mondják, hogy négy hét alatt már néhány száz ilyen gépet adott el, s álitólag egy másik feltaláló azon elmélkedik, hogyan lehetne már most az üvegeserepeket legjobban értékesíteni.

Lehet hogy higienikus okok is hozzájárultak az új törvényhez, de aki csak egy kicsit ismeri az amerikai kulisszatitkokat, az inkább a businesst sejtli a kötelező üvegtörés mögött, s gyanúba vesszi az üvegyárosokat, hogy igen ügyesen vezetik az üzletüket.

— A Jadranszka Sztrázsa gyermeknyaraltatása. A Jadranszka Sztrázsa petrovgradi tartományi bizottsága Szplit mellett Omisban hatalmas otihont építtetett gyermekek részére. A tavalyi gyermeknyaraltatási akció olyan sikerrel végződött, hogy az idén fokozottabb érdeklődés mutatkozik iránta. Erre való tekintettel már június 7-én elindult egy csoport Szuboticán át S. Tit be és onnan Omisba. Az első csoport június 7-től július 7-ig marad Omisban. A gyermekek állandó tanári és tanárnői, valamint az otthon orvosának felügyelete alatt állanak. Az egyhónapi tartózkodás összesen 450 dinárba kerül, a gyermekek negyedáru vasuti jeggyel utazhatnak Szplitig. A június 7-én induló csoporttal való utazásra június 4-ig lehet jelentkezni a Jadranszka Sztrázsa petrovgradi tartományi választmányánál.

Hölgyeim! Ne kísérletezzenek!

Léda kozmetika

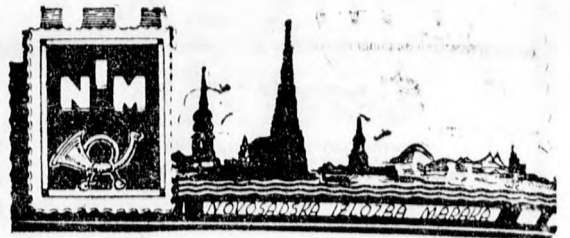
Noviszd, Tanurdzic-palota I. 3. - Telef. 29-57

Szaksterü vizsgálat alapján ellátja Ont az Ön arcához megfelelő, biztoshatású arcápoló szerekekkel Mitesser, pattanás, réncmentes, fiatal és öde lesz a bőre.

Vitaminos, szénsavas és olajos arcpakolások!

Szeplőeltávolító szerek, arcvizek, folyékony ruzs, mely természetes pirt ad az arcnak, gyögypudereket, pórusösszehúzókat, izzadság elleni szerek, kézintimotók stb.

Díjtalan felvilágosítás! Tanítványt kiképezek!

Látogassátok a noviszádi bélyegkiállítást a Lloyd-palotában június 8-10-ig.

— A szuboticeai törvényszék megváltoztatta a szentai arzénper tárgyalásának időpontját. Tegnapi számában jelentette a Reggeli Ujság, hogy a szuboticeai törvényszék elnöksége június 21-re tűzte ki a főtárgyalást Huszágh Józsefné és Huszágh M. bűnygyében, miután visszaérkezett a legfelsőbb orvosi tanács szakvéleménye, amely megállapította, hogy az egy év előtt elhalt Huszágh József belső szerveiben talált arzénmennyiség kétségtelenné tette a gyilkosságot. A nagy érdeklődéssel várt ügyben pénteken újabb fordulat állott be, amennyiben a bíróság úgy határozott, hogy június 21. helyett június 18-án reggel fél 9 órakor tartja meg a főtárgyalást a szuboticeai törvényszékben. A tárgyalást Tásziés Alekszandar törvényszéki elnök ötös tanácsa helyett új össztételű nagytanács tárgyalja, amelynek Gavrics Sztevan törvényszéki tanácselnök lesz az elnöke. A folytatásos főtárgyalásra 21 tanu idéznek be, mivel 14 tanu kihallgatásától elállt az ügyesség.

Autósok figyelmébe!

„VULKAN” néven a Louis Barliou(Magyar) ucca 5. sz. alatt speciális gőz-vulkanizáló intézetet nyitottunk, ahol a lestermodernbb gépekkel végzünk mindennemű AUTÓGUMI és egyéb gumirúknak szaksterü javítását, olcsó árak mellett jótállással.

Szíves pártfogást kérünk, tisztelettel J. Roettinger és B. Kaldor

— Körözött csalót fogott a noviszádi rendőrség. A noviszádi rendőrség bűnygyi osztálya pénteken egy gyanus emberre bukkant, akit igazoltattak és előállítottak a rendőrségen. Kiderült, hogy Pusibrk Alekszandar knezsevivinogradi téglagyári bérővel azonos, aki ellen a noviszádi törvényszék különböző csalások miatt körözölvélet adott ki. A rendőrség szombaton Pusibrkot átadta a törvényszéknek, ahol vizsgálati fogásába helyezték. Pusibrk telekspekulációval csalást követett el Szmágin Ilonka és Fléger Erzsébet noviszádi lakosok terhére olymódon, hogy olcsó áron telkeket adott el nekik, de az eladásnál eltitkolta, hogy a telkeket nagy betáblázás terhéli. Pusibrk ezenkívül még számos csalást követett el.

— Fürdőruhák, tüdőkabafók tüdőcipők nagy választékban; Fischer J. és Fia cégnél, Novi Szádon. 252

— Belehalt a tiltott műtétbe. A noviszádi kórházban a napokban beszállították Babics Mária deszpotszvetiivani 35 éves asszonyt, akin tiltott műtétet hajtottak végre. Babics Mária szombaton belehalt a műtétbe.

TI TAN nem tudjátok amit tudni mindig jó. Fátis lábnak új erőt ad

Titan fürdőszó!

Kapható szaküzletekben 8 és 12 dináros árkban.

— Leszállították a dárдай tisztviselők fizetését. A dárдай községi képviselőtestület a napokban közgyűlést tartott, amelyen leszállították a községi tisztviselők fizetését.

— Megalakult a maliigysói kereszties egyesület női osztálya. A maliigysói kereszties egyesület női osztálya a napokban tartotta alakuló gyűlését, amelyen a következő vezetőséget választották meg: elnök Molnár Etelka, lelkivezető Hárs Aladár plébános, alelnök Oláh Pálné, jegyző Szőke Etelka, pénztárnok Diener Róbertné, kisleányok vezetője Raffai Mancika, a felügyelőbizottság tagjai Kovács Antalné, Sipos Irma, Kánta Mária.

S P O R T

Ma nagy szokolünnepség Noviszádon

Ma, vasárnap egész napon át tartó nagyszabású szokolünnepséget rendeznek, a noviszádi középiskolák és középfokú szakiskolák növendékei a Karagyorgye pályán. A bevezető gyakorlatok reggel 7 órakor kezdődnek. Dél előtt fél 12 órakor ünnepélyes díszfelvonulás lesz a város főbb utcáin a délutáni gyakorlatok 4 órakor kezdődnek.

Az ünnepség műsora változatos és érdekes, szerephez jut benne külön-külön minden iskola, de igen szép összgyakorlatok is lesznek. A szokolünnepség iránt város szerte igen nagy érdeklődés nyilvánul és egészen bizonyos, hogy ma délután is zsúfolásig megtelnek a Karagyorgye pálya tribünjei.

Teljes bajnoki forduló játszanak ma a szubotical alszövetség vidéki csoportjaiban

Szuboticán vasárnap a csapatok Olimpiai napot rendeznek, a vidéki kerületben azonban teljes gőzzel folytatják a bajnokságot.

A Dulcisz—Kulai Hajduk, Gradjanszki—Molac, Rádnieski—Obilics és szombori Szlávia—Szombori AK mérkőzéseken kívül a dunai csoportban még két fontos bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. Bezdánban a

BSE az utolsó előtti mérkőzését, míg Szv. Mileticsen az Odzsaci SC utolsó bajnoki mérkőzését játssza. A Miletics—OSC találkozás a vendégek biztos győzelmét igéri.

Az elsőosztályú mérkőzések mellett a dunai második osztályban a következő mérkőzések kerülnek eldöntésre: Szloga—Krnjajai SK, Bresztováci SK—Radnieski, rigyci Tüzoltók—Szivaci AND.

Az oszijek-i hölgy-teniszezők mérkőznek ma Noviszádon

Odzsacin az oszijek-i férficsapat játszik

Az országos teniszbajnoki küzdelmek harmadik fordulója kerül ma eldöntésre. Noviszádon ezúttal az oszijek-i hölgyteniszezők mérkőznek a noviszádi Lawn Tenisz Klub hölgycsapatával, amely mint ismeretes, ma egy hete legyőzte az odzsaci csapatot.

A mérkőzések délelőtt 9 órakor kezdődnek és rövid déli megszakítással délután 3 órakor folytatódnak, a sétatér melletti pályákon. Noviszád színeit Uzelacné, dr. Mar-

kovicné és Vrbicané képviseli. Oszijek csapata: Fiszterné, a Speizer nővérek, Fischer kisasszony és Schaefferné.

Odzsacin ma Oszijek férficsapata játszik az OSC teniszeivel. Az OSC csapata: dr. Ertl János, Ertl Ferenc, Flamann, Radovánovic és Lepold. Oszijek csapata: Anrath, Topalovic, Gyogyevics és Kobeczki. A győztes csapat a jövő héten Beograd képviselőivel mérkőzik.

A noviszádi „Prijetelj prirode“ tagjainak áldozatkészsége lehetővé teszi az újabb turistaház felépítését

— Néhány szó a Fruska Gora szépségeiről —

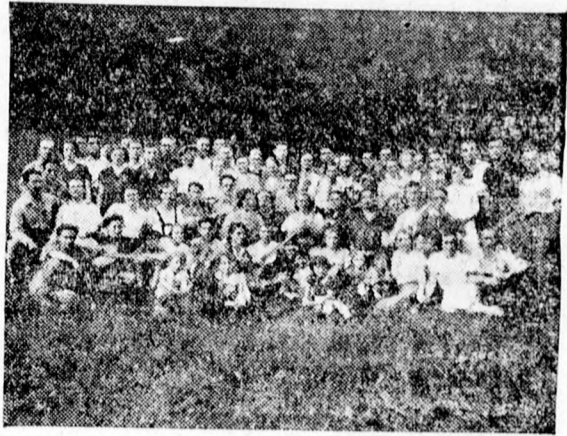
Beszámoltunk arról, hogy a noviszádi Természetbarátok egyesülete a Fruska Gorában saját turistaházat épít. Ez a szándék a tagok és a szervezett munkások hathatós támogatása folytán, most már teljesen biztosítva van. Ugyanis a tagok, önkéntes elhatározással egy napi szerezvényükkel járulnak hozzá az építési alaphoz és ugyanígy számos munkás is vállalta ezt a kötelezettséget. A munkás és tisztviselő szervezetek részéről is történtek már hozzájárulások az építési alap fokozásához, úgy hogy minden bizonnyal még a nyári hónapokban elkészül az új turistaház.

Az új turistaház természetesen elsősorban a Prijetelj Prirode tagjainak kulturális célját szolgálja, de rendelkezésére áll az összes kirándulónak. Szerény egyszerűség mellett, mégis meg lesz a kirándulók igényeit kielégítő kényelem. Hiánypótló lesz abból a szempontból is a turistaház, hogy alkalmasan kapcsolódik be és egészíti ki a már létező turistaházakkal a láncolatot az Oszovlje—Zmajevac—Csárdák—Sztrazilovó utvonalon. Nyugodtan lehet mondani, hogy az új turistaház felépítésével körülbelül minden tíz kilométerre lesz

egy-egy turistaház. Ezek a turistaházak és a Fruska Gora szépségei hívogatják majd a noviszádi természetbarátokat és mindazokat, akik a természet szépségeinek örülni tudnak és abban gyönyörűséget találnak, mert bizony még kevesen vagyunk, akik boldog szeretettel vesszük igénybe az előttünk levő megfizethetetlen lehetőségeket, noha igaz, hogy sokkal többen járunk ki a Fruska Gorába, mint pár évvel ezelőtt, de még mindig kevesen a fejlődő Noviszád lakosságához arányítva.

Hozzávetőleges becslés szerint az elmúlt vasárnap mintegy 1000 személy járta az erdőkoszorúta hegyeket. Nagyon kevés ez a szám fejlődnie kell. Tempóval kell előrelátnunk, hogy a kirándulók száma megtízszereződjön Fruska Goránk megérdemelné ezt a létszámemelést. Gyönyörű fekvésű hegyei, könnyű ösvényes utai, hozzáférhető közlekedésünk hajóval, vonatokkal és autóbusszokkal hívogatják az üdülésre vágyó embereket. Amerre járunk, mindenütt madárdal, virágos mező, balszamos egészséges jó levegő és amit mi noviszádiak állandóan nélkülözünk: a jó ivóvíz, amit a Fruska Gora megszámlálhatatlan forrása ingyen nyújt né-

künk, állandóan jégbehűtött forrásziveivel.

A noviszádi Prijetelj prirode egyik multheti kiránduló csoportja

Noviszádiak! Akik még nem voltak a Fruska Gorában, csak egy kísérletet tegyetek a forrászvíz kedvéért, mert aki azt egyszer issza...

Még egy pár szóval emlékezzünk meg az egyik multheti kiránduló csoportról. A Prijetelj Prirode a múlt vasárnap négy csoportban rendezett kirándulást, amelyek közül az egyik csoport — mint a képen látható — számszerint 87-en a Farkasvölgyben töltötték az egész napot gyönyörű erdei tisztáson játék, zene, dal, tánc, közös ebédőzés, szalona piritás, jókedv mellett és este gyalogosan, zeneszóval taza. Mindenki boldog és megelégedett volt és ami a legfontosabb nem fárasztólag, hanem üdítően hatott az egész napi szórakozás.

Leányok, fiúk, öregek és fiatalok, sokan jöjjenek a kirándulásokra, friss levegőt, új munkakedvet és bizakodó kitértést szerezni az elkövetkező hétre!

Szentai Merkur—Horgosi Jugoszlávia 5:3 (1:1)

II. osztályú bajnoki, bíró: Sárkány

Szentáról jelentik: A szentai Merkur csapata, tekintettel a vasárnapi Olimpiai napra, kisorsolt másodosztályú bajnoki mérkőzését Aldožcsütörtökön játszotta le Horgoson az ottani Jugoszláviával. A mérkőzés erős iramban indul, de lassan Merkur főlény alakul ki. Az első félidőben Szép a 10. percben 25 méteres bomba lövése ér hálót. Pár percre rá a Jugoszlávia egyenlít, s az első félidőben több gól nem esik. A második félidőben Szép újra gólt lő, a Jugoszlávia erősen egyenliten akar, 11-es révén 2:2-re javít, de a Merkur erre Handler I, Handler II és Rebeczki révén három újabb góllal felel, míg az utolsó percekben a Jugoszlávia 5:3-ra állítja be a mérkőzést.

Olimpiai nap Petrovgradon. Petrovgradról jelentik: A vasárnapi Olimpiai nap keretében két rendkívül érdekes barátságos mérkőzést bonyolítanak le Petrovgradon. A ZsSK az Obilicsal a Vojvodina pedig a Schwaebischével mérkőzik. A mérkőzések jelentőségét fokozza, hogy a bajnoki mérkőzések során az Obilics és a Schwaebische vereséget szenvedtek a vasutasoktól illetőleg a Vojvodinától és most revansot akarnak venni, a győztes csapatok viszont bizonyítani igyekeznek az eredmények reális voltát. Az Olimpiai nap műsora keretében szokolmutatványokat is bemutatnak. A mérkőzéseket és a szokolgyakorlatokat az Obilics pályán tartják meg.

Ma Szuboticán mérkőzik a noviszádi Zmajevac kuglicsapata. Ellenfele a Jugoszlávia lesz, azonkívül még egy szubotical csapattal játszik.

A Reggeli Ujság kerékpáros körversenyének szabályai

A Reggeli Ujság katolikus pünkösdi két napján, 1935 június 9-én és 10-én kőnapos kerékpáros körversenyt rendez a Zdravlye önszegélyző egyesület kerékpáros szakosztályának közreműködésével.

A versenyen minden 19 éven felüli férfi résztvehet, tekintet nélkül arra, hogy egyesület kötelékébe tartozik-e, vagy sem. A versenyzők tetszés szerinti kerékpáron indulhatnak, tehát versenygépén, vagy úgynevezett strapa-gépen. A benevezés határideje 1935 június 3 este 6 óra. Későbbnevezők a versenyen nem vehetnek részt. A benevezés írásban történik, a nevezéseket a Reggeli Ujság szerkesztősége (Noviszád, Kralja Petra 30) címére kell beküldeni. Nevezési díj személyenként 10 — tíz — dinár, amit a nevezéssel egyidőben kell a lap szerkesztőségébe beküldeni. A személyesen érdeklődőknek Fojt István (Noviszád, Kralja Alekszandra 3) nyújt szóbeli felvilágosítást.

A kerékpáros körverseny távja 320 kilométer. Az első versenynap utvonala: Noviszád—Temerin Baskogradiste — Sztáribecsej — Bácskopetrovoszelo — Mol — Ada — Szentá — Sztarakanizsa — Horgos — Szubotica. A második nap utvonala: Szubotica — Zsednik — Bácska Topola — Bajsa — Kula — Crvenka — Szivác — Szombor — Sztapár — Doroszlovo — Szvetozár Miletics — Odszaci — Deronye — Bács — Tovarisevo — Obrovác — Bácska Palánka — Csib — Glozsán — Begecs — Sztári Futog — Noviszád.

Indítás június 9-én reggel 7 órakor Noviszádról, június 10-én reggel 6 órakor Szuboticáról.

A benevezett versenyzők június 8-ikán este 8 óráig tartoznak jelentkezni Noviszádon. A jelentkezés helyét idejében közöljük a Reggeli Ujság sportrovatában. Az indulók versenyöltözetben tartoznak megjelenni.

A versenyzők mindig a kijelölt utvonalon jobboldalán tartoznak haladni. Előzni csak balkéz felől lehet. A lassítást, vagy megállást karfelemeléssel kell jelezni. Az esetleges óvásokat, vagy bejelentéseket az első nap a Szubotica-ra való befutás után azonnal kell megtenni, a második nap pedig Noviszádon nyomban a beérkezés után.

Autó, motorkerékpár, esetleg idegen kerékpáros nem vezethet versenyzőt. A kísérők legalább 50 méterrel tartoznak a versenyzők csoportja mögött haladni. A rendezőség autón és motorkerékpáron kíséri a versenyzőket. Egészségügyi szolgálatról is gondoskodik a rendezőség, valamint az esetleg megrongálódó kerékpárok elszállításáról. Eppen ezért a magánaton történő esetleges elszállítás költségei a versenyzőt terhelik.

A helyezések sorrendjének elbírálása pontozással történik. Aki két nap alatt a legtöbb pontot szerzi, az győz. Az első nap Sztaribecsen, Adán, Sztarakanizsán és Szuboticán, a második nap Kulán, Szomborban, Odszacin, Palánkán és Noviszádon pontozzák a versenyzőket a befutás sorrendje szerint. A pontozás módzatait később közöljük a Reggeli Ujságban.

A versenyzők noviszádi és szuboticei elszállítását, valamint ételmezését a rendezőség vállalja. Utiköltség megtérítésre a versenyzők igényt nem tarthatnak. A verseny utvonala a rendezőség üdítőállomásokat létesít, éppen ezért nem szükséges, hogy a versenyzők üdítőitalokat vigyenek magukkal, bár ezt a versenyszabályok nem tiltják.

Díjazás. Az első díj 500 dinár, érem és tiszteletdíj, második díj 400 dinár érem és tiszteletdíj, harmadik díj 300 dinár, érem és tiszteletdíj, a negyedik, ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik díj érem és tiszteletdíj.

Díjkiosztás június 10-én Noviszádon, a befutás után.

Nyilatkozat

Alulírott benevezek a Reggeli Ujság pünkösdi kerékpáros körversenyére. Kötelezőnek ismerem el a verseny szabályait és tudomásul veszem, hogy az esetleges balesetért, vagy kerékpárom megrongálásáért a rendezőséggel szemben semmiféle kártérítési követelést nem támaszthatok.

A 10 dinár nevezési díjat egyidejűleg megküldöm.

Teljes név:

Foglalkozás és életkor:

Pontos cím:

(Aláírás)

(Ezt a nyilatkozatot ki kell vágni, kitölteni és levelezőlapon, levélben, vagy személyesen eljuttatni a Reggeli Ujság szerkesztőségébe legkésőbb 1935 június 8-ig).

A helyezettek között az alábbi tiszteletdíjakat osztjuk ki:

Ezüst emléktárgyat

Buchmüller István

ékszerészüzletéből Noviszád, Kralja Petra 18.

Értékes emléktárgyakat

Derner Lipó

porcellánkereskedéséből Noviszád, Kralja Petra 30.

Egy koszorúgyazású kerékpárvezető, egy versenynyerges és egy villanylámpát az

Engl i Drug

kerékpárüzletéből Noviszád, Futaki ut 8.

Egy kerékpárláncot és csengőt

Fischer Pál

kerékpárüzletéből Noviszád, Futaki ut 25.

Egy ezüst cigarettatárcát a

Goldberg

ékszerészüzletéből Noviszád, Kralja Petra 23.

A topolai Guba gépgyár

küllőszárítót és egy doboz ragasztót

Két tégely Formasik-ot a

Grossinger

gyógyszertárból Noviszád, Kralja Petra 30.

Egy kiváló minőségű kirándulókést

Irsay József

kerékpárüzletéből Noviszád, Futaki ut 16.

Egy teljes borotvakészletet a

Lukács

illatszerkereskedéséből Noviszád, Trg Oszlobodjenja

A noviszádi Napred S. K.

ajándékát ezüstórát láncsal

Egy kerékpárvezetőt az

Oehler-Blattmann

kerékpárkereskedéséből Noviszád, Szremszka H.

Hat pár férfizoknit

Az Olcsó Perepaticstól

Noviszád, Futaki ut 27.

Két nagydoboz narancskrémét a

S O A

drogériából Noviszád, Kralja Petra M.

Egy garnitúra vörös Dünlop gumit a

Susedski „Jung“

kerékpárüzletéből Noviszád, Safarikova 9.

Három ingre való puplin anyagot a

Tatarski

rőfősáruházból Noviszád, Kralja Petra 16.

Egy ezüst cigarettatárcát

Tausch János

ékszerészüzletéből Noviszád, Kralja Petra 10.

Értékes emléktárgy

Truppel Béla

hangszerüzletéből Noviszád, Duna ucca 7.

Két Singo-gumi garnitúrát, egy versenynyerges a

Weiss „Robing“

kerékpárüzletéből Noviszád, Futaki ut 12.

Egy finom kivitelű kölnivíz szórót a

Zsivojnovics

illatszerkereskedéséből, Trg Oszlobodjenja 1.

Egy értékes bőr pénztárcát

Laks A.

bőrdiszmuáru üzletéből Noviszád, Duna ucca 3. sz.

Három ingre való puplin anyag a

Tekstoprodukt

cégtől Noviszád, Kralja Petra 25.

A kerékpáros körverseny rendezőinek a szombori utvonala járják be

Jelentettük már, hogy a pünkösdi kerékpáros verseny rendezői Fojt István vezetésével a múlt héten bejárták a verseny utvonalaának Noviszád—Szubotica—topolai részét. Ma az utvonala még hátralevő állomásait keresik fel, hogy a helyszínen tájékoztassák a rendezőket a tennivalókról.

A versenyre egyébként állandóan érkeznek a benevezések Noviszádról, a közeli és távoli vidékről egyaránt. Még szlovéniai versenyző is elküldte nevezését.

A verseny előkészületei befejezéshez közelednek s a jövő hét folyamán naponta részletesen közöljük a versennyel kapcsolatos tudnivalókat.

A szuboticei olimpiai nap programja

Ma, vasárnap Szuboticán az olimpiai nap részletes programja a következő: Dél előtt 8 órakor Zrinjszki—Bunyevác, fél tízkor Radnicski—Hajduk, 11 órakor felvonulás a város főuccán. Délután fél három órakor ugyanezen a Bácska-pályán a Szand és a Villanytelep kombinált csapata az SzMTC és az Olimpia kombinált együttesével mérkőzik, négy órakor szokolyakorlatokat mutatnak be a szokolytornászok, majd hírköz- és bokszmérkőzések következnek. Az olimpiai nap programját délután öt órakor a bajnokság két vezető együttesének, a Bácska és a ZsAK csapatának mérkőzése zárja le.

Kerékpárosok!

Noviszádon és környékén

Engl i Drug cégnél

Futoski put 8 - Telef. 29-57

legnagyobb választékban és a legolcsóbb árakon fedezhetik szükségleteiket gumikkban, alkatrészekben stb.

Original W. S. U. kerékpárok gyári lerakata!

Nagy javítóműhely, autogénhegesztés, emallorázás (kályhában).

A turaverseny résztvevőinek külön kedvezmény

A noviszádi Napred hivatalos hírei. Felkérem az alább felsorolt játékosokat, hogy ma vasárnap délután 2 órakor jelenjenek meg a pályán a Viktória b. elleni mérkőzésre: Vargha, Ipacs, Balogh, Horváth, Tóth, Jusztusz, Szöllőssy, Boros, Glazer, Farkas, Piukovics. Öt órakor a Kabelgyár ellen: Begovics, Acs II, Ruzsicska, Acs I, Svraka, Czirbusz, Kogoj, Molnár, Fábán, Erdős, Schubert. — Intéző. Hétfő este 8 órakor fontos vezetőségi gyűlés. Valamennyi vezetőségi tag jelenjen meg. — Feren

Noviszádi borbélyok—pincérek. Hétfőn délután Borbélyok—Pincérek barátságos mérkőzés a Karagyorgye-pályán 3 órai kezdettel a következő felállásban: Borbélyok: Leder, Ipacs, Rápóti, Gubanda, Mosovity, Lemi, Bubabri, Popovics, Dudás, Milo-sevics. — Pincérek: Karleusa, Sarf, Jankovics, Burai, Sauer, Betlehem, Gabrics, Szénási, Huszák, Muszin, Jónás, Zsiga III. Rendezőség.

Thermos Tűzhely
SZENES
Rosífrei Evőeszköz

KÖNYVEK

Sárközi György: VIOLA

(Athenaeum kiadás)

Polgári regény, sőt kispolgári regény ez a könyv... Viola azok közül a lányok közül való akikkel egy életen át semmi különös nem történik...

Sárközinek ezt a regényt nem elégséges mintegy a sorok hangtalan átfutásával olvassunk s engednünk, hadd ragadjon magával az író lelke, s képzelete. Az orvosprofesszor mutatkozik az írón keresztül ebben a regényben, aki boncoló késével rezzenés nélkül vág a beteg testbe, föltárja a legtitkosabb kuliszák kincseit anélkül, hogy többet akarna velünk láttatni, mint amennyit önértékéből képesek vagyunk észrevenni. A háborút megelőző évek, a háboru alatti és utáni idők városa polgárainak életét, egy család küzdelmét, egyének harca mutatja be. A család ebédjének nyomasztó, fülledt hangulatából egy beteg világsziv vajudása tör felénk. Látjuk a fejlődő, az öntudatra ébredő ifjú embert, mint álomban járat a bomladozó világerkölc mélységei fölött, az agyonhajszolt érzéket, hogy önmagukban hordozzák egy teljes élet csalódását. Látjuk nagyanyában a multat, amely a vész közepette is derűs optimizmusából meríti világszemléletét, a jelet, hogy küzdök a tegnapi és a holnap bizonytalansága között, s a jövőt, amely rózsás gyermekujjaival az ég felé mutat.

A szereplő személyek és tárgyak mozaikszerű részletességéből nem hiányzik a szükségszerű és az élet, nincs benne unalmas, mesterkélt szöfűzés.

Nem a vegyesen jó és rossz oldalairól másolt életet kapjuk, hanem a tények és történések valószínű panorámáját, háttérben az alkotó lélek szerető melegével, s elől mi, akiknek a morális emelkedettsége hivatott a szétdarabolt testrészekben, a külön-külön visszatartó csonkokban felfedezni az örök Mester kiszámíthatatlan esztétikusait, a harmóniát, amely elragad bennünket, megérteti, szereti: azokat, akiket meg nem értve félrelök a kiesényes környezet, akiket emberi hibáikon keresztül rutnak, eltaszítottaknak, érényeiken át, — s ilyen nagyitót ad a kezünkbe a háborusult lelket boncoló orvos, — kedvesen, otthonosan emberinek, a végtelen Törvény leplezetlen igazságának látása.

A regény stílusának természetessége, az író éles megfigyelőképessége, a sokszor filozófikusan mélybe szántó gondolatok választékos variációja, a kifejezések és árnyalatok szingazdag fordulata, s a minden sorból előbuggyanó lankadatlan életerő frissége lep meg bennünket.

Jól sikerült munka.

Móricz Zsigmond: A boldog ember. (Athenaeum kiadás.)

Ez a könyv nem regény, ez valóság...

A Móricz Zsigmondtól annyira kedvelt zamat, méztintába mártott toll józsi, falusiasan egészséges barázdavonásai álnak előttünk. A magyar könyvtár legszebb diszei közé tartozik.

Bródy Sándor: Legszebb írásai (Athenaeum kiadás.)

Bródy Sándor azok közé az íróművészek közé tartozik, akik haláluk után előbb-utóbb okvetlenül új reneszánszra számíthatnak. Korának újszólván minden írójára, Ady Endrétől kezdve, hatással volt. Az elbeszélésnek nagymestere ezt a műfajt tökélyre emelte.

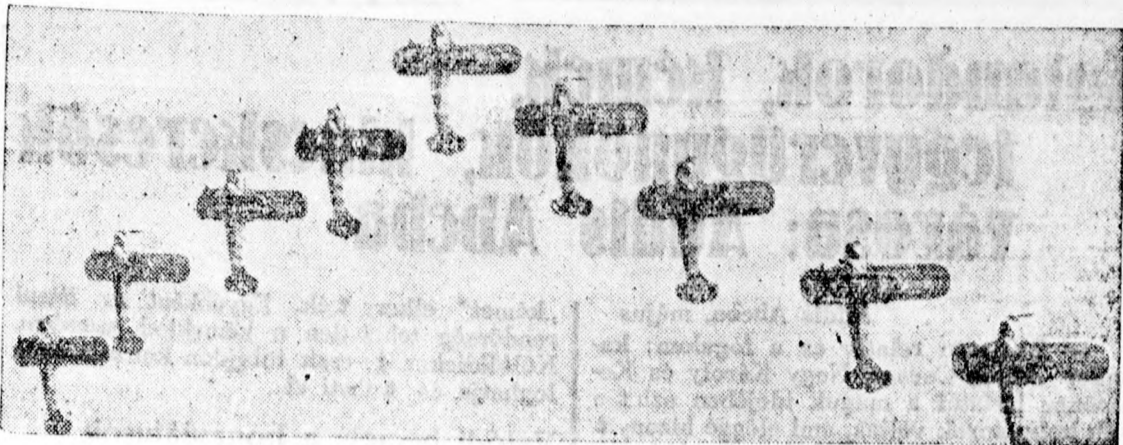
Legszebb írásai: novellák, tárcák egy csokorban. Nem ünnepelet név, a nagy író vésett neve, hanem a sorok közt meghúzódó lélek ritmikus zenéje, a felénk áradó lány illatok könnyed hőmpölygése, a minden egyes fejezetbe külön-külön belesűrített világ lebilincselő változatossága teszi ezt a könyvet értékessé, kedvessé.

Elő Magyar Irodalom: 30 író 30 novellája. (Athenaeum kiadás.)

Ezen a címen a 30 legjobb magyar novelláiról 30 legszebb novelláját gyűjtötte össze a kiadó. A pompás névsorban ott találjuk: Babits, Bíró Lajos, Földi, Herczeg, Hunyady, Karintay, Kárpáti, Gondolányi, Kosztolányi, Körmendi, Márai, Molnár Ferenc, Szomori Dezső s még több, jeles író nevét. Amikor végig olvassuk mind a 30 novellát, sok, nagyon sok író, számtalan lélek, művész és művelőző elevenkedik meg előttünk. Egyszer elolvasni csak olyan, mint távolról a muzsikaszó, mely újra vonz, újra intget, nem hágy szabadulni, s mi közeledünk feléje, míg nem ott táncolunk a zenészek gyűrűje előtt, köröttünk, hogy táncra perdül egy üstökével a sárból kiragadott világ, s amikor a zene abba hagy, a zsongó dal még álmainkban is elkísér.

Igaz, őszinte élvezetet nyújt ennek a kötetnek az olvasása, s maga termék a rég nélkülözött novellagyűjtemény minden könyvtár számára.

Hj. Miskolci István

Angol hadi repülőgépek harci formációban

Rovatvezető: Dr. Dürbeck F.

A „Noviszádi Filatelista Egylet“ csereestjét minden szerdán este 8 órai kezdettel a Habag kávéház különtermében tartja. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Levélcím: „Društvo novosadskih filatelista“ Vilzonov trg 2. Válaszbélyeg mindenkor melléklendő. Egyleti postacekkszám (Jugoszlavenska Banka noviszádi fiókjánál) Beograd 51.339.

Program június havára

5-én, szerdán este 8 órakor bélyegbörze beográdi kereskedők részvételével. 8-án, szombaton délután három órakor a pünkösdi noviszádi bélyegkiállítás megnyitása, a Lloyd palota első emeletén levő nagy és kisteremben este 8 órakor ismerkedési est a Vénac új turista szállójában. június 9—10 pünkösdi bélyegkiállítás, délelőtt 8-tól 12-ig, délután 15-től 18-ig a Lloyd palotában. 12-én, szerdán este 8 órakor, csereest. 16-án vasárnap 10 órakor csereösszejövetel és ifjúsági találkozó. 19-én szerdán este 8 órakor Menrath J. szakelőadása. 26-án szerdán este 8 órakor újdonságjelentés, tartja dr. Dürbeck F. 30-án vasárnap 10 órakor, csereösszejövetel és ifjúsági találkozó.

A Noviszádi Filatelista Egylet hírei Bélyegkiállítás 1935

Már csak egy hét választ el bennünket a Noviszádi Filatelista Egylet pünkösdi bélyegkiállításától. A beérkezett jelentkezésekből ítélve a kiállítás igen gazdag és változatos lesz. Ismert gyűjtők és külföldön is elismert tekintélyek nevei biztosítják a kiállított anyag elsőrendű voltát. Többek között: Gregorcics, dr. Radivojevic, Derocce, Veszelics, a noviszádi Filatelista Egylet sok tagja: dr. Matijevics, Neupauer, Menrath J. és még sokan állítanak ki. A kiállítás a Lloyd palotájának első emeletén levő kis és nagyteremben lesz elhelyezve.

A kiállítás megnyitása szombaton június 8-án délután három órakor lesz. Belépési díj személyenként 5 dinár. Tagoknak a kiállítás egész időtartama állandó jegyet adunk öt dinárért. Diákok 5 dinárt fizetnek. A vasúti kedvezményt az illetékes tényezők kilátásba helyezték.

Csütörtöki számuakban közlünk bővebbet. Okvetlenül kísérje tehát figyelemmel közléscinket.

A kiállítás rendezősége emléklapokat bocsát ki új színekben. Reméljük, hogy a kiállítás látogatói a lapok átvételével is támogatni fogják a filateliát.

A kiállítás tartam alatt kiállítási postahivatal fog a kiállítás épületében működni és mindennemű közönséges és ajánlott postaküldeményt átvenni. A postahivatal kiállítási bélyegzőt használ, kék szín-

ben. A kiállítás postahivatalában az összes forgalomban levő bélyegek kaphatók lesznek.

Ismerkedési est a Vénac-on. Jelentkezéseket június 5-ig vesz át Weisz J. Noviszád, Radnicska ul. 2. Telefon 21—21. Külön autóbuszok állnak a résztvevők rendelkezésére. Utazási jegy a Vénacra és vissza körülbelül 18 dinár, vacsorával együtt körülbelül 40 dinár. Az új turista szállóban elsőrendű a konyha.

Bélyegtombola. Kérjük tagjainkat a tombola részére az ajándékokat Klampfer hez eljuttatni, Schmolkanál, Jevrejszka 2.

Vidéki látogatóknak a rendező egyesület tagjai szívesen állnak rendelkezésre, a kiállított tárgyakat magyarázatokkal kísérik és ismeretségeket közvetítenek.

Felkérjük tagjainkat, akik a kiállítás rendezésében közreműködni óhajtának, hogy a szerdai összejövetel alkalmával ezt a kiállítás rendezőségével tudassák.

A kiállított tárgyakat legkésőbb június 6-ig kell Menrath J. címére Noviszád, Kralja Alekszandra u. 16. eljuttatni. A noviszádi kiállítók 7-én személyesen is átadhatalják ugyanezen címen.

Felhívjuk a kiállítás látogatóinak figyelmét pályázatunkra. Minden belépőjegy jogosít a pályázaton való részvételre. A nyertesek között értékes díjakat osztunk szét.

Bélyeggyűjtők látogassátok a pünkösdi bélyegkiállítást.

Egy svéd egyetem le akarja fényképezni a lelket

Stockholmból jelentik: A svédországi Lund város híres egyeteme okkultista tanszékét állít fel a jövő tanévben. Ez lesz a világ első egyeteme, ahol tudományos szakszerűséggel foglalkoznak a „természetfölöttinek” látszó jelenségek vizsgálatával és ellenőrzésével. A tanszék megszervezésére Eira Helberg pszichológusnő kapott megbízást. Helberg asszony kijelentette, hogy a legnagyobb tudományos apparátussal fog hozzá az okkult jelenségek laboratóriumi vizsgálatához. A legszigorúbb ellenőrzésnek fogják alávetni a különböző gondolat- és akaratátviteli tüneteket és az ugynevezett „telekinetikus” médiumokat, akikről hívek azt állítják, hogy pusztán akaratösszpontosítással fel tudnak emelni és mozgásba tudnak hozni különböző tárgyakat és butoradarabokat anélkül, hogy hozzájuk nyulnának. Az okkultisták azt állítják, hogy a telepátiás és telekinetikus médiumok agyából bizonyos kisugárzások történnek. A lund egyetemen meg fogják kísérni, hogy ezeket az állítólagos sugárakat, amelyek a szeanzók elsőtített szobáiban gyakran halvány derengés formájában láthatók, fényképezzék. A legmodernebb vörösönnevi sugárérzékenységgel fényképezőgépekkel és lemezekkel igyekeznek fényképezni a „láthatóvá vált” lelket.

Ha elegáns akar öltözködni és még olcsón, keresen fel és meg lesz előadva ny arban, mint prima kivitelben

Női DIVATSZALÓN

BÉCSNAI HADGÉP, NOVISZÁD, JEVREJSZKA

János... Janika

Írta: Molnár István

Egymás mellett ültek a padon. Két barnafürtű fiú. Hét évesek. Kókai Jánosnak hívták mind a kettőt. Második elemibe jártak.

A tanító, hogy a nevük miatt össze ne tévessze őket, az egyiket Jánosnak, a másikat Janikának hívta. Janika apja polgári iskolai tanár volt, Jánosé napszámos.

A két fiúcska közé nem vont gátat a társadalmi különbség, mint szüleik közé. Szerették egymást és igazi barátok voltak. János szorgalmas komoly természetű. Az osztályban mindenkit földhöz vágott bírközásban, Varga Péteren kívül, ha úgy kívánta a helyzet. Békés, csendes, magajáseletű, eszes fiúcska volt.

Kókai Janika nagyon szerette Jánost. Megosztotta vele vajaskenyerét és az udvaron mindig vele játszott. A rajzórakon segített neki rajzai elkészítésében, mert rajzolni nem tudott János. Talán azért, mert nehéz volt a keze. Apja már a nyáron magával vitte őt a munkára és hordatta vele a téglát. Kókai János kis szívébe belehasított a fájdalom, de nem sírt. Lenyelte könnyeit. Csak forró verejtéke csepegett reá a karminvörös téglákra. Ő nem mehetett betyárosdít játszani a fagyos kertbe, mint pajtásai.

János pedig, Janika számtalan feladatait segítette megoldani. Ha olvasás volt, mindig megmutatta neki, ha felszólította a tanító, hogy hol kell folytatnia.

Eljárt játszani Janikáékhoz. Csinált neki íjat fűzfaágból és nyilat vékony, erős nádból, melynek hegyébe, hogy jobban repüljön, koronaakáctövist húzott.

Jánost megtette a tanító vigyázónak, mert ő tudta legjobban a leckét mindig. Volt is szép rend az osztályban egy pár napig. De Jánosnak nem imponált a hatalom. Annál inkább Janikának, aki kedvére hancurozhatott, mert János őt nem adta be sohasem.

A tanító egyszer hatalmas lármára jött be a tanítás megkezdésére.

— Kik lármáznak?... Álljanak fel a rendbontók! A tanteremben, csak az ablak közé szorult méhecske vergődő zümmögése hallatszott ki a tompa csendből. Senki sem állt fel.

— Kókai János! Kik voltak rosszak?... Hozd ki a cédulát, amire nevüket felírtad!...

János sápadtan állt fel:

— Tanító ur kérem szépen, én nem írtam fel senkit!...

— Nem írtál fel senkit? — kérdezte csodálkozva a tanító. — És miért?

— En nem akarok, vigyázó lenni — nyögte verejtékező homlokkal.

— Ugy?... Nem akarsz?! Na, gyere csak ki... János kiment. Ráhasalt a padra. A vékony nádpálca őtöt zizzent foltos nadrágján. Nem sírt. János sohasem sírt, ha megverték. Csak a homloka alján, a szemöldöke tövében keletkezett két kicsi ránc.

Helyére ment.

Az ősz tanító leült a katedrara. Nézte Jánost, aki lesütötte szemét.

— Fiúcskám — szólt szelíden hozzá — te okos fiú vagy. Az ilyen Jánosoknak mint te, hamarabb meg kell tudniok, mint a Janikáknak, hogy az életben kötelességek vannak. Nehéz kötelességek melyeknek fáradságos teljesítése, boldog megelégedést kristályosít ki a lélekből. A Janikákat csak akkor engedik ki az életbe, ha már megerősödtek... A te szüleid szegények fiúcskám, az élet hamarabb számít reád... Vigyázó maradsz! Megértetted?

— Igen! — mondta a fiú halkán és a két ránc eltűnt szemöldöke tövéből.

— Leülhetsz. — En is ilyen „János“ voltam — gondolta és halkán kopogtatni kezdtek szívének ajtaján, könnyes ifjúságának mosolygós emlékei.

A tanterem ablakán tavaszi fény áradt be. Meleg és aranyos volt ez a napsugár, mely ott táncolt a sárga padok között és a pajkos, nevető arcokon.

A tanító gyűlésre ment. A fekete táblán fehér számsorok villognak. Feladat.

Kókai János vigyáz a rendre. Csend van. Mindenki dolgozik, csak Varga Péter máskál a

pad alatt, keresi ceruzáját.

Halkan beszélgetni kezd a két fiú.

— Te János, ki neked a legszebb a lányok közül?

János átnézett a másik oldalra, ahol a lányok ültek. Szeme huncutul rámosolygott egy szőke leánykára:

— Zentai Margit — suttogta.

— Neked is?... Nekem is ő...

— Te is szereted? — kérdezte János.

— Szeretem és ha nagy leszek elveszem feleségül!

— De hátha ő nem szeret téged?...

— Téged szeret?...

— Nem tudom... — felelt csendesen. — Édesanyám mosni jár hozzájuk... Ilyenkor én is elszoktam menni és együtt játszunk...

— Van sok játékja?

— Van ám!

— Alvós babája is?

— Alvós? Nincs...

Elhallgattak.

Janika kis idő múlva megszólalt:

— Nemsokára vásár lesz és veszek neki egy alvós babát — suttogta elfojtott örömmel. — Te mit veszel neki?

János szíve megvonaglott. Nem felelt. Nézett kifelé az ablakon sokáig. Aztán zsebébe nyúlt és visszaadta Janikának a kaucuk ceruzavédőt amit délelőtt kapott tőle.

A tanító négyórára visszaérkezett. Elbocsájtotta őket.

Kókai János elkeseredetten bandukolt haza. Letette könyvét. Édesanyja ilyenkor mindig egy darab kenyeret szokott neki adni. Most nem fogadta el. Nem volt étvágya. Kiment a külső udvarba, ahol az eperfa alatt egy összetört kerekű szekér terpeszkedett.

János elbujt a szekér korhadt fenekére, hogy ne lássa senki és belezokogta jánosságát a tavaszi akonyatba.

A tanár ur névnapja

Írta: Szitnyai Zoltán

A tanár urnak névnapja volt s a kis lakásban összegyülekeztek a meghívott vendégek. Ott volt a prépost, a polgármester és néhányan a tanári karból is. Szép, hosszú gyertyák melegen himbálódzó fénye világította be a szobát. Gyertyák égtek az asztalon, állványokon és szekrények tetjén, mindenfelé csak gyertyák és egyetlen lámpa sem, mert a tanár ur esküdt ellensége volt a petroleumvilágításnak, azt meg éppenséggel nem engedte volna meg, hogy a legujabb dívat szerint robbanó gázzal világítsák a szobáját. A tanár ur fanatikus hűséggel ragaszkodott gyergyáinak szelid fényéhez, talán azért, mert azok mellett szerette meg Horatiust, vagy más kifürkészhetetlen okokból, amelyek bőven szerepeltek a tanár ur elhatározásai mögött. Az olyan családaltan magányos emberrel, aki már közelebb van a hetvenhez, mint a hatvanhoz, annál már azt is meg lehet érteni, amire különben nincsen magyarázat.

Szóval névnap volt a tanár urnál. Már elhangzott néhány felkőszöntő is, de a tanár ur még mindig várt valamit. Az est fénypontját várta, amikor megjelenik az osztály, valaki előáll a fiuk közül és megilletődött hangon, akadozva és kicsit dadogva felkőszönti a tanár urat. Mert ez az igazi felkőszöntés, minden egyéb csak megörvendeztet a tanár urat, de ez az egy a szívet melegíti fel s aki a hetvenedik életévéhez közeledik, annak már főként erre van szüksége.

Az előszobában már várta a diákokat a kis hordó sör, a rengeteg cipő és virsli. A tanár ur nyugtalanul tekintgetett az ajtó felé s amikor végre meghallotta a lépcsőkön törtető lábak zajos dobogását, felderült az arca. Gyöngéd mozdulattal utat tört magának és kisietett az előszobába. A vendégek is utána tódultak. Jelen akartak lenni az ünnepelésen, mely minden évben azonos módon folyt le és abból állott, hogy az ünnepi szónokot rendszerint már az első mondat után félbeszakította a tanár ur azzal, hogy már megint miféle badarságot beszélz össze barátim, és részletesen kifejtette, hogy ugyanazt a gondolatot, amit a szónok vetett fel, miként kellett volna helyesen tolmácsolni. — Most pedig folytasd barátim, — adta meg kegyes mosollyal a szót a további beszédhez — de az értelem jelenlétével és helyes magyarsággal. Aztán néhányszor helyeslően bólintott annak jeléül, hogy igen, jelen van az értelem és helyes a magyarság. Végül átvette az ajándékot és kijelentette, hogy haszontalan pénzfecsérlők vagytok valamennyien, majd a zsvajgóknak szelid mozdulattal csendet intett és beszélni kezdett, a következő rövid megszólítást intézve az összes jelenlevőkhez: — Nagyságos és főtisztelendő prépost-plébános ur, tekintetes tanár urak, érdemes vendégkoszoru és kedves tanuló ifjak! A megszólításnak megfelelően hosszú és alapos volt maga a beszéd is. A pedelusné, aki ilyenkor segédkezett a tanár urnál, pontosan tudta már, hogy a beszédnek melyik mondata után lehet a virsli a forró vízbe dobni, hogy el ne főjjenek idő előtt.

A diákok cudar jókedvvel érkeztek. Örültek az

italnak és ételnek, amiben majd részük lesz, de főként a tréfának örültek, amit erre az ünnepi alkalomra kieszeltek. Elhatározták, hogy a tanár urat szép bronzkelyhebe foglalt petroleumlámpával lepik meg névnapjára. Sejtették, hogy fanyar arcot fog csinálni hozzá a gyertyalángok fanatikususa, de ép ezért tartották pazar tréfának kieszelt terveküket. Amikor már valamennyien szép felkaréjban, egysorba álltak az előszobában, így szólt hozzájuk a tanár ur jóságos mosollyal:

— Nohát barátim halljuk ime az ékeesszólót.

Az osztály alig bírta visszafojtani nevetését, amint előállott az ékeesszó és eldadogott pár szót a fiú szeretetről, amelynek nevében ime... A hátamögül előhuzta és a tanár felé kínálta a petroleumlámpát.

A tanár ur elvörösödött, aztán megragadta a lámpát és úgy, ahogy volt, kidobta az udvarra néző ablakon. Az ékeesszólónak még gyorsan leosztott két pofont, a többiekre már nem került sor, mert azok ész nélkül, hanyatt-homlok menekültek le a lépcsőkön. A kapu előtt aztán egymásnak estek, hogy mégis marha tréfa volt, nem lett volna szabad megbántani az öregot. De azért nem lett nagyobb baj az esetből. A tanár ur nem volt haragtartó és azt is tudta, hogy mégis szeretik őt ezek a bitangok. Másnap, amikor belépett az osztályba, szép tömör ezüstgyertyatartót pillantott meg a katedrán. A fiuk lélekzetviasszafajtva lesték, hogy mi fog történni. A tanár ur pár pillanatig a kegyetlen szigor kifejezésével az arcán, nézett farkasszemet a padsorokkal. Aztán elmosolyodott:

— Nagy pimaszok vagytok, barátaim, de ha délután feljöttök a lakásomra, meghajtatok a sört és megehetitek az elemőzsiát is.

Rózsaszín gázmaszk a hölgyeknek

Párizsból jelentik: Az előkelő világ szenzációja a divatos gázmaszk. Ez a gázmaszk latexből készül, rózsaszínü gummiszalagok erősítik az arc elé és kétségtelenül az a célja, hogy az előkelő hölgy ádáz gáztámadás esetén is nyugodtan sétálhasson a korzón. Az egyik nagy párizsi szalon mutatta be a rózsaszínü gázmaszkot, amelyet a hölgyközönség nagy tetszéssel fogadott.

Negyedmásodperc alatt a föld körül

Az egyik amerikai telefontársaság elnöke felhívta telefonon a másik emeleten dolgozó alelnököt, de olyan vonalat választott, amely körüljárta az egész világot. Newyorktól San Franciskóig kábelen ment a hang, majd onnan a Csendes óceán felett rádióon Javáig, onnan újabb rádiókészüléken Amszterdamig, Amszterdamtól Londonig kábelen, Angliából New Jerseyig ismét rádióon és végül innen megint rendes telefontáron Newyorkig. A két szomszédos emelet között 36.000 telefonkilométer volt, da az alelnök mégis jól hallotta alelnökének hangját, amely a földet körülutazva érkezett hozzá.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

REVOLVERES RABLÓ A FOGHAZBAN

Azt szokták mondani, hogy semmi sem új a nap alatt. Egy amerikai kisvárosban, Craneben most olyan rablás történt, amilyen még aligha fordult elő a világ bűntényi történetében. Egy bandita behatolt a város fogházába, revolvért szegezett az ott talált egyetlen fegyvere mellé és elszedte tőle 17 dollárját, minden vagyonát. Ezután eltűnt, de a nagy sietségben elfelejtette a fogház ajtaját bezárni. A megrabolt annyina megdöbbent, hogy nem tudta kihasználni a kedvező alkalmat, szökés helyett kétségbeesetten szaladgált fel és alá, segítségért kiáltozott s boldog volt, amikor végre jött egy rendőr, aki újból bezárta őt cellájába.

*

AZ ANGOL POSTA A TELEFON UTÁN A TAVIRATOT IS OLCSÓBBÁ TETTE

Londonból jelentik: Az angol posta, amely legutóbb óriási sikerrel szállította le a telefondíjakat, most tovább megy egy lépéssel és a sürgönytarifát is csökkentti. Május 31-ikétől kezdve egy Angliába szóló sürgöny ára kilenc szóig hat penny lesz. Az első olcsó sürgönyt a velszi herceg fogja feladni. Ez az árleszállítás egy része annak a 800.000 fontos ajándéknak, amelyet az angol posta a királyi jubileuma alkalmával a nemzetnek ad. A sürgönydíjon kívül csökkentik a csomagfeladási díjat és a rádiotelefonbeszélgetések díját is. A tarifaleszállítás alkalmával a News Chronicle szerkesztője ötfontos pályadíjat tűz ki a legjobb kilencszavas üdvözlő sürgönyre, amelyet a királyhoz lehet intézni jubileuma alkalmából. A kilenc szóban már benne kell lennie a kétszavas címnek is: Király-Császárr.

*

A MERÉNYLŐ ÖNMŰKÖDŐ KÉSE

Newyorkból jelentik: Bostonban egy olasz merényletet akart elkövetni Augusto Rosso washingtoni olasz nagykövet ellen, aki Massachusetts állam kormányzójának látogatására érkezett a városba. Amikor a nagykövet autója megállt a kormányzó épület előtt, a detektívek elfogtak egy embert, aki a főbejárat mellett állott és kést vett elő a zsebéből. Az elfogott ember Eugenio Camini 42 éves olasz bevándorolt. Megállapították, hogy önműködő kése van, amelynek kése gombnyomásra kiugrik.

*

TILOS A CSÓK A NŐI FEGYHÁZBAN

Newyorkból jelentik: A seattlei női fegyház igazgatósága megtiltotta, hogy a foglyok megcsókolhassák látogatóikat. Az igazgatóság az utóbbi időben meállapította, hogy rejtélyes módon kábítószerek jutnak be a börtönbe és számos fogolynő rendszeresen kokaint és heroint szed. A megfigyelők hosszas munka után rájöttek, hogy a fogolynők hozzátartozói bucsucskók közen apró kapszulákat csempésznek a foglyok szájába. Ezekben a kapszulákban van a kábítószer. A fegyházigazgatóság ezért megtiltotta a csókolózást és azonkívül intézkedett, hogy két drótkerítés válassza el egymástól a foglyot és látogatóját. A két drótkerítés között körülbelül 20 centiméter távolságnak kell lennie.

*

ANGLIA POLGARI REPÜLÉSE HATÉRBE SZORUL

Londonból jelentik: Mint a legújabb statisztikai adatokból kiderül, a nagyhatalmak közül Anglia kormánya támogatja a legkisebb összeggel a polgári repülőgépet. Az amerikai kormány évi hatmillió font szubvenciót ad a kereskedelmi repülő vállalatoknak, Németország közel 4 millió fontot, Franciaország 3 milliót, Anglia pedig csak 1,5 milliót. Ennek következtében Angliának van a legkevesebb kereskedelmi repülőgépe, mindössze ezer darab. Amerikában 9000 kereskedelmi repülőgép van általában forgalomban, Franciaországban 1843 és Németországban 110. Az angol sajtó felhívja a kormány figyelmét arra, hogy építse ki a brit birodalom nagyszabású kereskedelmi légi flottáját, melyre háború esetén rendkívül nagy szükség lesz.

*

MENNYIÉRT VAGATNA LE A BALKARJAT?

Newyorkból jelentik: Edward Lee Thorndike, a Columbia egyetem pszichológiai tanára kérdést adott fel különböző embereknek, hogy azokból pszichológiai tételket állapítson meg. Többek között megkérdezte, hogy ki mennyiért hagyná levágni a balkarját, hány napig volna hajlandó börtönben ülni azért, hogy egy órát beszélhessen Greta Garbóval, vagy Mussolinival. Az első kérdésre a fiatal férfiak azt válaszolták, hogy csak ezermillió dollárért adnák oda a balkarjukat, a fiatal nők azonban már egymillióért is meghoznák ezt az áldozatot. A fiatal férfiak 2, a fiatal nők 16 órát ülnének börtönben, hogy beszélhessenek Greta Garbóval. Az idősebb nők látni sem akarják Greta Garbót, de szívesen tölténének nyolc napot börtönben, hogy Mussolinival beszélhessenek.

*

LABAKELT A CSODÁS LABAKNAK

Londonból jelentik: Az ausztráliai rendőrség napok óta lázasan nyomoz a világ legértékesebb lábai után. A lábak tulajdonosa Miss René Riano amerikai táncosnő, aki most Ausztráliában turnézik. A táncosnőnek csodálatos lábai vannak, amelyeket nemrég egymillió dollárba biztosított egy amerikai vállalatnál. A biztosítás úgy szól, hogy ha lábai súlyosan megsérülnek, ő kapja az egymilliót, ha pedig a sérülésbe belehaldna, akkor családtagjai. Az amerikai biztosítótársaság vezérigazgatója a napokban sürgőnyt kapott Melbourneból. A sürgöny arról értesítette, hogy az egymillió dollárt érő lábak, tulajdonosukkal együtt, eltűntek. A hír érthető rémületet keltett a biztosítótársaságnál, amely hatalmas jutalmat helyezett kilátásba annak, aki a táncosnőt kézrekeríti. Az ausztráliai rendőrség átérzi a helyzet komolyságát. Egyelőre csak annyit tudnak a szép táncosnőről, hogy melbournei szállásán rövid levelet hagyott kollégáinak, akiket arról értesít, hogy ki akarja magát pihenni és ezért kerékpáron utazik az ausztráliai kontinens belsejébe. Az egymilliódolláros lábak tehát utatlan utakon, sivatagban tapossák a bicikli pedálját. Az amerikai biztosítótársaság igazgatóinak a haja ég-

nek áll arra a gondolatra, hogy milyen veszélyek érhetik a drága lábakat, melyeknek a szó szoros értelmében lábuk kelt, A rendőrség egyelőre bottal üti a milliós lábak nyomát.

*

LOPOTT MUKINCS A HALOTT HAGYATEKÁBAN

Brüsszelből jelentik: A genfi olitárkép, melyet ismeretlen tettesek elloptak, részben megkerült. A genfi ügyészség kommunikét adott ki, mely szerint a több részből összeillesztett festmény egyik részét megtalálták egy halott ember hagyatékában. Ez az ember néhány héttel ezelőtt halt meg. Az ügyészség megállapítása szerint ő volt a tolvaj. Az olitárkép, mint ismeretes, a Van Eyck fivérk munkája és a fiamand reneszansz egyik legértékesebb műemléke. Amikor a genfi templomból ellopták, az állam 25.000belga frank jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek. Az elloptott kép másik része még hiányzik, az ügyészség most ezt igyekszik felkutatni.

*

TARKA A STRANDDIVAT

A tavasz nehezen akar megérkezni, de a hölgyek mint Párizsból jelentik — már nyári ruhaproblémákon török a fejüket, megkezdtek a nyaralás előkészítést. A stranddivatban nem lesz nagy változás, a tarkaság marad továbbra is az uralkodó törvény. Igen divatos a rózsaszínű kulikabát, egészen rövid feketeéféhér csikos nadrággal és ezt a felszerelést jácintkék szalmakalap egészíti ki. Egy másik strandpizsama: hosszú szürke nadrág, rózsaszínű ingbluz, vörös matrózsapka. Vagy pedig beigeszínű pisama fehér pöttyökkel, csikos római tusika, csikos kalap. Fantasztikus mintájú pizsamákat is látni, Némelyiken az egész csillagos és látó vörösen fénylő nappal és szürke felhőkkel. Vannak pizsamák, amelyek az egész testet befödik, viszont vannak olyanok is, amelyek jóformán semmit sem takarnak el.

*

SAKK

ÜZENETEK

Vehman Vendel, Apatin. Tévedésből kimaradt a neve a 15. és 16. számú feladvány megfejtői közül. A pontokat utólag javára irtam.

H. L. Dr. Lasker Emanuel 1894-től 1921-ig, tehát 27 éven keresztül volt világbajnok. Capablanca győzte le.

*

19. számú játszma.

Vezérszel.

Játszották Leipzigben, 1935 februárban.

Világos: H. Nestmann. Sötét: M. Blümitch.

1. d4, Hf6. 2. Hf3, d5. 3. e4, c6. 4. e3, c5. (A vezérszel Tarrashtól eredő védelem.) 5. Hc3, Hc6. 6. a3, c5xd4. 7. Hxd4, Fe7. 8. Fe2, 0-0. 9. 0-0, e5. (Világos terve a 7-ik lépésnél az volt, hogy a vezérszárnnyal gyalogtöbbletet elérje. Most ez sikerül is neki.) 10. Hxc6, bxc6. 11. exd5, exd5. 12. b4, Fe6. (Látásból jobb lett volna Fb7, így azonban a g4 mezőt is kontroll alatt tartja.) 13. Fb2, Bc8. 14. Be1, Fd6. 15. Va4, Ve7. 16. Va6, Bed8. (Szabad a »d« gyalogot akar teremteni (d-el) a világos szabad »c« vonal ellen.) 17. Hb5 (jobb lett volna Ha4—c5 manőver) Fb8. 18. Bfd1, Ff5. 19. Be5 (számításba jött volna e helyen Va5 és nyereséssel), d4. 21. exd4, exd4. 22. Fd3, Hg4! 23. Fxd4 (a világos állás nagyon gyenge, a vezér úgyszólván ki van zárva a játékból és a sötét futópár pedig ural minden fontos mezőt.) 23. Hxd4 rossz lett volna Vh4 miatt. 23. h3-ra pedig Hxf2! 24. Kxf2, Ve3+. 25. Kf1, Fg3. 26. Bc2, Bde8. 27. Be2, Vf4+. 28. Kg1, Bxe2. 29. Fxc2, Vf2+ nyer. 23. g3-ra szintén Hxf2! 24. Kxf2, Ve3+. 25. Kg2, Fb7+. 26. Kh3, Vf3 következik. Fxh2+. 24. Kf1, Vh4 (fenyeget Bxd4). 25. Hd6! (nagyszerű lépés. A huszár nem üthető. 26. Bh5, Ve7. 27. Fxh7+ Kd8. 28. Fg6+, Kg8. 29. Bh8+! Kxh8. 30. Vh5+, Kgs. 31. Vh7 matt miatt, g6. (Megakadályozza Bh5-öt.)

26. Bxc8, Fxd6! 27. Bxd8, Bxd8. 28. Vva7? Bc8. 29. Fe3, Bxe3! 30. Vxe3, Hxe3+ világos feladta, mert fxe-re 31. ... Vh1+. 32. Ke2, Vxg2+. 33. Ke1, Fg3+ matt jön.

*

SAKKHIREK

Megalakult a „Drávai Sakkszövetség.” A drávai bántás sakk-körje megalakították Ljubljánában a „Drávai Sakkszövetséget.” Ez a szervezet tulajdonképpen a jugoszláv Sakkszövetség alszövetsége lesz és a június 2-ikán Ljubljánában rendezendő szávai és drávai bántások közötti versenyt is ez a szövetség rendezi. Továbbá a „Drávai Sakkszövetség” tréningmeccseket szándékozik rendezni a jugoszláv mesterek között, akik jugoszláviát képviselni fogják az idei sakkolimpiászon.

A csehszlovákiai Lukács-fürdő igazgatósága a nyár folyamán nemzetközi mesterverseny megrendezését tervezi. A versenyre dr. Aljechint, Flohrt, Lilinthal, Pirceit, Tartakoverit, Grünfeldet és hat csehszlovák mestert hívnak meg.

A jugoszláv nemzeti amatőrversenyt augusztus folyamán a ljubljani sakk-kör fogja rendezni. A győztes mesteri oklevelet kap.

A varsói olimpiászon résztvevő belga mesterek egymásközt tréningmeccseket játszanak. Dunkelblum Jerosovval, Sultanbejev Koltanovskival játszik 10 partit meccset.

Gyorsverseny Zagrebben. A zagrebi sakk-kör bajnoki gyorsversenyt rendezett, amelyen tizenhároman vettek részt. Az első díjat Feuer János vergyésmérnök, a beogradi sakk-kör tagja nyerte, aki mind a 12 partit megnyerte.

Az oroszországi Bezsichen nagyszabású verseny kezdődött, amelyen 1500 (!) sakkos vesz részt. A sakk történelemben ilyen verseny még nem volt, ahol 1500 versenyző küzdött volna az elsőségért.

A Sahovszki Glasznik 3. száma megjelent. A kiváló sakkfolyóirat értékes játszmákat közöl a Mar-gatei és a moszkvai versenyről, analízist a szláv végelemlről, továbbá bő beszámolót a hazai sakksemenyekről. Értékes végjátékok egészítik ki a nagyszerű folyóiratot.

Negyvenegyedikheti keresztretjtvénypályázatunk sorsolása

A május 18-tól 25-ig terjedő negyvenegyedikheti keresztretjtvénypályázatunkra helyes megfejtést beküldők jutalmat nyertek:

- Neumann nollka, Stara Kanizsa, trafik selyemharisnyát a Perepatics cégtől
- Dudák Imréné, Suboticska 38
- ötven kiló fát házhozállítva a Bratya Krajacse- vics cégtől.
- Polgár Gizella, Ilije Ognjanova 10
- egy fényképet a Foto Iván műterméből.
- Vojtechovszki Zsófia, Kradjevića Marka 3
- egyszeri arckezelést a Léda kozmetikai intézetben.
- Okányi Eta, Novaszád
- egy rozsdamentes Pilo védjegyű konyhakést a Horváth és Prisztay cégtől.
- Máté Györgyné, Deakova 34
- egy pár cipőtalpalást Bárván József cipészüzem- ben, Futoski put 94. szám alatt.
- Erdőssy János, Petlova ul. 41
- két könyv izléses bekötését a Futaki utca 24 szám alatti könyvkötőben,
- Hajdu József, Jug. Bogdana 20
- egy belső gumit az Engl i Drug cégtől.
- Rossa Ferenc, Temerinska ul. 44
- beretváltást hajvágással a Klemm Ferenc fodrász- műteremben.
- Turánszki Géza, Slovačka ul. 84
- beretváltást hajvágással a Lehoczky Mihály fodrász- műtermében.
- Göttel László, Dr. Bogdan Mestokobié ul.
- egy kerékpárcsengőt Fischer Pál kerékpárüzletéből.

A noviszádi nyertesek a szerkesztőségben ve- gyék át az utalványokat legkésőbb szombat délig, a vidékieknek postán küldjük el a jute'ontárgyakat. Amennyiben a küldemény legkésőbb jövő vasár- napig meg nem érkezik, kérjük azt velünk közölni. Keresztretjtvénytervezetet szívesen fogadunk. Ké- réstünk csupán az, hogy a kockák száma vízszintes és függőleges irányban ne legyen több 14-nél és hogy a tervezet ténnyel készüdjön. A tervezetet bekül- dők résztvesznek a rendes heti sorsolásban. A papír hátsó oldalát kérjük mindig üresen hagyni.

Elmosa az eső a kenderpiacot

Odzsaciról jelentik: A tegnapi hetivásárnak sokat ártott a csunya, esős idő s a kenderpiacot is csak jelentéktelen mennyiségű áru volt. Érdeklődés csak a prima kender iránt mutatkozott, a silányabb minőségű nem talált vevőre. A hét folyamán né- hány vagon elsőrendű kender szállítottak Német- országba. A kendervetemények középszerűen áll- nak, de mivel több helyen kiadós eső volt, további fejlődésüknek nem lesz akadálya.

Hivatalos árfolyamok:
(Első számoszlop a kengset, a második a ki- nálat árait tünteti fel).

Ia parasztkender	6.75— 7.25
IIa parasztkender	6.00— 6.50
Kardakender	5.50— 5.75
Tisztított törési kóc	3.00— 3.75
I-a tilolt kender	8.25— 9.—
II-a tilolt kender	7.50— 8.—
I-a tilolt kóc	5.00— 5.50
II-a tilolt kóc	4.50— 5.—
5-ös istráangkender	9.75—10.25
5-ös szakállkender	7.75—8.25
6-ös istráangkender	11.25—11.75
6-ös szakállkender	8.75— 9.25
Kézi gerebenkóc	5.25— 5.50

A vizsgák rendje a szentai reálgim- náziumban. A szentai reálgimnázium igaz- gatósága megállapította az 1934-35 iskola évvégi vizsgáinak sorrendjét. Ezek szerint június 3, 4 és 5-én a negyedik osztályu magántanulók vizsgáinak, június 7 és 8-án a rendes negyedikosztályu tanulók javító vizsgája, június 18-án a magántanulók fel- vételi vizsgája, június 19-én az I, II és III. osztályu magántanulók írásbeli vizsgája, ju- nius 21-én az I. osztályu magántanulók szó- beli vizsgája, június 22-én a II. osztályu ma- gántanulók szóbeli vizsgája, míg június 24- én a III. osztályu magántanulók szóbeli vizsgája. A kisérlettségi vizsgák június 18-án kezdődnek és június 25-ig tartanak. Az első gimnáziumi osztályba való felvételi vizsgák július elsejétől harmadikáig tartanak. A fel-

vételi vizsgák iránti kérvényhez mellékelni kell az elemi iskola IV, V. és VI. osztály bizonyítványait és a keresztlevelet. A kér- vényeket június 25—27-e és június 29—30-a között lehet beadni. A vizsgákat mindenkor reggel 8 órakor kezdik.

1591 **Meghívó**

a Temerini Sport Klub

20-ik operettestjére, június 9-én, pün- kösd vasárnapján, este 8 órai kezdettel a temerini mozi termében. Színre kerül a

Csárdás királynő

Kálmán Imre világhírű 3 felv. operettje.
Helyárak: 20—, 15—, 10— és 6— din.

Előadás után reggelig tartó tánc!

Szaribecsej és Noviszád között

a leggyorsabban, legkellemesebben és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Szaribecsejről indul (az Imperial-szálló elől) reggel 7 órakor. Noviszádról indul (a Buza- térről) d. u. 1.50 órakor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

Köskívánaira pünkösöd hétfőjén negyedszer kerül színre a

Náni

háromfelvonásos népszínmű, dalokkal és táncal. Kezdeté este fél 9 órakor.

Jó időben az udvarban, rossz idő esetén a teremben. Előadás után tánc reggelig. **Olcso helyárak!**

Fotokópia

50 és 75 paráért

FOTO NADICH-nál, Noviszád, Futaki 24. alatt

Felesleges a „TEFAG” rádió minden külön dicsérete — Raktáron tartja

RADIOFONIA

HOJDEK RUDOLF technikai szaküzlete
Petrovgrad, Kralja Aleksandra 45.

Felhívom a t. hölgyközönség szíves figyelmét köllődr- ujonnan beszerzett legmodernebb

plüss gépemre

ameiben legrövidebb idő alatt végezték mindennemű tetszés szerinti megrendelést, a legmérsékeltébb árban.

Egyben felhívom szíves figyelmüket, hogy üzletemben továbbra is saját gépeimen végezték

aszurozást és endlizést, kézi- és géphímzést

a legkényesebb igényeket is kielégítően, ugyancsak mindennemű gombáthuzást, azonkívül szakszerűen végezték függöny és mindennemű kézimunka montirozást, valamint vállalom szmirna és perzsa sző- nyegek stuccolását, s minden e szakmába vágó munkák lelkiismer- tetes és gyors elvégzését.

Előnyömdámban mindennemű új minta óriási választékban. Egyben értesitem a n. b. közönséget, hogy üzletemben vállalo- lok ruha és kelme testési valamint ruhatisztítási is.

Tisztelettel

özv. Nagyfejeóné
előnyömdá és kézimunka üzlete
Noviszad, Kraljica Mariia u. 2. (Srpska Matica épület)

Zaharijevits Alekszandar

Noviszád, Kralja Petra 25

Ujonnan megnyílt kézműáru divat- üzlete ajánlja minden igénynek és izlésnek megfelelő nyári divat- anyagait bőséges választékban!!

Tekintse meg áruimat vétalkötele- zettséggel nélkül!

III. Útlat.
Futoski put 13

Zsák

ponyva, zsinccg legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák és ponyva- köicsözönnei

Atrik, lószőr és lótarharók gyári lerakata

HEVEDEREK, TOMLÓK STB.

NOVISAD Telefon 24-03 Telegr.: Jutošići

Kérjen ajánlatot!

Perzsa, Szmirna, Argaman és szövött szőnyegek szakszerűt

megóvása és javítása

MEKKA szőnyeggyár Szubotica Pajo Kujundziceva ul. 52

Igen tisztelt Orvos urak!

Műtő-berendezéseket

a legmodernebb kivitelben készít

Engel Ádám

lakatos és finom-mechanikai üzeme Petrovgrad (a főpostával szemben)

Időszerű, olcsó árak. Kedvező fi- zetési feltételek. Kérjen ajánlatot.

Ma

június 2

délután 4 órakor a volt Népkörben

LANDAU JULISKA gyermeknövendékeink

revü balettje és vizsgabálja

Utána általános tánc

Eladó 28 hold föld, gyönyörű lakoházal és gaz- dasági épületekkel, Belacrkvától 8 km, kö- ves ut mellett, a dunai hajóállomástól 4 km. A bir- tok per- és tehermentes, azonnal átvehető. Ara 3000 dinár holdankint. Közvetítőket 2%-kal díjazok

Latika Gizella, Belacrkva, Pasicsava u. 61.

Miért éppen „GIZI” kalapszalónban?

ME... zán elegáns nő csak itt vehet... zéses, eredeti és szép kalapot!

Pünkösdre nagy választék új modellekben!

Futoski put 13

„ADIN“ cernagombok variósak!

Irjon egy lapot és megbizottam felkeresi Önt

Tomajek ing és pizzama kollekciónnal!
ingezsalón
SZUBOTICA

VASUTASOK! FIGYELEM!

Megérkezett az **02 upunicás** mintatüzijár. Minden minőségű megtekinthet a faterlepen és ott meggyőződhet a jó minőségéről és az olcsó árairól. Háromszori felvezetésre kaphat az ország bármely vasúti állomására, azonnali vagy későbbi szállítással.

VIGI lakkereskedő - Telefon: 752.
Szubotica, Danicistyev put 17. (Vilanytelep: szemben)

Popov itt - Popov ott!

Értesitem a t. **PALICSI nyaralókat és vendégeket**, hogy abonnenseket felveszek

Tisztelettel
Popov
a palicsi kisvendéglő bérője

Gyász eseteknél temetések rendezését olcsó és figyelmes kiszolgálás mellett vállalja

Lenkey Imre és Fia

„GOLGOTA“ temetkezési vállalata

Nagy raktár, dus választék temetkezési cikkekben. — Vállal exhumálást és hullaszállítás.

Noviszad, Uznenszka 12. Telef. 26-90

Kérjen díjtalan **árjegyzéket**

1.000 képpel!

Roszkopi-óra 35.— Din.
Ugyanaz jobb minőségben 50.— Din.
Elsőrendű óra 75.— Din.
többéves garanciával.

Ebresztőóra

1 haranggal 60.— Din.
Ugyanaz, elsőrendű, öt éves garanciával 70.— Din.
Ugyanaz, elsőrendű, 2 haranggal, 5 éves garanciával 85.— Din.

A. KIFFMANN, MARIBOR broj 10
Csak jobbfejta órák specialistája. 1570

Különféle Vegyen

Rade Bubanj

üzletében, Njegoseva n. 9

Táblaolaj salátának 1 L. 12.—
Disznósír, házi Ia. 1 kg 12.—
Spiritusz I Lit. Din. 9.—
Mák Din. 3-50

Miután átveszem Kmetovics József kereskedő üzletét Noviszádon, Pasiceva 10 sz. alatt, kérem az ő hitelezőit, jelensék be nálam követeléseiket legkésőbb ezévi június 10-ig. Pecics Milivoj kereskedő, Noviszad, Pasiceva 10. 1614

Tartos hullámosítás (dauer) ha kell göndör, vagy lágy hullámokban omlo. Szerebro Weiss hölgyfürdősznál, Szubotica, új szolid árákka! (Bally cipőüzlet mellett). 170

HIRDESSZEN
a Reggeli Ujságban

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETŰS 2.— dinár.
A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár

A kereset hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetés oldalán 0-80 dinár
2. a szövegében 2-50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Allást keres

Három nyelvet beszélő, 2-3000 dinár kaucióval rendelkező komoly fiatal nő pénztárnoki állást keres. Cím a kiadóban. 1604

Kereslet

Rendes 12-13 éves kifutóleányt felveszek. Ugyanott burokozott szoba kiadó Laze Telecskog 3. 1625

Kaucióval és kerékpárral rendelkező KIFUTO felvétetik. Bratya Schwarz faterlep, Noviszad. 1618

Atvénnek dohánytözsédét vagy büffet vendéglősi joggal. Ajánlatok a „Politika“ noviszádi kiadóhivatalához intézendők. 1613

Jókarban levő himzőnői varrógép, lehetőleg Singer vagy Dürkopp-gyártmány. megvételre keresetetik. Hegedus Ferenc Bajmok. 1609

Fiatal, ügyes hentes és mészárossegéd, ki a tökénnél is gyakorlott, szerb, magyar és német nyelvtudással, azonnali felvétetik. Gausz Károly, Noviszad, Knjeginje Zorke trg 14. 1646

Keresek modern 2 szobás, nagy előszobával vagy 3 szobás földszinti, fűrdőszobás lakást. Futoski put 99-a, kórházzal szemben. 1605

Jókarban levő himzőnői varrógép, lehetőleg Singer vagy Dürkopp-gyártmány. megvételre keresetetik. Hegedus Ferenc Bajmok. 1609

Fiatal, ügyes hentes és mészárossegéd, ki a tökénnél is gyakorlott, szerb, magyar és német nyelvtudással, azonnali felvétetik. Gausz Károly, Noviszad, Knjeginje Zorke trg 14. 1646

Keresek modern 2 szobás, nagy előszobával vagy 3 szobás földszinti, fűrdőszobás lakást. Futoski put 99-a, kórházzal szemben. 1605

Jókarban levő himzőnői varrógép, lehetőleg Singer vagy Dürkopp-gyártmány. megvételre keresetetik. Hegedus Ferenc Bajmok. 1609

Fiatal, ügyes hentes és mészárossegéd, ki a tökénnél is gyakorlott, szerb, magyar és német nyelvtudással, azonnali felvétetik. Gausz Károly, Noviszad, Knjeginje Zorke trg 14. 1646

Keresek modern 2 szobás, nagy előszobával vagy 3 szobás földszinti, fűrdőszobás lakást. Futoski put 99-a, kórházzal szemben. 1605

Jókarban levő himzőnői varrógép, lehetőleg Singer vagy Dürkopp-gyártmány. megvételre keresetetik. Hegedus Ferenc Bajmok. 1609

Fiatal, ügyes hentes és mészárossegéd, ki a tökénnél is gyakorlott, szerb, magyar és német nyelvtudással, azonnali felvétetik. Gausz Károly, Noviszad, Knjeginje Zorke trg 14. 1646

Keresek modern 2 szobás, nagy előszobával vagy 3 szobás földszinti, fűrdőszobás lakást. Futoski put 99-a, kórházzal szemben. 1605

Jókarban levő himzőnői varrógép, lehetőleg Singer vagy Dürkopp-gyártmány. megvételre keresetetik. Hegedus Ferenc Bajmok. 1609

Fiatal, ügyes hentes és mészárossegéd, ki a tökénnél is gyakorlott, szerb, magyar és német nyelvtudással, azonnali felvétetik. Gausz Károly, Noviszad, Knjeginje Zorke trg 14. 1646

Keresek modern 2 szobás, nagy előszobával vagy 3 szobás földszinti, fűrdőszobás lakást. Futoski put 99-a, kórházzal szemben. 1605

ELADÓ grammatikus harmonika 52 billentyűvel és 36 basszussal, nagyon olcsó áron. Rajity Velimir, Bacsko Gradiste. 1562

ELADÓ korturész és egy Kühne gyártmányu négylyuku morzsoló, új hengerfűrész 4 lóerős Reform motorral. Üzemben megtekinthető: Papajcsik János, Kula. 1601

Eladó vagy bérbeadó kovácsműhely, esetleg tars kerestetik. — Érdeklődni: Noviszad IV., Racskoga 3. 1597

Modern mángorló, sezlón, villanylámpák, konyhaedények és más butorok eladók. Laze Telecskog 9. II. 3. ajtó. 1645

Borbélyüzlet forgalmas helyen, sok abonált vendéggel, olcsón eladó. Noviszad, Pasiceva 30. 1644

FAJTISZTA 6 hetes farkaskutya eladó. — Fruskogorszki put 30. 1596

Szobafestőgép, komplett meszeles felszerelve 600 dinárért eladó. Noviszad, Szianabara 57. — Ugyanott szórépisztoiyok, jó állapotban levő kis és nagy női varrógépek kaphatók. 1635

„Printo“ sokszorosítógép, önműködő berakóval, eladó. Bővebbet: telefon 24-88 1594

TEMERINBEN csutörtőkn, t. hó 6 án a piacén különböző gazdasági felszerelések szabadkezből elfoynk adatni. 1624

Eladó olcsón 2 ágy, 2 szekrény, 1 éjjeliszekrény és divány. — Érdeklődni: Boskovicseva 4, földszint balra. 1623

Fajtszta farkaskutya, 1 éves him. eladó. — Jovana Aranija 20. 1642

Kis Singer varrógép 250 dinárért és egy jókarban levő bicikli olcsón eladó. Deakova 35. 1643

Jólmenő vegyeskereskedés forgalmas utvonalon, családi okok miatt eladó. Cím Kardos hirdetővállalatnál Futaki 15. 1617

ELADÓ két ablak. Noviszad, Jevreiszka 16. 1563

HAZ eladó a Strand-únán, Indusztrijka ulica 23. Bővebbet: Mondovichnal Ljubljanszka 8-a 1571

Jól vezetett fűszerüzlet Noviszad központjában, belettség miatt eladó. Szava Miskov, Njegoseva 9. 1619

Eladó vagy bérbeadó kovácsműhely, esetleg tars kerestetik. — Érdeklődni: Noviszad IV., Racskoga 3. 1597

Modern mángorló, sezlón, villanylámpák, konyhaedények és más butorok eladók. Laze Telecskog 9. II. 3. ajtó. 1645

Borbélyüzlet forgalmas helyen, sok abonált vendéggel, olcsón eladó. Noviszad, Pasiceva 30. 1644

FAJTISZTA 6 hetes farkaskutya eladó. — Fruskogorszki put 30. 1596

Szobafestőgép, komplett meszeles felszerelve 600 dinárért eladó. Noviszad, Szianabara 57. — Ugyanott szórépisztoiyok, jó állapotban levő kis és nagy női varrógépek kaphatók. 1635

„Printo“ sokszorosítógép, önműködő berakóval, eladó. Bővebbet: telefon 24-88 1594

TEMERINBEN csutörtőkn, t. hó 6 án a piacén különböző gazdasági felszerelések szabadkezből elfoynk adatni. 1624

Eladó olcsón 2 ágy, 2 szekrény, 1 éjjeliszekrény és divány. — Érdeklődni: Boskovicseva 4, földszint balra. 1623

Fajtszta farkaskutya, 1 éves him. eladó. — Jovana Aranija 20. 1642

Kis Singer varrógép 250 dinárért és egy jókarban levő bicikli olcsón eladó. Deakova 35. 1643

Jólmenő vegyeskereskedés forgalmas utvonalon, családi okok miatt eladó. Cím Kardos hirdetővállalatnál Futaki 15. 1617

Eladó két ablak. Noviszad, Jevreiszka 16. 1563

HAZ eladó a Strand-únán, Indusztrijka ulica 23. Bővebbet: Mondovichnal Ljubljanszka 8-a 1571

Jól vezetett fűszerüzlet Noviszad központjában, belettség miatt eladó. Szava Miskov, Njegoseva 9. 1619

Eladó vagy bérbeadó kovácsműhely, esetleg tars kerestetik. — Érdeklődni: Noviszad IV., Racskoga 3. 1597

Modern mángorló, sezlón, villanylámpák, konyhaedények és más butorok eladók. Laze Telecskog 9. II. 3. ajtó. 1645

Borbélyüzlet forgalmas helyen, sok abonált vendéggel, olcsón eladó. Noviszad, Pasiceva 30. 1644

FAJTISZTA 6 hetes farkaskutya eladó. — Fruskogorszki put 30. 1596

Szobafestőgép, komplett meszeles felszerelve 600 dinárért eladó. Noviszad, Szianabara 57. — Ugyanott szórépisztoiyok, jó állapotban levő kis és nagy női varrógépek kaphatók. 1635

„Printo“ sokszorosítógép, önműködő berakóval, eladó. Bővebbet: telefon 24-88 1594

TEMERINBEN csutörtőkn, t. hó 6 án a piacén különböző gazdasági felszerelések szabadkezből elfoynk adatni. 1624

Eladó olcsón 2 ágy, 2 szekrény, 1 éjjeliszekrény és divány. — Érdeklődni: Boskovicseva 4, földszint balra. 1623

Fajtszta farkaskutya, 1 éves him. eladó. — Jovana Aranija 20. 1642

Kis Singer varrógép 250 dinárért és egy jókarban levő bicikli olcsón eladó. Deakova 35. 1643

Jólmenő vegyeskereskedés forgalmas utvonalon, családi okok miatt eladó. Cím Kardos hirdetővállalatnál Futaki 15. 1617

PALICSON ha jól és olcsón akar étkezni keresse fel a főbejárattal szemben most megnyílt **éttermet**

Kitünő házikoszt, **lagulaltok**, friss cukrászsütemények, **csevabcsica**, **razsnjicsa**, kitünő borok. **Olcsó abonoma**

Orient-étterem, Szubotica

Telefonszám 325.

Legkellemesebb, kényelmes terrasszal!
Kitünő szerb és francia konyha. Minden este friss szerb különlegeségek kaphatók: tyevapcsitya, razsnitya, karaj, tyulbasztija, rostélyos, vesék és egyéb roston sülték.
Minden pénteken HALASZLÉ, halpaprikás, halgyuvecs és egyéb sült dunai és tiszai hal.
Csakis BEOGRADI VAJFERT-féle EKSPORT SÖR, mindig friss csapolás kapható.
Asztali és esemege BOROK, ugymint: zsupai ruzsica, vörös, vörös aszu és hamburger.
Házhoz vevő borok ára literenkint: ruzsica 9 dinár, vörös 10 dinár, vörös aszu 13 dinár és hamburger 13 dinár.
Gyors és pontos kiszolgálás.
Kérem a t. közönség szives látogatását.
Kiváló tisztelettel a TULAJDONOS

Felelős kiadó: Andrée Dezső, Noviszad, Kralja Petra ulica 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszad Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Urania nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógép én, Noviszádon.

A magnetizmus apostolának tündöklése és bukása

Mesmer Ferenc Antal tragikus élete

Néhány száz évet késett, vagy egy századdal tulkorán jött Mesmer Ferenc Antal, a magnetikus gyógymód felfedezője. A középkori emberi lélekben még bőven volt tér a felfoghatatlan számára. Mi pedig már tudjuk, hogy egy idegen emberi akarat bámulatraméltó eredményeket tud elérni a beteg lélekben. De Mesmer kora, a tizenharmadik század vége és a rákövetkező század első évtizede, csak a kezelfogható, tényekkel logikusan, világosan megmagyarázható dolgoknak volt hajlandó hitt adni. Ennek a kornak jelszava az volt, hogy rendet és tökéletes napvilágot kell teremteni mindenben. Nem csoda tehát, hogy a felfoghatatlan, természeti tényekkel alá nem támasztható mesmerizmus hiába küzdött a hivatalos körök elismeréséért jóváhagyásáért.

Különös ember volt ez a tragikus sorsú orvos. Végzetében emlékeztet Kolumbusz Kristóféra. Ahogy Kolumbusz egyik fejedelemtől a másikkhoz fordult, hogy nagy tengeri utjához hajókat kapasson, úgy kéri Mesmer egyik orvosi akadémiától a másik után tanainak felülvizsgálását és elismerését. Még egyben emlékeztetnek Kolumbusz és Mesmer egymásra: az egyik véletlenül fedezett fel egy új ismeretlen világrészt és meghalt anélkül, hogy ennek tudatára ébredt volna. A másik a tudomány egy új ágát, a lélek gyógyítását fedezte fel és nem jött tisztába felfedezésének horderejével. Mélységs, meghatározó emberi tragikum az egyiké és a másiké.

1734 május 23-án gyermeksírás veri fel Mesmer püspöki vadász szerény házauskáját a Bódeni-tó menti Iznang nevű városkában. Az újszülött a keresztelésben Ferenc Antal nevet kapja. A gyermek rendkívüli képességeiről tesz tanubizonyosítást. A felesperedett ifjú Ingolstadtban a teológiai fakultáson feltűnt tehetségével, tudásával. Megszerzi a bölcsészeti doktori címet is. De mindez nem elégíti ki a nyugtalan szellemű embert. Bécsben beiratkozik a jogra, majd a jogi doktorátus megszerzése után orvostanhallgató lesz belőle. 1766-ban, harminckétéves korában, megszerzi a harmadik doktorátust is. Már orvosi oklevelének megszerzése előtt megházasodik. Feleségül vesz egy gazdag özvegyet. Az újdonsült házaspár Bécsben, a Duna mentén gyönyörű házat épített elragadó kert közepén. A császárváros legjobb társasága bejáratos a zenekedvelő, művelt, sokoldalú, mindig jókedvű, barátságos és mindenekfelett vendégszerető Mesmernél. Hála felesége hozományának, Mesmer nem szorul rá arra, hogy orvosi diplomájából rögtön tőkét kovácsoljon. Beteg gyomrok és vesék helyett fizikával, vegytannal, földtannal, matematikával és főleg zenével foglalkozik. Kitűnően zongorázik, mesterien kezeli a csellót, de legkedvesebb hangszere az üvegharmonika. Maga Mozart ír egy kvintettet barátja Mesmer kedvéért üvegharmonikára. Minden jel arra vall, hogy ennek a magistermestér, sudár, szép, szabályos arcú embernek csak barátai vannak, ellensége nincs egy sem. Mindenki elismeri rendkívüli tudását, szeretetreméltóságát, szerénységét, bőkezűségét. Sőt orvoskollégái nagyrabecsülik orvosi tudását, természetesen csak addig, amíg nem tér le a járt utakról.

Gyomorfájás ellen — mágnes

1774 nyarán különös eset történik Bécs városában. Egy angol házaspár érkezik meg oda. A fiatal asszony gyomorgöresöket kap. Arra kéri Hell Miksa jezsuita-atyát, a híres csillagászt, hogy bocsásson rendelkezésére egy darab mágneset. Ugyanis ezt a mágneset a gyomrára akarja tenni, hogy elmuljanak a göressei. A jezsuita-anya eleget tesz a beteg kérésének, de közli ezt a különös kívánságot barátjával, Mesmer doktorral. A minden iránt érdeklődő orvos sietve meglátogatja az angol hölgyet és csodálkozva látja, hogy a mágnes érintésére megszűntek fájdalmai. Azonnal elhatározza, hogy maga is ki fogja próbálni az újfajta gyógyítási eljárást. Megkéri barátját, hogy adjon neki is egy mágneset. A páter által neki ajándékozott mágnessel egész sereg beteget próbál kezelni: a mágneset egyszerűen ráhelyezi a beteg test részére. Az eredmény egyes esetekben csodának illik be. Mesmer maga van legjobban megilletődve kezelésének hatásától.

Mint komoly, szakképzett orvos nem akar gyógyításában csodát látni. Meg akarja önmagának és másoknak magyarázni, hogy miben áll a mágnes csodálatos gyógyereje. És különös véletlen:

tíz év előtt dekteri munkáját a középkori csillaggette, hogy egy titokzatos fluidum lengi át a világegyetemet és hat ilyen módon az emberre is. A doktorra avatása óta eltelt tíz év alatt bizonyára nem sokat jutott eszébe ez az elgondolás. De most, az elért eredmények alapján úgy érzi, hogy annak idején fején találta a szegyet: az ember ugyanannak a magnetikus erőnek engedelmessé válik, mint a csillagok.

Ezzel a felfedezéssel befejeződik Mesmer szép, esendős, boldog élete. Ezentúl csak a magnetikus erővel foglalkozik, annak áldozza idejét, tekintélyét, vagyonát, életét. Bámulatos kitartással, emberfeletti türelemmel kutatja a magnetikus fluidum titkait. Élete főcéljává ennek a bebizonyíthatatlan magnetikus erőnek bebizonyítását tűzi ki és kutatásai közben nem veszi észre igazi nagy felfedezését, a lélek gyógyításának lehetőségét.

Mesmer azonban már az első kísérleteknél belátja, hogy egyetlen mágnes ereje aránylag csekély. Az az ötlete támad, hogy a mágnes erejét és hatását fokozni lehet. Eleinte egy mágnes helyett kettőt alkalmaz, hogy a belőlük kiáradó erő

zárt kört képezzen és az egész testre kihasson. Hogy saját gyógyító befolyását növelje, kis bőrcsokóban nyakába akasztva, maga Mesmer is mágneset visel. Gyermekes dolgokat követ el: magnetizál vizet, tükröt, poharat, tányért, hogy a beteg mielőbbi gyógyulását ezzel is elősegítse. A kertjében lévő medencének vizét is megmagnetizálja, a betegek áhítata kótatják lábukat a csillogó vízbe, miközben Mesmer, üvegharmonikáján finom, idegmegnyugtató melodiókat játszik.

Mai eszünkkel csak mulatni tudunk ezeken a gyermekded dolgokon. De másrészt méltán bámulhatunk, hogy miként tudott egyetlen ember egyszerű mágnesdarab segítségével ilyen óriási gyógyászati eredményeket elérni. Viszont megmagyarázhatjuk az oly sokszor elért gyógyulást a beteg ember felépülési akarásával. Hiszen az orvostudomány egészen kezdetleges fokán is nagy szerepet játszott ez az akarat. Legjobb bizonyosága ennek az állításnak, ha úkapáink gyógyszerre, kezelésmódjaira gondolunk, az ókor varázslása, vagy a középkor éjjelkor temető szélén szedett gyökerei által elért gyógyítására.

Özönlenek a betegek

Mesmer csodálatos gyógymódjának híre megy Bécsből, a környékről, az egész országból özönlenek hozzá az emberek. Mindenkinek leghőbb vágya, hogy megérintse őket a csodatevő mágnessel. Az újságokban cikkek jelennek meg Mesmerrel: vannak akik elismeréssel, mások, akik gáncsolással emlékeztetnek meg róla. De mindez lényegtelen. A fontos az, hogy Mesmer csodákat idéz elő mágnesével: köszvény, rángatózások, bénulások, gyomorgöreségek, álmatlanság, epefájdalmak nyomtalanul eltűnnek Mesmer kezelésének hatása alatt. Egyik csoda a másikat követi a dunamenti, barátságos, vendégszerető házában, amelynek gazdája alig egy évvel az angol házaspár bécsi tartózkodása után ugyyszólván világhírnévre tett szert. Német, svájci, francia orvosok írják Mesmernek és kéri, hogy közölje velük gyógyítási eljárását. Rövid idővel később Dr. Unzer altónai és Dr. Harsu genfi orvosok részletesen igazolják a Mesmer-féle kezelési mód egyszerű eredményeit, Mesmer követőinek száma napról-napra szaporodik. A bajor választófejedelem fülebe is elhatol a bécsi csodadoktor híre. Meghívja magához és a Münchenben elért eredmények ugyanolyan bámulatosak, mint a bécsiek.

1775 novemberében a müncheni orvosi akadémia ünnepélyesen tagjai sorába választja Mesmer-t, miután „meggyőződése szerint Mesmer megválasztása csak dicsőséget hozhat rá”. Mesmer boldog lehetne és elégedett: egyetlen év leforgása alatt egy orvosi akadémia, egy tuat orvos és a meggyógyított lelkes betegeknek egész armádjája bizonyítja a mágnesek kezelés kétsébevonhatatlan eredményeit. És különös, de Mesmer mégsem boldog. Ambár mások elismerik bámulatos gyógykezelését, önmaga kételkedik benne. Rájött arra, hogy voltaképpen nem a mágnesből árad ki a gyógyerő, hanem a saját kezéből. Tehát nem az élettelen vas, hanem az élő ember gyógyít, nem a mágnes hanem a magnetizáló. Mesmer elhatározza, hogy többé nem fog a középkorba illő mágnessel kísérletezni, hanem czentul saját fluiduma, saját lelke vagy akarata révén gyógyítja a segítségért hozzáfordulókat. Ezt az erőt is magnetikusnak nevezi, de ez nem azonos a mágnesből kiáradó erővel, mert ez voltaképpen „magnetikus életerő”. Ezentúl Mesmer magnetizálás alatt az ujjak idegvégződéseiből kisugárzó titokzatos emberi magnetikus életerőnek más emberekre tett hatását érti. Maga Mesmer sem tudja megmagyarázni, hogy voltaképpen mi az erő. Csak azt tudja és ezt a gyakorlat számtalanszor igazolta, hogy az élő ember pusztán jelenléte és idegesítő befolyása által nagyobb hatást tud tenni a betegre, mint bármely gyógyszer. De azt is jól tudja és fennen hangoztatja, hogy kizárólag idegbetegeket tud meggyógyítani ezzel a kezelési eljárással.

Zavarok egy vak leány körül

Kollégái bosszuságát, rosszindulatát ideig-óráig leszereli szerénységével. De nem sokáig. Csak a kedvező alkalomra várnak és egy vak zongoraművészről szolgáltatta végül a kedvező ürü-

gyet. Paradics Mária Terézia életének negyedik évében elvesztette látóképességét a látóideg megbénulása folytán. Miután a gyermek bámulatos zenei tehetséget árukt el, Mária Terézia királynő évjáradékot adományozott zenei kiképzésére és évi kétezert aranyat a gyermek és annak szülei megélhetésére. A fiatal leány több hangversenyt adott és nagy népszerűsége tett szert, amikor szülei elvitték Mesmerhez. Ezt megelőzőleg már Bécs városának leghíresebb szemorvosai kísérleteztek a kis Mária Teréziával, de éveken át tartó kezelésük a legesekélyebb eredménnyel sem járt. Mesmer rövid idő alatt elérte, hogy a leány körvonalakat, majd színeket és távolságokat felismert. De Mesmer ellenségei ez alkalommal nyíltan megüzenik a háborút Mesmer ellen. Barth orvostanár kijelenti, hogy miután Paradics kisasszony nem tud minden tárgyat nevével nevezni, vaknak tekintendő.

De a hálás páciens nem hajlandó orvostól tágtítani. Ekkor Mesmer ellenfelei kerülőúton támadják hátba: azzal fenyegetik meg Paradicskát, hogy Mária Terézia látásának visszanyerése esetén elveszik a királynő által kiált évjáradékot. Ez az érv hat. Az apa, aki addig a legnagyobb rajongással beszélt Mesmerrel, kivont karddal tör be az orvos házába. Leszurással fenyegeti, ha nem adja vissza a leányát. A fiatal leány vonakodik visszatérni a szülői házába. Arre anyja felhárodásában össze-visszaveri a védetlen teremtést. A nagy izgalom tönkreteszik Mesmer fáradtságos munkájának eredményét. A kis Mária Terézia elveszti végleg látóképességét.

Közben az orvosi fakultás most már egyöntetűen Mesmer megsemmisítését határozza el. Stoerk orvostanár a királynő megbízásából kijelenti, hogy „ennek az egész családnak végett kell vetni”. Mesmer-től elveszik a kis Mária Teréziát, akit minden tiltakozása ellenére visszaadnak szüleinek. Mesmer pedig elhagyja Bécsot, bucsút mond a szép dunamenti háznak, ahol annyi szép órát és sikert élt át és új hazát keres.

Párizsban tetszszk le. A tizenharmadik századbéli, nemzetközi Európában mindenhol otthon érezhetik magukat az emberek. Tudós, bölcsész, művész, zenész egyformán szívesen látott vendég. Mesmer Párizsba érkezésének első órájában úgy körülrajongják, mint annak idején Bécsben. Osztrák arisztokrata-betegei ajánlóleveleire kinyílnak előtte az osztrák követségi palota kapui. Mária Antónia királyné, aki minden új, ismeretlen különös iránt érdeklődik, megígéri segítségét.

A párisi akadémia nem hajlandó...

A pillanat rendkívül alkalmas Mesmer tanainak elterjedésére. A tizenharmadik századbéli francia fitogtatja ugyan hitetlenségét. De Voltaire és az enciklopedisták minden erőfeszítésük ellenére sem tudták kiölni az emberi szívből az emberfeletti, a titokzatos, a felfoghatatlan utáni vágyat. Minden hájjal megkent csirkefogók és szemfényvesztők igyekeztek a maguk malmára hajtani ezt a divatot. De Mesmernek nem a célja, hogy kihasználja, aprópénzre tegye az emberi butaság kiaknázhatatlan aranybányáját. Miután diplomás orvos,

legjobb vágya, hogy a hivatalos tudomány elismerje tanainak helyességét. Többre becsüli egyetlen akadémikus jóváhagyását a neki dívatból behódoló ezek hozsannájánál és pénzénél.

Ujból csalódás éri, amikor a párizsi orvosi akadémiához fordul tanainak elismeréséért. A berlini és bécsi példákat követve, a párizsi orvosi akadémia sem hajlandó a Mesmer féle állati, vagy ha jobban tetszik, lelki magnetizmus által elért, csodába illő gyógyításokkal foglalkozni.

De ha Mesmert a hivatalos tudomány sehogyan sem akarja elismerni, annál nagyobb sikere van a közönség körében. Sőt sikerült a királyi fiú véreinek orvosát, Deslon Károlyt is megnyernie. Deslon doktor egy röpirattal nyíltan Mesmer hívének vallja magát, Mesmer meggyógyítja benuktásából a királyné egyik udvarhölgyét, aki azután hálából minden befolyását latba veti orvosára érdekében. A legmagasabb arisztokrácia tagjai között számos híve van Mesmernek. Sőt a fiatal La Fayette márki mielőtt utra kelne, hogy Washington oldalán harcoljon az amerikai szabadságért, meg-

írja, hogy ágyukon és puskákon kívül Mesmer új tanait is magával viszi az Uj-Világ földjére.

Két évi párizsi tartózkodás után valóságos mesmerománia tör ki Franciaországban Mesmert elkedvetlenül a párizsi orvosi akadémia elutasító magatartása. Arra gondol, hogy elhagyja a francia fővárost. De ekkor lelkes tanítványai az arisztokrácia és a polgárság bevonásával részvénytársaság-félet alapítanak, hogy Mesmer felállítsaon egy ellen-akadémiát. A részvényesek azzal a meggyőzésselel jegyzik a száz arany névértékű részvényeket, hogy ezen a címen óhajtják kiegyenlíteni az emberiség tartozását Mesmerrel szemben. Egy év leforgása alatt az eredetileg 200.000 livre-nyi összegre tervezett alaptőke helyett 340.000 livre-t jegyeznek. Mesmer tiszteletére társaságok alakulnak vidéken is: Lyonban, Bordeaux-ban Strassburgban, sőt még San Domingóban is a gyarmatokon. Mesmer valósággal bálványozzák, rajonganak érte, koronázatlan király a gyógyítás birodalmában.

-o-

Színpadai jelenetek az orvosi rendelőben

Öt évig tart ez a pünkösdi királyság. Mesmerhez tódulnak a képzelt és igazi betegek, a kíváncsiak és a minden lében kanál snobok az ország minden tájáról. Mindenki, aki ad magára valamit, köteles legalább egyszer kezeltenni magát a csodálatos képességű Mesmerrel. A társaságokban, az uccán, a kávéházakban csak Mesmerrel beszélnek, természetesen felületlen hozzá nem értéssel, mint ahogyan a hüksok ma napság Einsteinról tárgyalnak.

Különös, színpadias, ahogy Mesmer betegeit kezeli. Már maga a rendelő is alkalmas arra, hogy bizonyos hatást keltsen a páciens lelkében. Félhomály borul a minden oldalról pompás tükrökkel, faliszőnyegekkel díszített hatalmas fogadóteremre. Süppedő keleti szőnyegekbe fulladt a lépések zaja. Itt ott különös, érthetetlen csillagképek ragadják meg a látogató figyelmét. De a legérdekesebb a terem közepén elhelyezett egészség-forrás. E körül ülnek mozdulatlanul, mély hallgatásba merülve a gyógyulást keresők. Időről-időre adott jelre magnetikus láncot képeznek a betegek. Ez abból áll, hogy ujjainak hegyét mindenki szomszédja ujjaihoz érinti, hogy ezáltal a magnetikus áram egyre jobban megerősödjön egyik testből átfusson a másikba. Ebbe a mélységes hallgatásba a szomszéd szobából átszűrődő zene hoz változatosságot. Egy óráig tart ez az előkészület: ekkor belép maga Mesmer. Lassan, méltóságteljesen halad egyik betegről a másikig, érdeklődik halk hangon fájdalmaik iránt és a kezében tartott mágneses pálcikával megérinti a beteg testrészt. Csakhamar az egyik beteg a szerencsés krizist kiváltó göresökben fetreng, példáját rövidesen követik még jónéhányan, akiket az asszisztensek a beteg-szobákban helyeznek el a krizis lezajlásáig. És napról-napra betegek serege jelent ki, hogy tökéletesen meggyógyult.

Ezek után lehetetlen, hogy hivatalosan is ne vegyenek tudomást az állati magnetizmusról, amely valóságos államügyvé nőtte ki magát. A születési és szellemi arisztokrácia egyaránt Mesmer mellett tör pácát. Lamballe hercegnő tökéletesen megnyeri Mária Antónia királynét is a bécsi orvosi ügyének. Az udvarnál csak egy ember nézi kételkedve a mesmerizmus diadalát: maga a király XVI. Lajos azt akarja, hogy rendet teremtsenek ebben az ügyben. Megbizzza az orvosegyesületet és a tudományos akadémiát, hogy vegyék vizsgálat alá az állati magnetizmus által elért gyógyeredményeket.

A hivatalos körök Mesmer ellen

Elsőrangú emberekből állították össze a vizsgálóbizottságot. Közük van Guilloin doktor ur is, aki az általa hét évvel később kitalált guilloine nevű masinával szabadította meg az embereket a földi élet kínjaitól. A bizottság többi tagja Franklin Benjámín, a villámhárító feltalálója, Bailly, a híres csillagász, Lavoisier, a modern kémia atyja és Jussieu, a kiváló botanikus. A bizottság több ízben jelen van Mesmer rendelésén mindent alaposan megfigyelve, jelentésében részletesen leírja a bécsi orvos bámulatos hatásait betegeire, pontosan körülírja, hogy a betegekre ható gyógyító erő magából az orvosból árad ki. Ezeknek elismerése után azonban felmerül a kérdés, hogy létezik-e tényleg az állati magnetizmus és amennyiben létezik, van-e gyógyereje. A bizottság azon a véleményen van, hogy amit nem lehet látni, tapintani, érezni, az nem létezik: tehát az egész állati magnetizmus és az általa elért gyógyulás csak a képzelet játéka.

Első pillantásra úgy látszik, hogy a hivatalos körök állásfoglalása újból tökéletes vereséget jelent Mesmer számára. De a francia forradalom felőstésén a tudományos akadémia kevés respek-

dés írásba foglalt szavai, amelyek Mesmert és állati magnetizmusát az egekig emeli. Az akadémiának különben sincs sok szerencséje ebben az ügyben: a bizottság egyik tagja, Jussieu botanikus nem hajlandó aláírni a bizottság jelentését. A nyitott szemű, mindent észrevevő Jussieu figyelmét nem kerülte el, hogy a titokzatos, felfoghatatlan állati magnetizmus létezik, különben nem tudta volna létrehozni az addig gyógyíthatatlan betegek talpraállítását. Rádásul ugyanebben az időben hozza nyilvánosságra Puységur Miksa gróf a Mesmer-féle módszerrel eszközölt bámulatos eredményeiről.

Puységur grófnak sikerült egész váratlanul behatolnia a lélek egyik rejtelmébe. Ugyanis egyik páciense kezelés közben mély álomba merül, de azért ébren van, teljesíti parancsait, jár-ke, egyáltalában úgy viselkedik, mint a holdkórosok. Puységur több ízben idézi elő ezeket a jelenségeket, amelyek bizonyára számtalanszor előfordultak Mesmer praxsisában is. De miután a bécsi orvos kizárólag a krizist, a göresöket akarta előidézni, nem méltatta figyelemre ezeket a rendkívüli jelenségeket. Nem jött annak tudatára, hogy ezekben rejlik felfedezésének voltaképpeni hordereje. És ámbár Mesmerrel neveztek el a mesmerizmust, amellyel tanítványaa, Puységur jött tisztába, sorsa újból Kolumbusra emlékeztet: csak Amerigo Vespucci jött rá arra, hogy Kolumbus új, ismeretlen földrészt fedezett fel.

A mesmerizmus, az állati magnetizmus meghódítja a szellem kiválóságait is. Hoffmann, Tieck, Brentano, Schelling, Hegel, Fichte, Balzac egytől-egyig nagy bámulói ennek az újfajta csodának. És a tengerentúl, Edgar Allan Poe irogatja a hipnózis legelőkeltebb novelláját.

Közben Mesmer kézzel-lábbal tiltakozik a mesmerizmus tulkapásai, tévedései ellen. Erélyes állásfoglalása folytán mindenki ellenségévé válik: előbbi ellenségek lesznek, mert nem hajlandó elfogadni és köveini tulzásait. A francia forradalom rádásul egy csapással elsepri Mesmer évtizedes munkásságának eredményeit. Pártfogói, páciensei az életükért kiállott rettegés közben megfedelkeznek orvosukról. Végül Mesmer belátja, hogy számára is legjobb, ha menekül eddigi sikereinek színhelyéről és megmenti legalább pusztá életét.

Zajos élet után csendes halál

tusra számíthat. Az ország minden zugából özönlének a röpiratok, a hála, az elismerés, a lelkes-

Arra gondol, hogy újból visszatér Bécsbe, első diadalainak városba. Az elmúlt évtized alatt bizonyára megfedelkeztek a Paradics kisasszony miatt kitört botrányról a bécsi hatóságok. És milyen jó lesz csendben éldegélni dunamenti házában. De Mesmernek nincs szerencséje. Röviddel érkezése után a bécsi rendőrség kiutasítja Ausztriából.

A öreg egyedülálló, mindenkitől elhagyott ember nem tudja, hogy mitévő legyen. Ausztriában nem maradhat, Németországban üldözésnek van kitéve, Franciaországban tombol a rémuralom. Csak békét akar és módot kutatásainak folytatására. Svájcba menekül. Letelepszik egy kis zugban, Frauenfeldben, ahol évtizedekig tengeti életét szegényes praxsisából. És egy lélek sem sejtje az egész faluban, hogy milyen nevezetes ember él közöttük.

Egy teljes évtizedig senki sem tudja hollétét. 1803-ban hívja vissza Mesmert néhány megmaradt jó barátja. Azzal kecsgetik, hogy újból megnyithatja klinikáját, új követőkre fog akadni. De Mesmer fáradt. Nem akar több vihart előidézni. Csak magának, munkájának, betegeinek akar élni. Ti-
kkban, minden feltűnést kerülve folytatja kísér-

letezéseit.

Néhány évvel később a berlini akadémia újból foglalkozni kezd a mesmerizmussal; senki nem gondol arra, hogy negyven év előtt elutasították Mesmert az állati magnetizmusról szóló tanaival egyetemben. Megfedelkeztek róka. Es nagy meglepetést kelt, amikor az akadémia egyik tagja fel szólal, hogy hívják meg Mesmert, az állati magnetizmus felfedezőjét Berlinbe. Hogyan? Hát Mesmer még él? Es hogyan vonulhat ennyire félre a nagy nyilvánosság előtt? Sürgős levél megy Mesmerhez, de a frauenfeldi kerületi orvos vissza utasítja a meghívást: öreg, fáradt, nem kíván már semmit. Az akadémia kiküldi egyik tagját, Wolfart tanárt Frauenfeldbe. Mesmer szívesen látja a vendéget és készséggel közli vele összes feljegyzéseit tapasztalatait, megfigyeléseit, új ötleteit további felhasználás céljából.

Utolsó éveit kizárólag kutatásainak szenteli. Kenyér gondjai nincsenek többé, mert a francia kormány elvesztett vagyona fejében évjáradékkal kárpótolja. Visszatér szülőföldjére, a Bodeni-tó mellé. Még most is a betegek érdeklik és a zene. Amikor 1815 március 5-én, nyolcvan éves korában a halál közeledését érzi, megkér egy muzsikust, hogy játsszon még egyszer üvegharmónikáján. Zene hangjai mellett vonult a tulvilágra.

Oláh Lilian

Egy mosolyt kérünk

Emlékek

— Emlékszel, Ilonkám? Ebben a moziban ismerkedtünk meg annak idején.
— Igen, akkor még néma film volt.
— Bizony... És akkor még te se voltál olyan hangos.

Az más!

— Hogy megy önnek, uram?
— Remekül. A kundschaftok mindent visszahoznak, amit elvittek.
— Es ez magának remek?
— Hogyne: kölcsönkönyvtáros vagyok.

Tavasza a ligetben

— Hé, uram, ön a frissen mázolt padra ült. Hol van innen a „vignázat mázóval” feliratú tábla, ami a pad karfáján volt?
— Azt magam alá tettem, hogy ne legyenek festékes.

Sovány ember tünődése

— Mégis csak furcsa, hogy én az 56 kilommal ugyanannyit fizessék ezen a mérlegen, mint ez a 110 kilos hölgy.

Szó szerint

A kistermetű milliomos feleségétől megkérdezi valaki:

— Amerikában nőtt fel a kedves férje?
— Nem. Tizenhat éves koráig Európában nőtt fel.
— És aztán?
— Aztán, sajnos, már egyáltalában nem nőtt.

Lelkiismeretes

A betörő a kifosztott villából távozva, odaszól a társához:

— Miért veszed le azt a táblát a kapuról?
— Csak nem hagyjuk szegényben a villa tulajdonosát, hogy azt hirdesse: „Butorozott villa kiadó”, mikor egyetlen szál butort se hagytunk benne.

— Remek ruhád van.
— Ez a vacak? A tavalyiból alakítottam át.
— De a kalapod csak új?
— Azt az uram kalapjából csináltattam.
— Képes vagy azt is bemesélni nekem, hogy az új kisautódat az urad régi öngyújtójából alakítottad át.

Megfigyelés

A tanító megkérdezi az egyik nebulótól:

— Mit látni rendszerint a katona oldalán?
— Szakácsnőt.

„HERKULES”

Mitológiai alak, Erős, bátor, hős, győzhetetlen.

Az ő nevét írta zászlójára az a társaság, akik közö a vélelén, vagy a sorsom elvezetett. Különös és a mai rángatózó, rideg és hisztériás világban azt hiszem szinte egyedül álló közössége néhány embernek, akik, dacára annak, hogy az eredésük, a nyelvük, a vallásuk és a foglalkozásuk különböző, mégis szeretik és megbecsülik egymást.

Ez egy különös és szelid világ, ebben a közönséges és zord világban. Egy szelid világ, ahol még kísért a régi gyetmekszoba illata. Ahol az emberek kedvesek és előzékenyek egymáshoz, gyöngédek, kíméletesekek és megbocsájtók. Ahol a kornak még van tekintélye és tisztelete és ahol, ha bizalmasak is egymáshoz és pertu barátok is, mégis a fiatalabb sohasem mulasztja el az idősebb megszólításánál odatenni az illető nevéhez, hogy: kedves Bátyám.

Ez csak nüansz, de mégis ez és a többi hasonló apró árnyalat az, ami olyan tökéletes érvénnyel választja el ezt a két világot.

Az urak jórésze jó ötvenes és talán csak öten vannak negyvenen alul, de akkor ide kell számítani Miska „urat” is, a kuglibabák derék és szertreméltó állítgatóját.

Kevés kivétellel majdnem mind megharcolta már a maga harcát és lassan a sebek, a törések, az ütődések is behégednek, vagy elszintelenednek már. Már majdnem mindegyiknek joga van a penzió enyhe napsütésű kártyáikhoz. Már olimpiai magasságból és olimpiai derével szemlélhetnék ezt az esztelen nyugsgést, amiről megvagyon írva, hogy csak: hiúságok hiúsága, mégis tele vannak érdeklődéssel, fríssek és animáltak, amint megkapja őket egy gondolat.

Ugy tele vannak vitalitással és az élet elnemelő szeretete úgy zeng bennük, mint valami őrk és gigantikus hárfá.

Lerajzoltam és most elsorolom és bemutatom őket, sajnos, csak néhány sorban, amennyit a Reggeli Ujság tere és lehetősége megenged és nem annyit, mint amennyit megérdemelnének.

Nagy Sándor: Bár korban nem ő a legelső, de ő a mi elsőszámú házigazdánk s illik, hogy vele kezdjem el a sorozatot. Tehát: Református. Vastagnyaku, kemény tekintetű, kemény kötésű kun ivadék. Amit meglát, éles, és józan látásu szemével, arról már meg is van a véleménye. És ha ez a vélemény megvan, akkor a dolog már el is van intézve. Zömök, de olyan mint az acél és, ha kldobja a kugligolyót, akkor az zug, mint a sors és elsodor mindent, amit az útjában talál. Sokszor várom, nem vágja-e ki a pálya deszkadobját.

Nyugalmazott városi tanácsnok. Több noviszádli magyar kultur és sportegyesület elnöke. A legrégibb kugli klubnak, a „Herkulesnek” a megalapítója. Anélkül, hogy valamilyen protokollt vagy más szövetségbe belépett volna, teljesen családias alapon sikerült összehozni Noviszád legrégibb és legjobb kuglizóját. A legjobb bizonyítéka annak, hogy amikor nem volt még semmiféle al, vagy főszevetség, baráti alapon 1923-ban felépítették a házi kugli aszfaltozott és fedett pályáját, ahova mindenki szívesen jön el, hogy pár órát ennek a sportnak szenteljen és ebben a meghitt családi és testvéri körben, pár órára elfelejtse az élet hajszáját, anyagi és morális gondjait.

Herbich József: Nyugalmazott selyemgyári igazgató. 56 éves, ő a társaság széniora, de csak az anyakönyvi hivatal adatai szerint. (En azt hiszem ott valami tévedés van!) Nagyszerű teoretikus és szenvedélyes vitakozó. Ő animálja a társaságot. Jó kártyás és jó kuglizó, de nincs az a lángoló vita, érdekes játszma, amit abban a pillanatban ott ne hagyna, amikor monoklivál felszerelt saszeeme — egy szoknyát lát meg a láthatáron.

Ilyenkor elfogja a hég és a lelkesedés, mint az óceán vitorlavesztett hajójának árbókosarában a matrózt, amikor végre megpillantja a sóvárgott partot. Ilyenkor költői lendület ragadja el, ifjúvá válik és diadalmassá, mint Lohengrin és: lecsap, miként a vércse.

Epitheton ornansát is ettől a nemes szárnyastól kapta.

Császár Gyula: Nyugalmazott történelemszakos tanár. Napoleon rajongó és amikor erről a Titánról beszél, akkor számára nyomtalanul suhan el az idő. Különb, kedves, halk, temperált egyéniség, akit a diákjai nagyon szerettek.

Zamurovics Alekszandar: (Alias Nagy Braca) Nyugalmazott latin—magyar szakos tanár. Ő az örök opozíció. De ő az örökös jószág és örökös gyengédség is, akit szintén költővé varázsol a kuglibabák állása és ilyen inspirációkat sugall neki, pl.: Allata örzeni három alabárdost...

Nagy Ferenc: Nyugalmazott postatisztviselő. Ő a mi második számú házigazdánk. Igazi arany-szívű házigazda, aki csak akkor zsörtölődik, ha két parát vesz, vagy a kártyán, vagy a kuglin. Különb a leggenerózusabb ember és a mókák nagymestere. A kártyánál használt terminus technikusok majdnem mind az ő egyéni kompozíciói.

Pecvár Jásó: Aktív postaigazgatósági inspektor. A legkedvesebb és legnyugodtabb ember. Balkezelt dob. Dobás közben kinyújtja a kezét a babáig, de: talál. Neki van a legbohémesebb feje, mintha csak festő lenne és nem szigorú inspektor.

Gögös Árpád: Aktív tanító. A háboru után ő szervezte meg újra a magyar Daloskört, ugyancsak ő emelte magas nivóra a NAK sportklubot. A katolikus olvasókör háboruutáni első elnöke volt.

Kártyázni nem szeret, csak kibicelni és nyugtáztatni lenni, amire rendszerint ráfizet. Kuglizni szeret ugyan, de csak olyan partiban, amelyik erős és nyerni fog. De itt sincs szerencséje.

Pipája soha ki nem alszik, mert három van a zsebében, állandóan tömve és szívásra készen.

Bubori János. Posta főellenőr. Ő az, akinek mindig szük a nadrágja. Nagy Főnök a kuglizás berkeiben, azonban karakterisztikusan furcsa stellungja miatt, amit a dobás pillanatában használ, jobb lábán viselt cipője vagy panesuskája a nagy ujj izületénél állandóan elkopik, sőt kilyukad. Nem csak a cipője, a harisnyája is. Azt hiszem, eme bajjós körülmény okozott már némely vharokot illetékes helyen. Most úgy segít magán, hogy váltogatja őket. — Nagy Sándor szerint: jobb válláról a balvállára, balválláról a jobb vállára. — Az eredmény az, hogy az ominózus lyuk most szimmetrikusan jelenik meg, mind a két oldalon.

Néha, kimegy a szigeire, ahol halat szeretne fogni. Azonban, miután a víz, vagy hullámozik és akkor szél van, vagy csendes és akkor nincs szél, vagy magas és akkor dagály, vagy alacsony és akkor apály van, amit a halak tudvalevőleg nem szeretnek és elbujnak, tehát ez rendszerint nem sikerül neki.

Kalenics Mito: Mechanikus. Autógarázs tulajdonos. Az autót legjobban a sötétben tudja vezetni, amikor a lámpa — nem ég. A kuglipályán csak akkor tud dobni, amikor a lámpák égnek. Kalapját állandóan a fején hordja, mert, ha nem lenne a fején, sem autót vezetni, sem kártyázni, de talán ebédelni sem tudna. Amikor rajzoltam, könyörgtem neki, hogy vegye le és megkísértettem őt, mint a pusztába elvonult remetét a Sátán. De ő szilárd maradt könyörgéssel és ígérettel szemben, miként a legnagyobbak a spártaiak között és a kalapját — nem vette le.

Berencz Mihály: Aktív tanító. Béke Angyal és fáradhatatlan kirándulás szervező. Mindenki testvére és a társaság saját külön Hazafi Verai Jánosa.

Juranics József (Alias kis Braca): Posta főellenőr. Nobilis, kedves ur. Készséges, jó pajtás. A hangját alig hallani. Szerény, de a cigarettatárcája, a bora, az uzsonnája és a szíve, mindég rendelkezésedre áll. Az élet sokkal elviselhetőbb lenne, ha ez az embertípus gyakrabban fordulna elő.

Geyer Károly: Fogász. Mindig különösnek talál, tam és sokszor eltűnöktem az életnek ezen a furcsaságán. Idegeken zongorázó Fajdalommester, igaz, hogy gyógyító is, de okozó is és ez az, ami olyan furcsa nékem, mert ő a tökéletes: Szív-

ember. El tudnék képzelni az egyéniségéhez közelebb álló pályát is. Például nagyszerű színész és előadó, aki úgy játszik a hangjával — szép puhazengésű bariton — ahogy akar.

Egyébként pompás dobó. A rekordtáblán a neve az elsők között szerepel.

Stengel Károly: Villanytelepi tisztviselő. Volt marathoni futó, akiben a nurmi-i lendület még mindig megvan, mert amikor nekifut és kinyújtja kétméteres karját, valóságos elsöpri a babákat. A társaság közkedvelt metlása. Nagyszerű gitárjátékos.

Egri Imre: Biztosítási tisztviselő. Minden árt neki, szegénynek. Art a kénezett bor és árt a szódavíz. Árt neki, ha a kalapja a fején van és árt, ha nincs a fején. Sokszor pedig, ha kártyázik, vagy kuglizik és dobása vagy szerencséje nincs, az elszívott cigaretták is útjában vannak.

Milosevics Szvetozár: Banktisztviselő. Nyugodt és derős lélek. Mindig jól dob, kivéve, ha apósa Zamurovics tanár ur a pókhálót látja oknak az eredmények jobb vagy balrafordulásában. Ő a társaság békítője.

Es itt van a galéria méltó befejezése képen a Miska gyerek. Arva gyermek. Trencsénből származott ide. Jó gyerek, aki mindig a helyén van, akkor is, amikor már alig lát és szuszog. Amikor a többiek már mind elfáradtak, ő frissen és jókedvvel állítgatja a babákat. Drobina Miskának hívják. Derék fiu.

Ime néhány érdekes, kedves és szimpatikus fej a nagy emberi dzsungelből.

Ime: élő bizonyítéka annak, hogy igenis lehet élni, harc, intrikák, vicsorgás és denunciaciók nélkül.

Békésen, kedvesen, az egymás szeretetében, úgy, amint azt az emberi méltóság megköveteli.

FARKAS BELA

Repülő tolvajok

Angliában, ahol a legsűrűbb a repülőközlekedés, az alvilágnak új osztálya keletkezett, a repülő-tolvajoké, akik részben utközben a gépeken, részben a repülőtereken tevékenykednek és gyakran igen jelentős zsákmányra tesznek szert. Ez év márciusában közel félmillió pengő értékű arany- és drágaköszállítmány tűnt el a croydoni repülőtérről s az angol rendőrségnek csak most sikerült kinyomoznia és kézrekerítenie a veszedelmes bandát, amely a rablást elkövette. A banda vezetője Cecil Swanland 40 éves volt artista, a legveszedelmesebb vasuti, tengeri és legújabbban: légi tolvajok egyike.

Meghalt az amerikai Mikulás

Hatvanéves korában meghalt Martin James, az Egyesült Államokban a gyermekek jövője Mikulása. Dél-Indianában, Santa Clausban lakott ez a jószívű postaigazgató, akinek a helység neve adott arra ötletet, hogy felcspajjon Mikulásnak. Az amerikai gyermekek ugyanis a spanyol elnevezés szerint Santa Clausnak hívják a Mikulást. Martin bácsi harminc éven keresztül volt az egész ország Mikulása, amennyiben minden levelet, amelyet a gyermekek a Mikulásához intéztek, egyenesen neki kézbesített Santa Clausba, azaz Mikulás városba. Martin bácsi minden esetben megválaszolta a gyermekek levelét — Mikulás helyett, egyben értesítette a szülőket a gyermekek kívánságáról. Így könnyen ment, hogy a gyermekek pontosan azt kapják, amire vágytak. Olyan esetekben, amikor a szülők szegénysége miatt a gyermekek kívánságait teljesíteni nem lehetett, Martin összeköttetésbe lépett a különböző áruházakkal és ki- esközölte, hogy ingyen ajándékozzák meg a gyermekeket a kért tárgyakkal.

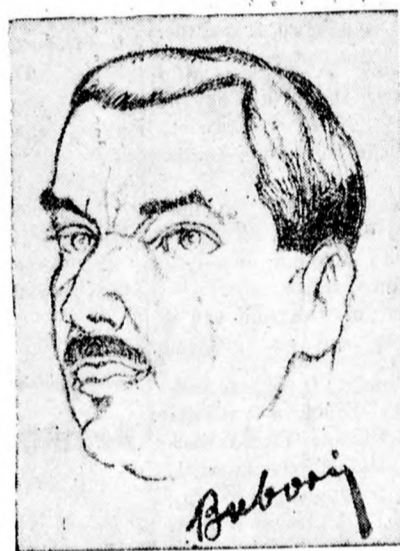
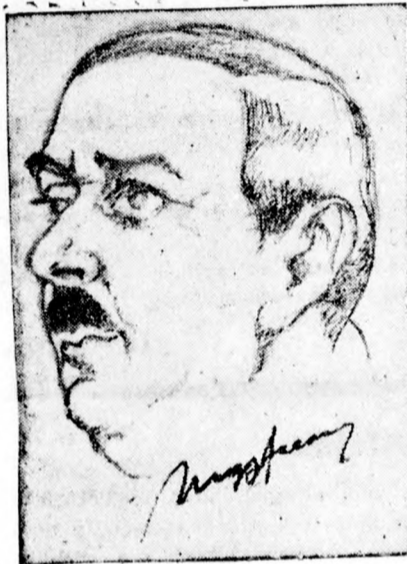
★

Barátnők

— Ha egy férfi meg mer csókolni, én rögtön kiabálok.

— Azért vagy hát mindig olyan ~~valaki~~

A noviszádi „Herkules” kuglitársaság vezérkara

A próbaházasság. — 21.15: Mózi J. hegedű. Vera-cini: F-moll szonáta hegedűn. Wieniawski: Cigányromán. — 20.45: Mory: Az özvegy kisasszony, 3 felvonásos operett. — 22.30: Magyar hírek.

BUDAPEST I.: 6.45: Torna. Utána hanglempek. — 7.00: Hírek. — 10.20: „A kik először látták meg a végtelen kicsiny világot.” Irta Fazekas István. Felolvasás. — 10.45: „Mit nézzünk meg vasárnap?” — 11.10: Nemzetközi vízijező-szolgálat. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi-templomból és időjárásjelentés. — 12.05: Rádics János szalón-ötöse. Operett-részletek. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. — 13.30: Hangfelmérek. Szimfonikus zenekar. — 14.40: Hírek. Élelmiszertárk, praci árak, árfolyamhírek. — 6.10: Filmcsere. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17.00: Lugossy István fatogatózik, harmóniumon kíséri Polgár Tibor. — 17.25: Mit üzen a rádió? — 17.55: Az esztergomi érseki hittudományi főiskola énekara. — 18.40: „Hangjáték miniatűrök.” Tormay Cecília hasonló című elbeszéléseiből írta Kopácsy Tamás. Rendszeres Gyarmathy Sándor. — 19.50: „Ami a virágok beszélnek.” Rádiógyűjtemény. Összeállította és vezényli Donáth Jenő. Közreműködik Gross Julia, Szedő Miklós (ének) és a Budapesti Hangversenyzenekar. — 21.20: Hírek, ügétőversenyeredmények. — 21.40: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Perti Jenő és cigányzenekara muzsikál. — 22.20: Időjárásjelentés. — Majd a mária Terézia honvédegyalozás zenekara. Vezényel Fiedy-Fichtner Sándor. — 0.05: Hírek.

BUDAPEST II.: 18.05 A Földművelésügyi miniszternek mezőgazdasági felőljaja. — 18.45-től Torday Tutek Ikonka és Tutek Piroška énekel zongorán kíséri Varga Pál. — 20.00: „A szegénység filozófiája.” Sebastyén Károly dr. előadása. — 20.30-tól Hangfelmérek. 1. Alvarez: La partida (Schipa). 2. Puccini: Píllangókisasszony — ária (Sheridan Margerita). 3. Meyerbeer: Ördög Róbert — ária (Pinza Enzo). 4. Chopin: C-dur prelűd és a-moll etűd (Bakfács Vilmos). 5. Verdi: Rigolotto — ária (Caruso). 6. Puccini: Manon Lescaut — ária (Giannini Dusolina). 7. Rimszkij-Korszakov: Sacko — ária (Saljapin). 8. Wagner: Tannhauser — dal az estájainál csillaghoz (Casals Pablo). 9. Moya: Énekek éneke (Crooks Richard). 10. Mascagni: Parasztszobor — kétfős (Giannini Dusolina és Gigli). — 21.25: Hírek, ügétőversenyeredmények.

BUKAREST: 17: Katonazene. — 18: Hírek. — 18.15: A zene folytatása. — 19.20: Román zene lemezek. — 20.05: Carmen-énekek. — 20.55: Rádiónemzet. Bredeanu-dalok a szerző vezényléssel. — 22: Vendéglői zene. — 22.45: Hírek külföldre franciául.

DROITWICH: 19: Szórakoztató zene. — 20: Tarka benéssz. — 22: Puccini: Bohémélet, a III.

felvonás közvetítése a Covent Garden színházból. — 22.30: Szalonhármas — 23-24: Táncczene.

DEUTSCHLANDSENDER: 6: Torna. Könnyű zene. — 18: Sport hetiszemle. — 18.15: A német-olasz Davisszertornaközös, riport — 19: Indulók. — 20.15: Stuttgart. — 22: Hírek. — 23-0.55: Táncczene

LIPCE: 19: A goslari Claus kápolna, hangképek esellő- és orgonaszólóval, madrigál-karral. — 20.10: Adam: A Ionjumeau postakocsis, vigopera Schröter Alfred átoldogzásában. — 22.10: Hírek. — 22.30-24: Táncczene.

MÜNCHEN: 7.10: Könnyű zene. — 16: Tarka zenés délután — 18: Ifjúsági énekek. Vándordalok. — 18.35: Bernhardin bariton Schubert- és Schumann dalokat énekel. — 19.05: A Stross vonósnégyes játéka. — 20.10: Négy nemzet operából. — 22: Hírek. — 23-24: Táncczene.

PRÁGA: 6.7.30: Torna. — 12.30: Könnyű fuvós zene. — 16.30: Jazz. — 17.55: Lemezek. — 18.20: Német műsor. A braunauai tájék, hangképek. — 22.15: Hírek, lemezek.

RÓMA: 17.10: Szórakoztató zene. — Csak Bariti: 20.15: Görög-est. — 20.55: Donizetti: Szerelmi bájtal, opera. A szünetekben: Genfi várakozások, csevegés. — 23: Beszélőújság.

STRASBOURG: 18.15: Bőcsi zene. — 19.45: Lemezek. — 20.30: Lemezek. — 20.45: Berlioz: Rómái farsang, nyitány. Weber: Felhívás keringőre. Csajkovszkij: Olasz capriccio. Goldmark: Sakuntala, nyitány. Saint-Saens: Az örvény, előjáték. Verdi: Aida, győzelmi induló és balett. A szünetben 21.30: Hírek. — 22.30-24: Táncczene.

STUTTIGART: 19.15: Richter: Petri Heill vidám halászat. — 20: Hírek. — 20.15: Vidám rádiórevü. — 22: Hírek. — 20.20: Luther amerikai német tornászok 75 éves ünnepi évfordulóján. — 22.30: Harmónia. — 23: Táncczenekar. — 24-2: Schumann emlékest.

VARSÓ: 12: Könnyű lemezek. — 13.05: Brahms B-dur hatos. — 14.45: Új lemezek. — 15.30: Humoreszk. — 15.45: Szórakoztató zene. — 16.45: Karének. — 17.10: Szalonzene. — 18.45: Beethoven: C-moll szonáta lemezek. — 19.35: Lengyel műveik orgonán. — 20: Ének- és hegedűszóló. — 21.30: Rádiónemzet. Rabeewicz zongoraművésznővel. Schumann: A-moll zongoraverseny. — 22.30: Szinmű. — 23: Komoly zene.

RÁDIOMŰSOR

1935 június 2-től június 8-ig

Vasárnap június 2

ZAGREB: 20: Egyházi hangverseny. 22.15: Tambrazene.

BÉCS: 8.15: Ébresztő, torna. — 8.55: Szórakoztató lemezek — 9.45: Istentisztelet. — 11.45: A szimfonikus hangverseny Michelski Anna szopránnal. Mozart: G-dur szimfonia. Messner: Szimfonikus dalok Bruckner: g-moll nyitány. — 13-14.20: Rádiónemzet, könnyűzene. — 15: Hírek. — 15.40: Weiss-vonósnégyes. Haydn: C-dur vonósnégyes. Wagner Róbert: E-dur vonósnégyes. — 16.30: Sándor kolostorok és rendházak. — 16.50: A régi Japán és az Észak-Amerikai Egyesült Államok (lemezke). — 17.10: Kálmán: Csárdáskirálynő — rövid operett lemezek. Utána tánczene. — 18: Avia-no-ünep. — 18.30: Mörke költő 60. halotti napja alkalmából. Reiter Ernő énekel. — 19.15: Olsew-ska aria alt-énekésű ária- és dalszöveg. Haendel: Xerxes, részletek Brahms: Az örk szerelemről; Májusi éj. Wolf: Elrejtés; Weyladala. Weingartner: Gyakran gondolkodok a kék tengerre; Szerelmi ünnep. Strauss R.: Alkonyi álom; Ajánlás. Bizet: Carmen-ária. Meyerbeer: A próféta — ária. — 20: Tarka zenés est a rádiónemzet, a Schubert-szövetség vidám négyese. Böhm szoprán, Bagnovini tenor. Medna tenor, Schwaiz Lily és Emmy zongoristák és Aril harmonikásnő közreműködésével. — 22: Hírek, sport. — 22.30: Jazz, közben. — 23: Hírek. — 24-1: Lakatos Tóni cigányzenekara a budapesti Kovacs-étteremből.

BERLIN: 6: Torna. — 18: Gigenen, Nők a bokorból, hangjáték Knauer zenéjével. — 19: Eich: Romantikus hangjáték. — 20: Suppé: Fatimica, operett (felvétel). — 22: Hírek, sport. — 22.30: Műnchez. — 24: D'Albert: Eluozás, nyitány. Reinecke: Tanc a falusi házban. Weber: Preciosa, balett. Kienzi: Tanc ábránd formában. Waldteufel: Virágok és csókok. Csajkovszkij: Capriccio, 3 tánc. Strauss: Parforce, polka; Egyiptomi induló (felvétel).

BRATISLAVA: 6.30: Prága. — 13.30: Lemezek. 16: Rádiónemzet. Cimándl énekesnővel. Sebota énekes és Ibi hegedűssel. — 17: Svenden: Román hegedűre és zenekarra. Suchy: Szlovák katonadalok. Ibi: Hegedű és zenekari ábránd. Moyzes Sándor: Hétvégi induló. 17.30: Helyszíni közvetítés Nagyléváról. — 19.50: A nagylévai dalegy-let szlovák népdalokat ad elő. — 22.50-23.30: Bittó cigányzenekara.

BEOGRAD: 8.55: Pontos idő. — 8.40: torna. — 9.00: Egyházi énekek, hangfelmérek. 1. a) Uskrs, tropar: Hristos voskrese, malo; Uskrs, stihira: Voskresenje Tvoje; b) Uskrs, imas: Angel vopijaše i Svjetisja, malo. 3. a) Moltivami; Spasi ni-malo; Pridite poklonimsja, malo; Jelici; b) Krstu Tvojemu; Predstetelstvo hristijan. 4. Ize heruvimi (po Staankoviću) 1. I. 5. a) Uskrs: Vaskresenje dew; b) Uskrs: Hristos voskrese — veliko; Ašće i voglob. — 9.30: Istentiszteletvitel a Szaborna templomból. — 11.00: Vizállásjelentés. — 11.20: Hangfelmérek. — 11.30: Előadás a szövegekzelektől. — 11.50: Hangfelmérek. — 11.59: Pontos idő. — 12.00: Operetái harangszó. Utána a rádiónemzet délutáni hangversenye. 1. Hgüel: Bolero, spanyol induló. 2. Litolf: Robespiere, nyitány. 3. Drigot: Harlekin milliói, szerenád. 4. Dvorszák: 2 és 3 számú szálvátáncok. 5. Delibes: Copelia, szvit. — 13.00: Hírek. — 13.15: Jovánovics Katica népdalokat énekel zenekari kísérettel. 1. Jovane, sine Jovane. 2. Novoselka, kolo. 3. Spavaš li čeko. 4. Sarajevka, kolo. 5. Grdna Jada ot Mostara grada. 6. Neda grivnu, kolo. 7. Sebo sunce, stiglo veće. 8. Ustaj di-ko, kolo. 9. Bre devojče. 10. Sremsko kolo. 11. Gajtano mori. 12. Cigančica, kolo. 13. Sinoč ja le-goh, 14. Čatlana, kolo. 15. Neven, kolo. — 14.45: Rájics Nenád előadása az új Szubotičától. — 15.50: Átvitel a beogradi Nemzeti Színházról: Nusstes Brannisláv: A gyászoló család. — 18.25: Pontos idő és műsorszámjelentés. — 18.30: Mikulics Eva slágerket énekel. — 19.15: Heti szemle. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 22.00: Pontos idő és az Avala hírei. — 23.00: Zeneátvitel az „Imperial”-szállóból.

LJUBLJANA: 20: Hírek. — 20.30: Kričl Ucs-ka Gorąg (énekversenye, Tabor-énekek, szavalt). — 21.30: Hírek. — 22: Eszperantó. — 22.10: Vidám est énekszámmal és hangszeres benével. 22.30: Kávéházi zene.

Kedd

június 4

21: Ralho: Elmősodott nyomok, hangjáték. — 22: Hírek. — 23-24: Ljvszkov tánczenekar.

DROITWICH: 19:05: Bach: Amoll jelűtétel és fuga. — 20: De Lara zongoraművész játékai. — 20:30: A szimfonikus hangverseny a Queen's Hall-ból. Vezényel Tescanini. Angol himnusz. — Cherubini: Anaerion-nyitány. Brahms: IV. szimfonia. A szünetben 21:30: Hírek. 21:45: Hangverseny folytatása. Wagner: Istenek alkonya — Siegfried halála és gyászinduló. Elgar: Enigma — változatok. 22:35: Szalonzene. — 23-24: Táncczenekar.

LIPSCSE: 6:15: Könyvü zene. — 19: Fekkar. — 19:30: Schumann: Fantaszikus álmok, hangképek. — 20:10: Hoffmann: C-moll harfa- és vonósötös. — 20:40: Hoffmann: Az aranyfajak, hangjáték Müller zenéjével. — 22: Hírek. 22:30: Gnsch zongoraművész vidám Bach-műveket játszik. — 23: Lipcsei szimfonikus Haydn: 86. szimfonia. Schubert: Rocamunda-nyitány. Respighi: Rossiniana.

MÜNCHEN: 6:15: Könyvü zene. — 17: Szórákzólató zene. — 19:05: Rádiózenekar Stuhlfauth hegedűművész, Brahms: D-dúr hegedű- és zenekari verseny. Kodály: Háry János, szvit. — 20: Hírek. Beszélgetés a hangfelmérőhöz. — 20:15: Stuttgart. — 22: Hírek. — 22:20: Bemondás szent. — 23: Táncczene.

PRAGA: 6-7:30: Torna. — 12: Lemezek. — 13:25: Lemezek. — 15: Szalonzene. — 18:20: Német műsor. Mit akar az összillami katolikus nap Prágában? — 18:40: A német jogászok galonci gyűlése. — 19: Német hírek. Lemez. — 20:40: Alibion utóhangjai (lemezek). — 21:15: Régi angol madrigál énekek. — 21:40: Az Ondriszések vonósnégyes játéka. — 22:30 Lemezek. — 22:45: Német hírek. Apróságok a csehszlovák kultúrelételek.

RÓMA: 17:05: Zongora, tenor és szoprán-verseny. — 18:35: Eszperantó. Csak Bari: 20:30: Görög-est. — 20:55: Zene. — 22: Citerazenekar.

STRASBOURG: 18:45: Rossini: Tell, nyitány. Hat zenekép. Eljár: Pompa és körülmények. — 19:45: Lemezek. — 20: Tarka est.

STUTTGAART: 6:30: Könyvü zene. — 17: Könyvü zene. — 20:15: Tarka est dalokkal és zenei nével. — 22: Hírek. — 22:30: Apró darabok zongorára és eszoflora. — 23: Ljvszkov-táncczenekar.

VARSO: 12:05: Szimfonikus lemezek. — 13:05 Szoprán és hegedűszóltó. — 16:45: Heifer-lemezek. 20:1 Rádiózenekar. — 21: A rádiózenekar hangversenyé. Münzer zongoraművész. — 22:15: Könyvü és tánczene.

BEOGRAD: 10:45: Pontos idő és műsor ismertetés. — 10:50: Vízáltsjelentés. — 11:00: A rádiózenekar hangversenyé. 1. Bimcski: Liján és Omorika, nyitány. 2. Rajhentes-Raha: Abánd, Zaj: Nikola Subics Zrimszki című operájából. 3. Leopold: Tátra, ábránd, szlovák népmelódikából. 4. Morena: Vacsora Suppéval, egyveleg. 5. Strich: Törpék, keringő. — 11:50 Pontos idő. — 12:00: Operai harangszó, utána a hangverseny folytatása. 6. Kuhlau: Erlehnigél, nyitány. 7. Giordano: Fedoa, operai ábránd. 8. Waldteufel: Dolores, keringő. — 12:45: Tózsde. — 13:00: Hírek. — 13:15: Alekszandrovics Náda népdalokat énekel. Begovics Szina zenekariának kísérete mellett. — 16:00: Háziasszonyok órája. — 16:20: Könyvü zene hang- lemezeken: 1. Nikokaj: Vindsoni vig nők, 2. a) Le noir Charic: Várj, b) Arezo Canopi: A legszebb álmom, 3. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány, 4. Hessmann-Vilemec: Induló, onsztep és Foxrott, a Monacoi hegedű című operettből. — 16:45: A rádiózenekar delitáni hangversenyé. 1. Andrejevics: Veszela je Szahadja, induló. 2. Fucsk Martinarela, nyitány. 3. Bimcski: Hárundalok a „Put oko szvetá” c. Nusics darabjából. 4. Billemann: Lirai álmódolás. 5. Strausz: A szférák zenéje, keringő. — 18:25: Pontos idő és esti műsor- ismertetés. — 18:30: Guszmann Arnold főkéntor keleti dalokat énekel. 1. Két eskenazi zsinagógális ének: Habet misomajim és Ledor vadlor. 2. Két szférád zsinagógális ének: Ujevi Kadis és Hamavadi ben kedos Jehol. 3. Két jemeni népdal: a) Sir roe, b) Zamri Ji. 4. Ken es esto de la vontana, szférád románé. 5. Molelet, arab dal. 6. Hazret, török dal. 7. El jivne hagilil, palesztinai hallok, énekek. — 19:10: Hírek. — 19:20: Bevezető a bécsi átvitelhez. — 19:30: Atvétel Bécsből: Juda makkapvus, Haendel oratoriuma, vezényel Kabasza Oszkár. Szólisták: Kokita, szoprán, Szántó Ebtí alt, Liszt basszus és Schütz orgona. Szünetben 21:30 perc- kor pontos idő és az Avala hírel. Elvétel után eset- leg tánczene hangfelméréken.

LUUBLJANA: 18:40: Hírek. — 19: Népdalok zenekarral. — 20: Bécs. — 22: Eszperantó. — 22:10 Hírek. — 22:30: Angol lemezek.

ZAGREB: 19:30: Bécs, Európa hangverseny. 22: Lemezek, hírek.

BÉCS: 9:10: Hírek, időjárás. — 11:30: Olasz leke. — 12: Rádiózenekar. Könyvü zene a szünetben 13: Hírek. — 14: Offers Maritje énekesné. Lemezei. — 14:30: Hírek. — 15:20: Orvosi tanácsok nőknél. — 15:40: A bécsi gyermekzenekar könyvü hangversenyé. — 16:05: Hírek. — 16:10: Sbinfonikus lemezek. Rubinstein: Menyasszonyok fák. Iyatúca. Csajkovszkij: Anyegin — lengyelke. Mascagni: Paraszibecsulet, intemzezo. Weill: Harangarasz opera. — 16:50: Miért kell a korom és füst ellen harcolni? — 17: Hegyi fényképfelvétel.

DEUTSCHLANDSENDER: 6: Torna. Könyvü zene. — 16: Tarka dalos és zenés delitán, mosékel. — 17:30: Sineken balladák. — 18: Wolf: Olasz daloskönyv. — 19: Schmitt: Stralykkihás a tenger felől, vidám jelenetek a tengerészéletből, harmo- nikával. — 20:10: Lipcse. — 22: Hírek.

DROITWICH: 19:20: Lemezek. — 20: Schmitz- ler: Szerelmeskedés, szimn. — 21: Tarka est zene- nével. — 22:15: Midland állomás rádiózenekara. — Efelunket a célért, részletek: Madridi nyári éj: Kamaratársakja; Keringő-ábránd Ruzsán és Ludmil- la, induló és táncok. — 23:15-24: Táncczene.

LIPSCSE: 17: Szórákzólató zene szólóistákkal. — 19: Hangképek. — 20:10: Utazás Európa körül. A szimfonikus hangversenyé. Angolország. Eljár: Szerenád vonóskarra. Franchország. Behöz: Roméó és Julia, részletek Oroszország. Liadov: Az élvárasztó tó. Csajkovszkij: Hartvutó, balett. Magyarországi Zádor: Vallozotok egy magyar népdal- ra. Németország. Strausz R.: Don Juan. Wagner: A nitnbergi mesterdalokok, előjáték. — 22: Hírek. 22:30: Brahms-dalok (alt). Két ballada zongorára. Ót dal.

MÜNCHEN: 7:10: Szórákzólató zene. — 17: Könyvü zene. — 19: Citerazene. — 19:25: Muszorgszkij: Godunov Boris, opera.

PRAGA: 6-7:30: Ebrészti, torna. — 18: Lemezek. — 18:10: A 60 éves Thomas Mann. — 18:20: Német műsor. Sportszemle. Heger: A mindennapi kenyérről. — 19: Német hírek. — 19:10: Lemezek. 20:30: Konrád: A blodogság tyukja, szimn. öt képben a családi életből. — 22:30: Schrammelzene.

RÓMA: 17:05: Könyvü zene. Csak Bari: — 20:15: Görög-est. — 20:55: Giordano: A gunyvaso- ra, négy felvonásos opera a studióból, a szerző vezényelével.

STRASBOURG: 18:30: Borodin: Polovezi in- duló, Delibes: A király szórákzólk. Liszt: XII. ma- gyar rapszódia. Massenet: Le Jongleur de Notre Dame, ábránd. Hóé: Sziam Szin, balettrészlet. — 19:45: Lemezek. — 20:30-22:30: Furgel: Induló, Faucher: Szimfonikus nyitány. Debussy: Kis szvit. Mozart: Diberimento, Bizet: Farandole, Wattle: Féljelem nélkül Saint-Saens: Algiri szvit. Messa- ger: A két galamb, balett. Lohrer-Cheval: Induló.

STUTTGAART: 20:45: Franck: Esz-dúr zongor- rádiós. — 22:30: Xilofonzongora- és harmonikuszo- ló. — 24-2: Rádiózenekar Müller szoprán, Krausz tenor és Nissen bariton közreműködésével. Verdi: Aida. Nilusi jelenet. Ohello, kétjűsök. Smetana: Moldva. Csajkovszkij: VI. szimfonia.

VARSO: 12:30: Filharmonikusok hangversenyé. 16:45: Lemezek. — 18: Bach-művek. — 19:35: Da- lok. — 20: Csajkovszkij: Amoll trió. — 21: Csaj-

Péntek

június 7

korszki: A-moll trió. — 21. Beethoven. Fideho nyitány. VI. szimfonia. — 22:15: Zenekar.

BEOGRAD: 10:45: Pontos idő és műsor ismertetés. — 10:50: Vízáltsjelentés. — 11:00: Híres szólóisták ajánlatai. 1. a) Granados—Thibred: Spanyol tánc, b) Granados—Krajze: Spanyol tánc (Thibaud hegedűszáma), 2. a) Liszt: Etude El-moll, b) Saint-Saens: Etude keringő formában, Coreau zongoraszáma, 3. a) Kimszki-Korzakov: A cár menyasszonya című operából a menyasszony da- la, b) Paganini: Campanella op. 7 hegedűn elő- vesénye. 1. Linke: Casanova, nyitány. 2. Mokra- niac: VIII. dalluzér a Koszovóól, 3. Dvorszák: Szép napokból, 4. Translatyur: Az első ballarina, keringő. — 11:59: Pontos idő. — 12:00: Harang- szó Operacérol. Utána a rádiózenekar hangverse- nyé. 5. Gounod: a Bachhársnók táncra a „Flemon és Baucis” című vígoperából. — 12:45: Tózsde. — 13:00: Hírek. — 13:15: Liza Popova operatársas- gó orosz cigányrománokot énekel. — 13:45: Az Av- la hírei és pontos idő. — 16:00: Durmitor, Gyer- kovics Jován előadása. — 16:200: Hangfelmérék. 1. Blon: A virágok susogása, 2. Kernbach: Tejfel, keringő egyveleg. 3. Godarr: Altatódal, 4. a) Ni- kolaj: Az öröm dala, b) Vele, Gyufia parádé, fox intemzezo. — 16:40: Csehlhangverseny, előadja Mandrino Nikola. 1. Haydn: C-dúr hangverseny: a) Allegro moderato, b) Andante, c) Allegro vivaço, 2. Godar: Altató, 3. Popper (hangverseny polo- niás), — 17:0: Tornaóra gyermek részére. Man- dubics Samlja. — 18:25: Pontos idő és műsorism- tetés. — 18:30: Petovics Dragi operatársas éne- kel. 1. Tosli: Ideál, 2. Dema Szve mine ko szan, 3. Tosli: Adlo, 4. Giordani: Caro mi ben, 5. Toselli: Szerenád, 6. Leoncavallo: Add át magad e szer- lemnek. — 19:15: Hírek. — 19:30: Jogszlov nem- zeti óra. — 20:00: Féljelem a káoszól, Nikolajevics Dusan pszichológiai-filozófiai tanulmánya. — 20:20: Atvétel Zagreből. — 21:15: Atvétel Prágából, az új stúdió felavatása alkalmával. Előadóják Videmann professzor és a prágai rádióállomás zenekara Jer- miás Ottokár vezényelével. 1. Smetana: Tüneti nyitány. 2. Forster: Orgonabránd, 3. Provanzák: Cantabus organus, variációk, huszó, kar, orgona és zenekar részére. 4. Dvorszák: Huszita, dráma)nyit- tány. — 22:3: Pontos idő és az Avala hírei, utána Strausz Rihárd műveiből. 1. Részlet a Salome című operából, vezényel Klempeter. 2. a) Altatódal, b) Kellems vizit (énekli Schuman Erzsébet), 3. Ke- ringő és táncjáték a Kózsabovag című operából (vezényel Strausz), 4. Don Juan, poema (vezényel Bruno Walter).

LUUBLJANA: 18: Finn-lemezek. — 18:30: Fel- olvasás. — 18:40: Hírek. — 19: Klarinétverseny. — 20: Zagreb. — 21:30: Hírek. — 22: Eszperantó.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIOMUSORA

BERLIN: 6: Torna. — 17: Lipcse. — 18:45: Lotze költő versét. — 19:20: Juon: Szvit négykezes re. — 19:40: Esli viszhang. — 20: Hírek. — 20:10: Gézy Barnabás zenekara. — 22: Hírek. — 22:30: Táncezene.

BRATISLAVA: 6—7:30: Prága. — 10:10: Magyar hírek. — 15: Dvorzák Esz-dur lengyelke. Suk: A királyi gyermek. Schneider—Tnavsky: Dumka és tánc. Bizet: Az arisztokrata. — 17:50: Magyar műsor. Bródy: A nagyszűcs asszony hétközi utazása meg. — 18: Battók: Gyermekszvit, Németh István László zongorajátéka magyarosítással. — 20:30: Mozart: D-dur hegedű- és zongoraszonáta. Beethoven: G-dur szonáta. — 21:25: Lányi M. francia és olasz népdalokat ad elő. — 21:50: Mandolinnyegyes. — 22:30: Magyar hírek. — 22:45: Lemezek.

BUDAPEST I: 6:45: Torna. Utána hanglemmez. — 10:00: Hírek. — 10:20: „Szibéria, Orszószág erőforrása.” Irta Rátz Kálmán. Felfolvasás. — 10:45: „A dolgozó nő lakása.” Felfolvasás. — 11:10: Nemzetközi vizelőzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés. — 12:05: A debreceni II. ipari kiállítás és vásár megnyitása, Bornemisza Géza magyar kereskedelmi miniszter beszédével. Konterál Budinszky Sándor. — Közben kb. 12:30: Hírek. — 13:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13:30: V. Szathmáry Aranka és Szigeti Sándor énekel, zongorakísérettel. — 14:40: Hírek, elemiszeretők, árfolyámhírek. — 16:10: A Rádióélet mesesoraja. Harsányi Gizi előadása. — 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17:00: „Hibák az élelmiszerek eltarthatóságát.” Berkó József dr. k. főosztályvezető előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióadásrészlete. — 17:35: Közvetítés a Rajna-cukrászdából, Kalmár Rezső és Balázs László szalonfőnökök műsora. — 18:00: Angol nyelvoktatás (J.W. Thompson). — 18:25: Karácsonyi Margit magyar nőkat énekel. Kisvári Csorbá Dezső és cigányzenekara. — 19:30: „Élet a szarvában.” Szilágyi Zoltán dr. egyetemi magántanár előadása. — 20:00: A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése. — 20:10: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Ormándy Jenő dr. Közreműködik Szigeti József hegedűművész. — Utána kb. 22:20: Hírek, időjárásjelentés, ügétversenyeredmények. — 22:40: Pátria hanglemmez. Tánccsámok. — 23:20: Közvetítés a Metropól-szállóból, Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál. — 00:05: Hírek.

BUDAPEST II: 17:05: Hanglemmez. Kelen Péter Pál képviselőléből. Werner-művek. — 18:05: Közvetítés a Rajna-cukrászdából, Kalmár Rezső és Balázs László szalonfőnökök műsora. — 19:35: „A Cordillérikon át a Csendes-óceánhoz.” Lendli Adolf előadása. — 20:10:15: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. — 21:40-45: Rácz József és cigányzenekara muzsikál.

BUKAREST: 17: Rádiózenekar. — 19:20: Lotze és Wagner: Az Istenek alkonya, opera lemezek. — 20: Wagner: A szünetekben hírek. Opera után hírek külföldre francián

Popovics Vladeta, opera énekes, Dimitrijevic Mirán a rádiózenekar hangversenymestere és a megöröcsített rádiózenekar. Vezényel Krszties Petár. I. Grizold Emil: Faun, dal, éneklő Popovics Vladeta, zongorán kíséri a szerző. 2. Sztojanovics Fe-tár: Tugyun, ének, előadja Popovics Vladeta, zongorán kíséri Geraszimneko (II. díj). 3. Jokszimovics Bozsidar: Öt nemzeti ének egy hangra és kamamzene kísérettel. a) Jovo setye (Uzicska var-logia), b) Bolno Ljube (Bitoli), c) Ej, ja szam moje mingyuse (Rojtanszka), d) Taliko na majku (Kiesevó) éneklő szan), e) Devojesira gugucsina (Kiesevó) éneklő szan). 4. Bosnyakovics Ljubomir: Preszpanzka rapszódija, előadja a rádiózenekar (II. díj). 5. Bosnyakovics Ljubomir: Öt nemzeti ének egy hangra, kamamzene kísérettel. a) Jovane Jovanke (Bitoli), b) Pileto mi peje (Bitoli), c) Sze lyubifone (Bitoli), d) Marika (Gyev-gyeltja), e) Drago mi raszdilo (Boszna), éneklő Bosnyakovics Milica (első díj). 6. Ladislav Grinszki: Hegedűhangverseny zenekari kísérettel egy félben: Al egro moderato e civato, Andante, Allegro vivace, előadja Dimitrijevic Milán zenekari kísérettel. — 21:40: Kraizmann Bett hangversenye: Weber Efi moll hangversenydarab a megöröcsített rádiózenekar kísérettel. Vezényel Krszties. — 22:00: Pontos idő és az Avala hírei, utána átvitel a Zanatszki Dom-étteremből. — 22:45: Táncezene hanglemmezeken.

LJUBLJANA: 18: Harmonikalemezek. — 18:40: Hírek. — 19: Parasztró. — 20: Népdalok zenekarral. — 20:45: IV. szilveszt. — 22: Eszperantó. — 22:10: Rádiózenekar, mandolinhatos lemezek. Borodin: Igor, nyitány. Csajkovszkij: Szilv induló. Keringő. Dvorzák: Largo. Smetana: Abránd. Bortkiewicz: Ezeregy éj, szvit. — 23:30: Kávéház zene-gítározók.

BÉCS: 9:10: Hírek, időjárás. — 11:30: Délnémet és angol humor. — 12: Könyvü zene. — 14: Wagner: Tristan, előjáték és Isolda szerelmi halála. — 14:20: Hírek. — 15:40: Mese. — 16:05: Hírek. — 16:10: Osztrák klasszikusok lemezeit. Mozart: Idomeneo, nyitány. Haydn: A császárnégyesből. — Beethoven: Fidelio négyes. Schubert: A rémkirály. Német táncok. Bruckner: Scherzo. Lanner: A schönbrunniai, keringő. Strauss János: Örök megszöngő; Tavasz hangok; Pizzicato-polka. — 17: A Bécs melletti Baden fürdőhelyről. — 17:20: Gombamérgezős elkerülést. — 17:45: Josefowicz Dóra zongorázik, Jungbauer Jenny szoprán énekel. — 19: Hírek. — 19:20: Hangtudósítás a traiskircheni gépkocsibroncsgyárból. Bartl: Dal a vegyi iparról — beszélőkar. — 20: A világ humorja. Anglia és Franciaország. — 20:55: Az első alpesi vitorlázó-repülőverseny. — 21:05: Szimfonikusok az Operára teljes énekkarával. Weber: Oberon, nyitány. Schubert: Befejezettlen szimfónia. Brahms: Két dal női karra, két kürtre és hárfára. Wagner: Tannhaeuser, bevonulási induló. Mendelssohn: Szent-ivánéji álom. Két népdal Strauss János: Kék Duna, keringő (közvetítés a József-térről). — 22:40: Könyvü zene. — 24—1: Jazz dalokkal.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIOMUSORA

17:35: Hazai gépiáramúhajtójú hangok. — 17:55: Klmsa Hedvig zongorázik. Bach: h-moll fuga. — Bach F. E.: A-dur szonáta. — 18:25: Francia lecke. — 18:50: Új dolgok az égen. — 19: Hírek. — 19:10: Szülőföldszolgálat. — 19:35: Haendel: Makabeusi Judás, oratórium. Előadja a zenekarátók kabecsi Judás, oratórium. Előadja a zenekarátók nekara, Rokyta szoprán, Krasiva alt, Rösler Endre tenor, Manowarda basszus és Sebütz orgonaművész. — 22: Hírek, időjárás. — 22:10: A rádiózenekar kézzongorás-énekes betétekkel. Kulbi: Vidékon előre, induló. Ziehrer: Udvari bál, nyitány. Lindemann: Strauss József, id. és ifj. Strauss János műveiből. Utána párizsi és bécsi divatos zene. — 23:35: Hírek. — 23:50—1: Táncezene.

BERLIN: 6: Torna. — 19: Heyer Margit alt és Laugs Richard zongoraművész hangversenye. — Brahms: Német népdalok; A-moll rapszódia. — 20: Hírek. — 20:15: Lipcse. — 21: Hintz: Kabaré zenével. — 22: Hírek. — 22:30 Herder fáradobása a népi művészetért. — 23: München.

BRATISLAVA: 6—7:30: Prága. — 10:10: Magyar hírek. — 10:15: Magyar iskolai rádió. — 13:40: Német és magyar hírek. — 16:10: Filippa: Susák-ból Kotorba, délszláv dalek. — 16:30: Obrucsa: Induló. Offenbach: Hoffmann meséi, részletek. Leopold: Olasz dalegyveleg. Strauss János: Dunai dalok szöveg nélkül. Lalkó: III. szilv tánc. Utána lemezek. — 17:50: Kovács: Emlékezés egy tavaszra, elbeszélés. — 18: A virág a magyar dalban. Káldy I. énekesnő hét dal ad elő. — 18:20: A totalitás elmélete. Gajek K magyar előadása. — 18:45: Lemezek. — 20:50: Macudzmsky R. zongorázik. — 21:30: Gmeiner K. olasz áriákat és dalokat énekel. — 21:55: Cseratrió. — 22:30 Magyar hírek. — 22:45: Lemezek.

BUDAPEST I: 6:45: Torna. — Utána Hanglemmez. — 10:00: Hírek. — 10:20: „Budavár bevétele 1819-ben.” Irta és felfolvasa Mesterházy Jenő. — 10:45: Tíz perc egészségügy. A szaglástól. Felfolvasás. — 11:10: Nemzetközi vizelőzőszolgálat. — 12:00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12:05: Banda Marcel és cigányzenekara. — Közben kb. 12:30: Hírek. — 13:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13:30: Neogrady-Keleti Magda zongorázik, Pilyinyi Erzsébet énekel zongorakísérettel. — 14:40: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyámhírek. — 16:10: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 16:15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17:30: A Szilágyi Erzsébet leánygimnázium énekkara. Vezényel Böhmé Sztojanovics Adrienne. — 18:10: Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.). — 18:40: Bertha István szalonzenekara. — 19:50: A Szimfonikus Akadémia végzett növendékek előadása. „Szerelmes jelenetek.” — 21: Hírek. — 21:20: Hanglemmez. Tánccsámok. — 21:50: „Az opera lényege és luvatása.” Radnai Miklós dr., a m. kir. Operaház igazgatójának előadása. — 22:15: Időjárásjelentés. — 22:20: Kálmán Oszkár énekel zongorakísérettel. — 23:00: „Les Jeux Universitaires Internationaux et les étudiants”. Gé-dányi Mihály francianyelvű előadása. — 23:15: 16:30

voitűs a Debrecon-étteremből. Karina Simi és cigányzenekara muzsikál. — 00:05: Hírek.

BUDAPEST II: 18:05: Hanglemmez. Kelen Péter Pál képviselőléből. Klasszikus zene. — 19:15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőltája. — 19:45-től: A József nádor 2. honvédségi lozozred zenekara. Vezényel Seregi Artur. — 21:20: Hírek. — 21:45: Közvetítés a Spolarica-kávéházból. Kertész Miklós jazz-zenekarnak műsora, Szentiványi Zoltán éneksámaraival.

BUKAREST: 17: Lemezek. — 19:20: Operettlemez. — 20:15: Verdi-est. — Közreműködik a rádiózenekar, Metaxa Margit, Hella Aida, Mastia Mihály és Stefanescu-Goanga. — 22:05: Vendégfői zené. — 22:45: Hírek külföldre németül és franciául.

DEUTSCHLANDSENDER: 6: Torna. Könyvü zene. — 17:30: Bauehem: Német kanlale. — 18:20: Politikai lapszemle. — 18:40: Bemondás szerint. — 19: Stuttgart. — 20:15: Lipcse. — 22: Hírek. — 23—24: Táncezene.

DROITWICH: 19:20: Lemezek. — 20: Lemezek. — 20:30: Rádiórevü. — 22: Moore: A szabadságról. — 22:20: Delius: II. hegedű- és zongora-sonáta. Háha: Latin-étüdek. Lekeu: Szonáta. — 23:15—24: Kyté-táncezenekar.

LIPCSE: 17: Könyvü zene. — 18:50: Fiala zeneszerzők és költők munkájából. — 20:15: Selumann 125. születésnapján. Manfred: Nyitány. Dalok a spanyol daljátékából; Mignon: Requiem. — 21: Tarka est zenével. — 22: Hírek. — 22:30—24: Rádiózenekar Skrivane tenorral.

MÜNCHEN: 17: Szórakoztató zene. — 19:20: Steckner zongoraművész régi és újabb táncokat ad elő. — 20: Hírek. — 20:15: Lipcse. — 21: Eichen-dorf—Eich: A szerenese lovagjai, hangjáték Strohm zenéjével. — 22: Hírek. — 22:30—24: Schrammel-zene.

PRÁGA: 6—7:30 Ébresztő torna. — 9:50 Hírek. Csehül és németül. Lemezek. — 13:30: Lemezek. — 18: Lemezek. — 18:30 Német műsor. — 18:35: Gyermekkar. — 19: Hírek németül. — 19:25: Fűvőzene. — 20:25: A Smetana dalegytel vidám kar-dalokat ad elő. — 20:50: Tarka est. — 21:50: Két-zongorás verseny. — 22:30: Lemezek. — 22:45—23: Hírek angolul külföldre.

ROMA: 17:15: Szórakoztató olasz zene. Csak Bari: 20:50: Görög est. — 20:55: Donaudy: A nagy óra, háromfelvonásos dráma. — 22:30: Könyvü és tánczene.

STRASBOURG: 18:45: Rabaud: Divertimento. Orosz dalokra Saint Saens: Haláltánc. Pierné; Ballett. Grieg: Peer Gynt, szbit. — 19:45: Lemezek. — 20:30: Nicolò: Joconde, vígopera Párisból.

STUTTGAERT: 19: Tarka népzeneest. — 20:15: Lipcse — 21: Berlin. — 22: Hírek. — 22:30: München.

VARSÓ: 12.05: Komoly zene. — 13.05: Lemezek. — 15.45: Kamarazene. — 16.45: Ének. — 17.15: Könyv zene. — 19.35: Beethoven: Adur zongoraszonfája. — 20: Rádiózenekar. — 21: Kamarazene. — 21.30: Szókratész zene. — 22.45: Lemezek.

Szerda

június 5

BEGRAD: 10.45: Pontos idő és műsor ismeret. — 10.50: Vízilásjelentés. — 11.00: Tarka műsor hanglemmek: 1. a) Mascagni: Részlet a Parasztségitől című operából, b) Leonavallio: Részlet a Bajazzók című operából, 2. Scasola: Fajusi szvit, 3. Henve—Rajner: Részlet a „Bebé ur” című filmből, ének: Maurice Chevalier, 4. Strauss Johán műveiből, nagy egyveleg, 5. a) Kötter: Ezüst halacska, b) Leiber—Veli: Kolostori harangok, 6. Milloker: Koldusliék, egyveleg, 7. a) Offenbach: Aina a „Hoffmann meséi” c. operából, b) Cothige Tylor: Havat, 8. Geisler: Fancójunk keringőt, nagy egyveleg. — 11.59: Pontos idő, a rádiózenekar hangversenye. 1. Kreutzer: Gramadai éjjeli táborozás, nyitány. 2. Ohlra: Adrien Lecovner, operaáriád. 3. Linke: Lebdomo, keringő. — 12.45: Tűzsdé. — 13.00: Hírek. — 13.15: Popovics Viadeta népdalokat énekel zenekari kísérettel. 1. Zasio Síke, zászó, 2. Oficirsko kolo (Stanković), 3. Rano moja, 4. Prkos kolo (Stanković), 5. Mislina rano, 6. Vračanka, kolo, 7. Ja počinj snužden kraj dola, 8. Nemanjino, kolo (Čizak), 9. Placem veđ tri dana, 10. Pančevčko kolo, 11. Čik, curo pogledaj me, 12. Mlačvanka nova, kolo, 13. Hajduk Veljko, 14. Komitsko kolo. — 13.45: Az Avala hírei. — 15.00: Az államsorsjáték főhírnökei helyszíni közvetítése. — 16.00: Stecskók Afanaszje orosz népdalokat énekel. — 16.20: Ami van Heteren zongorahangversenye. 1. Mozart: G-dur szonáta, 2. Brahms: a) Intermezzo, b) Intermezzo, c) Ballada, 3. Bruckn—Foch: Két preludium. — 16.50: Galli Curci énekel hanglemmeket. 1. o. Szentmária, 2. a) Benedikt: A cigány-nő, b) Arfrit: Parla, keringő. — 17.00: Egészségtügyi előadás. — 18.25: Pontos idő és műsorismeret. — 18.30: Könyv zene hanglemmeken. 1. Rebrecht: A vig óvgy, foxtrótt egyveleg, 2. a) Dr-dia: Emlekek, b) Drida—Kubelk: Szerenád, 3. a) Strausz: Tavaszi hangok, keringő, b) Strausz: A bécsi erdő meséi, 4. Dostaj: 1000/6, síkgergelyveleg. — 18.45: Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20.00: Rajceva Petár énekhangversenye. — 20.30: Dr. Vitezica Vinko irodalmi szemléje. — 20.50: A berlini filharmonikusok hangversenye hanglemmeken. 1. Smetana: Vltá, 2. Berioz: A bán, a fantaszitrus szimfónia második része, 3. Brodki: Polovec, táncok a Knez Igor c. operából. — 21.20: Négy vídám jelenet Rössleről. — 22.00: Pontos idő és az Avala hírei, útkána Petrovics Milica zenekari kísérettel népdalokat énekel. 1. Polietica Danica, 2. Gruzánka, kolo, 3. Oj Moravo, moje selo ravno, 4. Dunavka I kolo, 5. Sto si Leno na go-lamo, 6. Kokonica, kolo, 7. Koja gora razgovora

nema, 8. Čukaričko kokonješte, 9. Pojo na gore, 10. Beogradjanka, kolo, 11. Gde si bio Rajko, 12. Dunavka II kolo, 13. Šta to miče, 14. Tashno kolo, 15. Pajdo po putu, 16. Niševjanka, kolo.

LJUBLJANA: 18: Baker-lemmek. — 18.30: Üzenetek. — 20: Opera.

ZAGREB: 20: A zagrebi Madrigal-kar hangversenye. — 22: Hírek.

BÉCS: 9.10: Hírek, időjárás. — 10.20: Az osztrák himnusz története. — 11.20: Nőknek. — 12: Szimfonikusok. Vitol: Spiridius nyitány. Respighi: Bot-ticelli Bizet: II. arbesi lány, szvit. — 13: Hírek. — 13.10: Liszt: I. magyar rapszódia. Nedbal: Lusta Jankó, szvit. Strauss János: Déli rozsek, keringő, 14: Schipper bariton lemez. — 14.20: Hírek. — 15.20: Gyermekjáték. — 15.40: Szociális igazság. — 16.05: A vízbeletúlás ellen. — 16.15: Hírek. — 16.20: Csakvasskij: Döntő szvit. — lemezek. — 17.05: Kern Frida zeneszerző dalai (szoprán) és em-moll vonósnégyese. — 18: Streunwitz volt kancellár olasz, francia és holland földön tett utazásairól. — 18.25: A kongói őserdők törpeje. — 18.50: Tudományos szemle. — 19: Hírek. — 19.20: Rá-necke Fuchs, hangképek lemezekkel. — 20: Rádiózenekar. Fall Leó-est. Kedves Augustin, nyitány. Édes öregem, keringő. Ruppenmadel, egy-veleg. Pomnadur, részletek. A kedélyes paraszt-kezene. Dollákirányú, divertimento. — 21: Bécsi ünnepi hetek. Zene a városháza tornyáról és kar-tól a városháza teréről. — 22: Hírek. — 22.10: Őrségi operabemutatókról. A grici operai zenekar hangversenye szülszikkal, közvetítés Gráčekől. Holena: Viola, nyitány és ária — kétrészes. A herceg szerenáda és hármás, Olivia: Sebastiano, két-tős Ibert: Angelika, bő részletek. — 23.30: Ifju-sági sport Ausztriában (eszperantó). — 23.50: Hí-rek. — 0.05—1: Jazz.

BERLIN: 6: Torna. — 6.15 Könyv zene. — 18: Lant-dalok. — 19: Könyvü allettikai riport. — 19.20: Mozorogona. — 20: Hírek. — 20.45: Kleist: Frigys herceg, szimű. — 22: Hírek.

BRATISLAVA: 6—7.30: Prága. — 10.10: Ma-gyar hírek. — 18.45: Lemezek. — 19: Prága. — 20.10: Felolvasás. — 20.25: Prága. — 21.50 Magyar hírek. — 22.05 Szimű.

BUDAPEST: 6.45: Torna. Utána hangleme-zek. — 10.00: Hírek. — 0.20: Tóbi postá 1915-ből. Irtá és fekovassa Halász Gyula. — 10.45: „Göelhe elizasi diákelete.” Irtá Csillay Kálmán. Felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: A Mária Terézia I. hon-védgyalogozat zenekara. Vezényel Figedy-Ficht-ner Sándor. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízjelzőszolgálat. — 13.30: Eugén Stepat balafizzenekara. — 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, ártóanyag-hírek. — 16.10: A rádió diáktörője. — Gépemberek. Na-dai Pál előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-

rásjelentés, hírek. — 17.00: Pénzszabályok és ta-nácsok. Perlicky Lajos előadása. — 17.30: Hang-lemmek. Klasszikus zeneszerzők. — 18.00: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). — 18.30: A győri zongorahármas. Tadjai: H. Szanyi Imma (zon-gora), Hermann László (hegedű) és Holányi Gyu-la (gordonka). — 19.30: Kovách Ernő előadása. — 20.00: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányze-nekara. — Közben 20.25: A rádió külföldi ne-egyedője. — 21.40: Az Operaház tagjából alakult zenekar Vezényel Doráti Antal, I. Bráms: II. szimfónia, D-dur. 2. Dohnányi: Simona néni — nyitány. 3. Kodály Zoltán: Nyári este. 4. Sztravinszkij: Űzmadár, szvit. Közben 22.15: Hírek, idő-járásjelentés, löversenyeredmények. — 23.10: „Bu-dapest als Kur- und Festspielstadt.” Drechsler Ot-tó nemethyvel előadása. — 23.30: Közvetítés a Royal-színházról. Heilmann Sándor ajazzzenekar-lak műsora. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II: 18.05: Közvetítés a Császárt-füredből Bachmann József szalon- és jazz-zeneká-rának műsora Szántó Gyula énekszámaival. — 19.05: Az angol regény a háború után. Irtá Sad-leir Mihály. Felolvasza Fay Béla. — 19.40: A nem-zeti zenede évszázad zenekari hangversenyének köz-vetítése a zeneművészeti főiskola nagyteremből. — Utána kb. 22.00: Hírek, időjárásjelzés.

BUKAREST: 17: Rádiózenekar. — 20.15: Mi-lelineau Margit zongorázik. Bahad Eugénia énekel és Theodorescu N. fuvolázik. — 21.15: Kis rádióze-nekar. — 22: Hírek. — 22.15: A zenei felvilágítá-s, utána hírek külföldre franciául és németül.

DEUTSCHLANDSENDER: 6: Torna. Könyvü zene. — 16: Tarka délután. — 18.05: Egy német földműves felelve egy elflútt város. — 18.30: Sport. — 18.45: Mey Elly és Höltscher Lajos zongor-rajátéka. — 22: Hírek. — 23—24: Livskov-tánc-zenekar.

DROITWICH: 19.05: Bach: V. francia szvit. — 19.30: Szalonheles. — 20.10: Gael: Galopp. — 20.30 Képek 1905-ből Tarka zenés-est. — 22.20: Szalon-hármas. — 23—24: Stone: Táncczenekar.

LIPSCHE: 18.30: A magyar birodalom kelelke-zése. — 19: Tarka zenés est. — 20.45: London. — 22.35: Hírek. — 23—24: Orosz dalok.

MÜNCHEN: 17: Könyvü zene. — 20: Hírek. — 20.45: Tarka rádiónaplár. — 22: Hírek. — 23—24: Deutschlandsender.

PRAGA: 6—7.30: Torna. — 16.30: Fuvószena. Krzicska: Rappüinduló. Fuscik: Marinarella, nyi-tány. Dvorcsák: A jakobinus, részletek. Pesta: Laktányai képek. Labsky: Orosz népdalok és tán-cok. — 18.20: Thomas Mann 60. születésnapja (né-metül). — 19: Német hírek. Lemezek. — 20.25: Hangversenyismertetés. — 20.30 Hangverseny Lon-domból. Közben 21.35: Hírek. — 22.35: Lemezek. — 22.45—23: Hírek franciául külföldre.

ROMA: 17.05 Hegedű, szoprán- és tenorver-seny. — 20.30: Hírek Czak Bari. 20.50: Górgo-asi 20.55: Vigjáték. — 22.15: Táncczene.

STRASBURG: 19: Kivánságlemmek. — 20.45 Meyer—Suite hárfaművésznővel. Ropartz: Artúr herceg vadászata, szimfonikus költemény. — Moos feuilhard: Abtánd hárfára és zenekarra. A nagy bizonyosság, szimfonikus költemény. Dandj: Szimfónia zenekarra és zongorára. — 22.30: Ven-dégtől zene.

STUTTGART: 20.45: Rádiózenekar Rehberrg zongoraművészel. Dvorcsák: G-moll zongoraver-seny. Rozsa Miklós: Téma, változatok és befeje-zés nagy zenekarra. — 22: Hírek. — 24—25: Szimfonikus zenekar.

VARSÓ: 12: Szalonzene. — 13.05: Lemezek. — 15.45: Debussy-lemmek. — 16.45: Csereksz-ekek. — 17.15: Olasz és spanyol művek. — 18: Zon-gorakettés. — 18.45: Szimfonikus lemezek. — 19.35: Csellósztúdió. — 20: Elgár: Hegedűverseny. — 21: Chopin: Rondo Bolero; Két keringő; Három Etűd. A. Radcewicz Zsófia zongorajátéka. — 21.40: Wo-inski énekes lenyél szerzők dalait adja elő. — 22.45: Komoly zene.

Csütörtök

június 6

BEGRAD: 0.55: Pontos idő. — 10.00: A nem-zeti színház segélyegylet szakkvartának átvitele. — 11.00: Vízilásjelentés. Utána a szláva átvitelenek folytatása. — 13.00 Hírek. — 13.15: Hangverseny hanglemmeken. 1. Lortzing: A fegyveres, nyitány, 2. Morena: Ambról a Duna meséi, egyveleg, 3. a) Frensis: Gungyolódás, b) Hennam: Táné (benzo szóló), 4. a) Strausz: Csók, keringő, b) Strausz: szer-relmi dalok, keringő, 5. a) Schomberger—Engel: Susogás, b) Engel: Xilofonizmus (xilofon). — 13.45: Az Avala hírei. — 16.00: Aranykő Aleksan-dar tamburazenekeza muzsikál. 1. Melnicki: Ava-la, marš, 2. Aranykő: Popuri srpskih pesama i igara br. 1 1 2, 3. Jovanović: Popuri srpskih pe-sama i igara, 4. Marš. — 17.00: Szeftánovics Jo-van operaténkes jugoszláv éneket énekel. 1. Ma-rinkovité: Naki mi kažj, 2. Totovao: Na noćistu, 3. Krsić: Odlomak iz prologa za „Kosovsku tragedi-ju”. 4. Marojlović: Makedonec, 5. Bajit: Naisao Embez, b) Moje lane, v) Konia jase mlad djudija, 6. Canić: O zasto. — 18.25: Pontos idő és műsor-ismeret. — 18.30: Kis hangverseny lemezeken. 1. Szalacsét: Amit mindenké énekel, 2. Kobrecht: Mint egykor májusban, foxtrótt egy-veleg, 3. Devojascko kolo. — 18.55: Szláv telepek a Vojvodinában, dr. Ivics Aleksza előadása. — 19.15 Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20.00: A beogradi rádióállomás 1935. évi versenyén díjazott kompozíciók első bemutatása. Előadók: Bosnyá-kovics Milica, a beogradi Nemzeti Színház tagja,

Noviszad, 1936 június 2.

egy hibás szó többször fordul elő. Ne riasszon el benneteket az, ha a kifestés nem sikerül a legjobban. Nem lehet mindig szép festményt beküldeni. Még a legnagyobb festőművészeknek sem sikerül mindig jó képet festeni.

Hász Oskár. Ugyes dolog, hogy észrevetted a multheti keresztrejtvény hibáit, amelyeket én is megemlítet a megfjések közlésénél. Beküldött rejtvényeid jók, csak a helyesírás körül van még egy kis hiba. De ez sem baj. Ha sokat olvasol, megtanulod a helyesírást anélkül, hogy észrevennéd. Keresztrejtvényeid sorra kerülnek, csak kis türelmet kérek, mert sok rejtvényt vár leközlésre és a sorrendet be kell tartani.

Tóth Pista. Mához egy hétre pünkösdi vasárnapján én is résztveszek a *Reggeli Újság* kerékpáros körversenyén. Persze nem kerékpáron, mert ahhoz már öreg vagyok, hanem autón kísértem a versenyzőket. Így rövid időre találkozunk, mert a verseny útvonalába eső városokban és községekben csupán néhány percet időzhetnek. Csupán Szubotícán maradunk hosszabb ideig, mert az éjszakát ott töltjük s pünkösdi hétfőjén folytatjuk az utat Topola, Kula, Szombor felé. Tehát a viszontlátásra mához egy hétre.

Csernik Tibor. Ki segített a leveled kijavításánál, mert egy szót, amit kihagytál, másvalaki pótolta a levélben. Nem baj, hogy a levélből kifelejtetted a festményt, a következő héten is lehet beküldeni.

Lakatos Mariska. A hibakereső pályázatba a készakarva fordítva nyomtatott szavakat kell beírni. Így például: gyoh, genu, sé, za stb... Keresztrejtvénytervezeteből kumaradtak a kérdések, azt is be kell ám küldeni.

Oberreiter Gyurka. Minthogy olyan jutalomkönyvet kaptál, amely már néked régebből meg volt, küldd vissza, szívesen kicserélem, hiszen nekünk nagyon sok szép könyvünk van olyan, ami néked bizonyára nincs meg.

Szabó Gyurka. Mérges legény lehetsz te Gyuri, amikor haragszol. Ha tévedésből nem kaptad a esokollót, miért nem írtad meg, hiszen én itt nem tudhatom, hogy mi történik tinálatok. Észrevehetted már, hogy a *Tündérország* olvasóinak nincs egymáé előtt titkolni valója, mindenki megmondja a másnak azt, ami a szívében fekszik. Ha a csokolkád nem jött meg, írd meg, hogy elfogadsz-e könyvet helyette. Azért nem kell mindjárt megvárnod, te méregduda.

Viczko József. Vicces gyerek vagy te Jóska, nem ártába fordul elő még a nevedben is a vicc. Levéledet kérd a *Tündérországba*, pedig már rég *bagja* vagy. Csak éppen az utóbbi időben lusta voltál egy kicsit, ezt pedig nem lehet viccel elfeledtetni.

Kovács István és Margitka. Remélem, a könyvet időközben megkaptátok. Ha nem, ugy értesítsétek s magammal viszem jövő vasárnap, amikor a kerékpáros versenyzőkkel együtt átutazom Beesen.

Brusznay Károly, Balogh József és Péter, Csányi Piroška, Dancs Ilonka, Fischer Gyula, Horváth Inci és Irén, Konoknai Zsófi és Irén, Szécsényi Katica, Tanningar Ilonka, Varsányi Juci. Szeretettel üdvözöllek benneteket a *Tündérország* táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

ből nyomban látom, hogy nagyon megbántatok a dolgot, amit különben sem annyira rosszaságból, mint inkább henegecsből eslekedtetek. Megnyugtatlak benneteket, nem ártulam el a dolgot a kofa-asszonynak, csak vettem tőle egy csomo eseresnyét és kettőnek az árát fizettem ki, mielőtt észre vette volna, hogy mi történt.

Nagyon tévedtek, ha azt hiszitek, hogy ti okosabbak vagytok, mint a kofaasszony. Ő a cseresnye eladásból él, tehát mindig pontosan tudja, hogy hány csomó van az asztalán. Ha más vevő jött volna helyettem, nyomban észrevette volna, hogy egy csomó eltűnt és könnyen kitalálhatta volna, hogy csak ti vihettétek el. A legközelebbi alkalommal azután eselleg észlepett volna titeket az uccán és akkor komolyabb folytátása lehetett volna a dolognak.

Sok más dolog van, amiben ti kipróbálhattátok ügyességéteket, szebb és jobb dolog, mint a lopás. Jól tudom, hogy ezt a legtöbb gyerek megpróbálja, de hamarosan le is szokik róla, mert rajtaveszt és a lelkismerete nem hagyja nyugton. Azért írtam le én is a ti dolgotokat a *Tündérországban*, hogy ha olvassátok ébredjen fel a lelkiismeretetek és soha többé hasonlót el ne kövessetek.

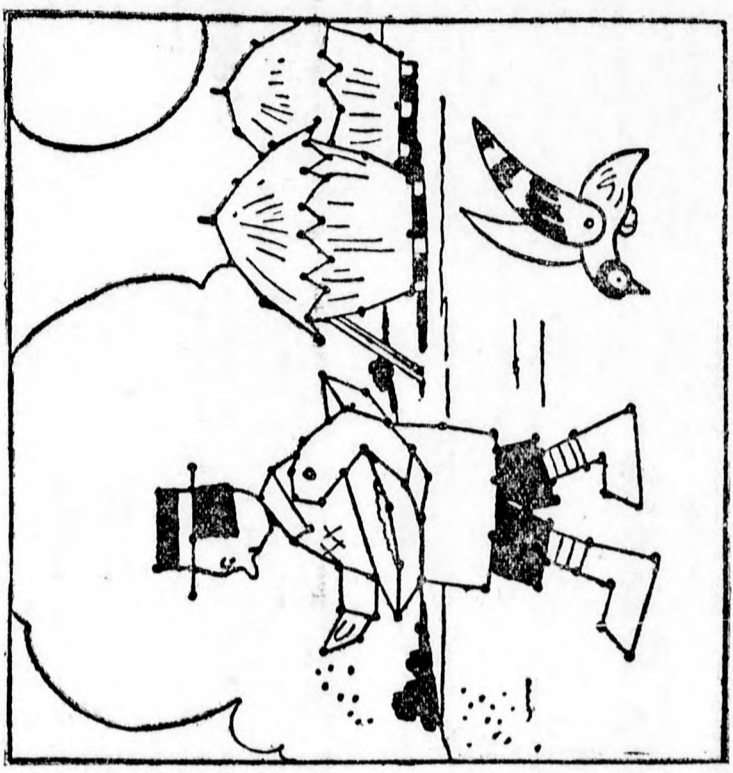
Tanningar Ilonka. Leveledet megkaptam s örömmel fogadlak a *Tündérország* táborába. Nem írod meg, mi a bajod csak azt, hogy testi gyengeség miatt szüleid kivették az iskolából. Ha más betegségged nincs csak a testi gyengeség, ugy rövid időn belül nagyon jól megörösdhatsz, ha reggel és este szorgalmasan tornázol és sokat játszogatasz s szabad levegőn. Második polgárista vagy, tehát megérted a rádiókon közvefített formaleckéket. Ha nincs rádiótok, kérdezd meg egyszer valakitől a gyakorlatokat, s végezd el naponta reggel és este. Majd meglátod mily rövid idő alatt megerősödsz. Leveled címzése jó.

Lajko Sárika. Nem hiszem én Sára néném, hogy te a bukástól félsz és azért hanyagoltad el a *Tündérország*ot. Ugy gondolom nem a bukás, hanem inkább a lustaság itt a nagyobb baj. Igaz-e Sári? Ha pedig fényleg baj van a tanulás körül, akkor feküdj neki keményen, szorítsd öködbe a kezdet és mutasd meg — az áldóját neki, — hogy csak azért is megtanulod, azt a kutyaleckét, hogy *Szalóki Mancika*. Jól cimezted a leveledet, de ha nem jól cimezted volna az sem lenne baj, mert a postásbácsik már tudják, hogy ki az a *Dezso bácsi*. Sok levelet kapok, amelyen ez áll: „*Dezso bácsinak Novi Sad*”, — a postásbácsi mégis elhozza a levelet. Bizonyára ő is szereti a gyerekeket, vagy talán neki is van gyereke és tudja, milyen nagy fáradtságba kerül, amíg az apró leányék és kis lányok kiuzadják a levél címzést.

Wirtz Tereska és Feri. Ugylátom lakarkékos gyerekek vagytok, mert nem akartátok üresen hagyni a papír másik oldalát. Inkább még egy rejtvényt tervezetet írjatok rá. Mégpedig jó rejtvényt, amely sorra is kerül idővel a többi beküldött rejtvényetekkel együtt. Ha az életben is ilyen takarékosak lesztok, bizonyára meggazdagoszatok, nem ugy mint például az újságitró bácsik, akiknek csak a papír egyik oldalára szabad írni, a másikat mindig üresen kell hagyni. Bizonyosan ez az oka annak, hogy az újságitrók sohasem gazdagok. A hibakereső pályázatban azt is bele kell írni, ha

Kézimunka pályázati

A lányok színes fonállal kössék össze a pontokat s azután fessék ki a képet. A fiuk — ha nem értenek a kézimunkához — fessék ki a képet

Fessétek ki a képet izlésték szerint. A festményt azután küldjétek el a Tündérország szerkesztőségébe.

Aki a legszebb festményt küldi be, a **Noviszádi Union Cukorkáizlet** csokolkádját nyeri.

A lestópályázat szubotical nyertese a szubotical cukorkaüzlet csokolkádját kapja. A petrográdi nyertes pedig az ottani **Ruff Cukorkáizlet** csokolkádját.

beküldő neve és címe:

VIGYÁZZ AZ UCCÁN

Kékszemű kis Kató,
Még az iskolában,
Sáros, sikos úton
Szaporán, sejtve
Lépeget kis hába.

Jaj, mindjárt nyolc órai
Mi lesz ha elkések?
Szaladok egy kicsit
— Gondolja kis Kató —
Nyolcra még beérek.

Lassan kislány, vigyázz!
Robog a sok autó!
Idejében induli
Kékszemű kis Kató.

Szalad mégis Kató,
Mégcsuszik a sárban
S egyszer csak ott fekszik
A sáros köviken
Egy nagy pocsoltyában.

Taskája szélesik,
Piszkos irka, tábla
Sáros keze, kepe,

Oda a ruhárai!
Csak imádság után
Ér be az osztályba.
Későjártó gyerek
Sarokban piyevog
Minden iskolában.

Látod kislány, így jár
Akin nem fog a szó!
Után sohse szaladi,
Lassan, rendben haladi,
Kékszemű kis Kató!

Pufók János

Elt egyszer Operenciás országban egy hatal-
mas király. A királynak két gyermeke volt: egy
gyönyörű szép lány, Hajnalka és egy fia, akiről
nagy kövevése miatt Pufók Jánosnak hívták.

Hajnalkát mindenki szerette, mert nemcsak
szép volt, hanem kedves jó is. De annál job-
ban utálták Pufók Jánost, mert rossz volt és ki-
állhatatlan. A szolgák valóságos rettegtek tőle és
hígyekézik meg az utjából is kikerülni, mert Pu-
fók János, gyakran minden ok nélkül, alaposan
megverte, megkorbácsolta őket.

Egyszer, mikor Pufók János félúton szolgát
feloltozott minden ok nélkül, hátsólvát pedig
megkorbácsoltatta, mert nem szaladt olyan gyor-
san, mint a Hajnalké, — megszólalt a magasból
egy vékony, csengő hang:
— Vigyázz magadra, rossz királyfi. Vigyázz
magadra és hagyd abba a kegyetlenkedést, mert
rossz vége lesz.

A királyfi feléztelt a hang irányában.
Aranyruhás tündér nyargalt feje fölött egy
sasmadár hátán.

Pufók János ugyancsak megijedt, még a szá-
va is elakadt rémülétségben, úgyhogy csak hátré-

felelt helyet.
De ami a megavulást illeti, az elmaradt. Pu-
fók János ugyanolyan rosszindulatú, gonosz és
kegyetlen maradt, mind amilyen azelőtt volt, pe-
dig apja és testvére, Hajnalka, is sokszor figyel-
meztették.

Hát egyszer csak mi történt?
A király kirándult Pufók Jánossal és néhány
lovaggal egyik vadászhatáza. A szegény lovagok
ugyan csak átkozták a kirándulást, Pufók János
annyira kihozta őket a sodrúkból. De persze el
kellett mindent tünni, hiszen ő volt a leendő
király.

S egyszerre, mikor Pufók János javában ko-
miszkodott, megszólalt egy csengő, tisztá hang a
magasból:
— Büntetésed utólag, te gonosz királyfi.

S a következő pillanathban Pufók János már
ott kaplódzott a levegőben.

A király nemillen kárhozt fia után. De a két-
ségbeeseten kaplódzó Pufók János, mintha el-
lenállhatatlan erő vónna, repült fölfelé a levegőben
s hamarosan eltűnt apja szeme előtt.

A király gyászruhát öltött és kihirdette, hogy
annak adja fele királyságát, aki visszahozza fiát.
Mert János, a királynak gyermeke vé a szülőök
még rossz gyerekeket is szeretők.

Elt Operenciás országban egy szegény főzvegy-
asszony fiával, Palkóval. Hát ez a Palkó elhatá-
rozta, hogy ő elindul és mekeresi az eltűnt ki-
rályfi.

Anyja sütit neki egy tartsánya pogácsát és
Palkó után indult. Amint megy, mendégl, az
utón lát porban verődve egy feeskét. Közlebb
lép hozzá s látja, hogy a madár szárnya kifila-
pított s most nem tud mozdulni szegény.

Palkónak jó szíve volt, megajánlta a szegény
kis feeskét és ügyes kézzel egy-kettőre helyébe
igazította a kifilamodott szárnyat.

Köszönöm hogy segítettél rajtam, Je-
gény. Jó tet helyébe jót várt, — mondta a feeske.
— Tudom én, miért indultál után Palkó. Sőt azt
is tudom, hogy za eltűnt királyfi merre van. A
tündérek rabolják el, hogy megbüntessék sok go-
noszságáért. De most már vége fele jár bünteté-
sének ideje. Ha akarsz, elkéhelem őt a tünde-
rektől, mert úgy nezz reám hogy én a feeskék ki-
rálya vagyok és nagy a belőlységem a tünde-
reknél.

Palkó litte is, meg nem is, amit a feeske
beszélt.

De a feeskékirány lelke kőfőtte, hogy vár-
jon rá nem sokára visszatér alattvalóival és maguk
kal hozzák Pufók Jánost is.

S ime, alig telt el egy óra, a nap éppen le-
menőben volt, — jöttek a feeskék süti rajban.
Egy könnyű kocsi húzta maguk után, abban ül-
t az elrabolt királyfi.

A nehéz fogságban megalantla, hogy mi a
szenvetés. Nem bántott már senkit, nem kinozta,
győzötte az embereket.

— Mintha kiserétek volna, — mondogatták
az udvarbeliek.
A király megalantotta szavát és Palkó lett a
fele királyság.
Igazságos és bálos uralkodó lett belőle s ké-
sőbb feleségül vette a szép királykisasszonyt.

Kocka rejtény

Közl: Szilák Károly és Gizel
1. Mariska neve felülstáson
2. Ferli név
3. Rozália rövidített neve
4. Segéd lesz belőle

Grid for Kocka rejtény

Rács rejtény

Közl: Fischer Gizel és Józsi
1. Károly becéző neve, 2. Ez meg
Rozália becéző neve, 3. Fumév.
Vízszintes: 1. Zamatos hosszukás gyümölcs.

Grid for Rács rejtény

Pótló rejtény

Közl: Virág Klárka és Janika
— áll, — inó, — eféz, — drn, — erenc, — loná, — anyi,
— kov, — andor, — ávid, — íga, — ózsi.
A hiányzó betűk egy világhírű magyar költő nevét
adják.

Megfejtés

- Betűrejtvények: 1. 2.
3. 4.
Oszlop rejtvény:
Rejtett nevek: 1. 2. 3.
Pótló rejtvény:
Őszkevert léánynevek: 1. 2.
3. 4. 5. 6.
Fogyó rejtvény: 1. 2. 3.
4. 5.
Kocka rejtvény: 1. 2.
Rács rejtvény: vízszintes 1. 2.
3. vízszintes 1.
Hibakeresés:
A betűk

Keresztrejtény

Közl: Ács Károly és Gabi

Grid for Keresztrejtény

VÍZSZINTES: 1. Tántrgy névelővel, 8. Kicsinyítő
kéző, 9. Román pénz, 10. Itt nemelül, 11. Vissza: nem
hoznap, 12. Női név (kezelethibával), 13. Vissza: olasz
folyó, 14. Névelővel ételt takarnak vele, 15. Nem te,
16. „Felt” ellentete, 17. Gyilkol, 18. Nótái, 19. Kötő-
szó, 21. Füzet másashatározói, 22. Ravasz állat ele-e, 23.
Vissza: Egy betűt híjjan névnev. 25. A bánság feje,
26. Nemezet többszámában.
FÜGGŐLEGES: 1. Főiskola, 2. Tagadószó, 3. Or-
mányos nagy állat, 4. Levélváltás, 5. Vasut a nülátó ide-
gen szóval, 6. Fizetel kell, 7. Híres francia hadvezér és
csásár, 20. Mondásban van, 22. Vízilálat, hátralelé ha-
lad, 24. Tannió teszi, 25. Egy betűt hiányával a végén, Ital.

Fogyó rejtény

Közl: Báky Irén
1. A világ Teremtője
2. Sarolta becéző neve
3. Három államnyelven
4. Tofás németül
5. Mássalhangzó

Dezső bácsi postája

H. Feri, M. Károly. Kivételesen nem írom a
leveleket, mert látam rajtatok, nagyon megbán-
tok, amit szerdán a piacon elkövetétek. Amíg
egyikőtök esertonyt vásárolt egy kofaasszonytól,
a másik zsebebe esuszatolt egy csontot a kitélt
esertonyból. Bizonyára hallottátok már azt a
közmondást, hogy „könyvebb utólrni a hazug
embert, mint a sánia lovat”.
Nátok is így történt a dolg: Éppen engem
vettél arra sors: Szólti akarám hozzatok, de
torokomon akadt a szó, amikor megálltam, hogy
mit tessék. Betépetes zavaratókból s jedségtől.

ikus Ilona, Gállé Ancika, Szécsényi Margit, Morvai Veronka, Brusznai Károly, Takács Bözsike és Janika, Acs Károly és Gády Gyula Erzsike, Nagy Mária, Kugli Etuska, Nagy Mariska és Bandika, Lucsán Annuska Puliszkák Mária, Kovocsnai Zsófi, Koroknai Zsófi és Irénke, Mária István, Szalma Katica, Nagy Ferike, Bilicki István, Zupáncz Ruzsa, Schwarz Anita, Pesics Olga és Katica, Király Rózi és Miklós, Toma Juliska és Sanyi, Zsigrai Péter, Kollár Katica és Tivadar, Csányi Mária és Katica, Vékás László, Kovács János, Karaba Katica, Czinczár Böske, Szivácki Verica, Bukovcsik Ferike, Wilgermein Eleonóra, Lárony Mária és Janika, Madacki Bözsi és Vera, Varnyu Bözsi és Irénke, Bozsó Géza, Kalmár Irén, Lakatos Maris, Horváth Feri, Kun Ernő és Marika, Müller Annuska és Poldi, Kalmár Irén, Klain Feri és Sanyi, Grnya Irénke és Juliska, Zoll Katica és Jaksika, Oravecz Mariska, Hermina és Irénke, Hajnal Irénke, Bösörmenyi Juliska, Eszv Liduska és Irén, Horváth Veronka, és Jucika, Bonet Vilma, Filko Kató és Karcsi, Gyetvai Amuci és Kató, Geller Gizike, Dömötör Ferike, Csiffári Gyuri és Évike, Csőrfoly Mihály, Schleinch Dániel, Fischer Gizi és Józsi, Hipik Mariska és Katica, Forgó László, Pénczes György, Szivácki Sándor, Balogh Eszti, Németh Irén, Kovács Erzsébet, Fúrjes Teruska, Vajda Sanyi, Kecskeméti Erzi, Szieber Kató és Évi, Csió Irén, Bözsike és Öcsike, Idei Irén és Misi, Hajdu Mariska, Czoczek Annuska, Kálmán Józsi, Erdei Juliska, Horváth Viktória és Ferike, Morvai Erzsike és Pisticke, Gál Gyula, Varsányi Inéke, Bösörmenyi Annuska, Bözsin Olga és Liniose, Madár József, Kéfer Gizella, Ezer Pannika és Erzsike, Vinkovits Józsi, Laci és Marika, Szilágyi Lajos, Takács Cili, Pisticke és Tibi, Metzinger Baba, Solcz Kálmán és Vera, Szávics Boró, Kanyó Matyi, Papp Máté, Arpádhi Mariska és Rózsika, Szabó György, Hunyadi Pirike, Hunyadi János, Antal Mari, Mariska és Bözsike, Hónis Kató és Mancsi, Martens Olga és Hilda, Báli Oli, Radek András, Rapcsó Eszti, Kasza Zoltán, Szeifert Heny, Kapocs Anni, Peikert Mária, Kalmár Gizike, Palkovics Mancsi, Kálmán Veronka, Gombács Józsi, Molnár Bözsi, Verbanac Ilonka és Juliska, Béli Juliska és Mariska, Plesa Ferike, Schinagl Franci, Tokodi Imre és Nándor, Hindovanov Anica, Windischmann Ede, Lajko Sári, Zambó Mihály, Hász Oszkár, Kovács István és Maritka Csiplics Raikó, Szalóki Mancika, Kovács Pista, Würt, Teruska és Feri, Simon János, Mondesz Mihály, Feiszt-

hammel Ilonka és Mancika, Simon Feri, Terzics Tihanyi, Steiner Baba, Csernik Tibor, Steyer Fülöp, Dujmovics János és Feri, Kayser Irma, Divild Mária, Szura babus, Biber Ilonka, Pisti és Ferike, Kohanec Mariska, Rápoly Icu és Erzzi, Dömötör Magda, Fekete Sárka, Szauer Annuska, Valkai Ferike, Pölche László, Horváth Tibi, Herdi Irén, Rózska Lajos.

A sorolásnál Kovács Jánosnak (barszka 4) kedvezett a szerencse. Az Union cukorkaüzlet esokolatéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Puliszkák Mária (Szilva bara 55) a Hering Studio fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Dömötör Magda (Deakova 3) a Mignon cukrázda öt süteményre szóló utalványt vegye át. Kun Ernő és Marika (Futaki 209) a Póto Irán fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Csernik Tibor szubotitcait szerkesztőségünkben vegye át a jutalmát.

A párduo kifitesését Németh Aniko és Erzsi (Mósa Dimitrij 12) az Union cukorkaüzlet esokolatéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Szivácki Sándor és Verica (Pirosi 68) a Foto Boulevard fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Rapcsó Eszti (Meksz. Marodics 3) a Mignon cukrázda öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Steiner Baba a szombati Vig felosztalon fényképre szóló utalványt ottani szerkesztőségünkben vegye át. Kalmár Irén szubotitcait szerkesztőségünkben vegye át jutalmát. Fehér Géza könyvjutalmát postán küldjük el Panseveóra.

Betűrcsivények

1. Molnár Géza
2. Gyurcsik Pirike
3. Spiess Anni
4. Borso Géza
HÉTŐ SUGÁR
• Y
VAN VAN VAN VAN VAN VAN
BALATON
HI

Oszlop relvény

Közl: Kührer liike

1. Katalin becező neve
2. Joizi gümölcs
3. Ökör lesz belőle
4. Nem buta
5. Idős nő
6. Ilyen a cukor
7. Ének más szóval
8. Nem ellentéte

A SZÍV

Egy iskolásfiu naplója
Irtá Edmundo de Amicis

Hirtelen föltámadt, odaszaladt, kimérté az aprófiát meg a gyujtót, elvette a pénzt és visszahozott belőle, aztán egy füzetbe beleírta, hogy mennyi pénzt kapott és megint hátrajött irni.

— Na, most talán bevégezhetem ezt a mondatot — mondta, nekikészülődve.

És újra irni kezdett: — az uti láska, a katólak bornyuja, a pénziárca.

— Ah, most meg kifut ez a szerencsétlen kávé! — kiáltott hirtelen és odaszaladt a tűzhelyhez.

— Édesanyámnak főzöm a kávé, — magyarázta meg kellett tanulnom ezt is. Várj csak egy kis időt, majd jössz meg, hogy örülni fog. Egy hete mindig megégetem a kezem ezzel a kávéval... Mit irjak még hozzá a „pénziárca” után? Meg kellene velelni, de nem jut az eszembe. No, majd aztán... Most gyere be az édesanyámmal.

A kis konyha végében volt egy ajtó és azon mentünk be a hálószobába: ez iz kiesiny volt és ott feküdt egy nagy családiagyban a Coretti macskája; a feje be volt kötve kendővel.

— Itt a kávé, édesanyám — mondta Coretti és odavitte hozzá a tálcát. — Ez pedig az iskolatásam és barátom.

— Ah, ez nagyon derék, urficska, — mondta a jó asszony — hát eljött meglátogatni a szegény beteg?

Ez alatt Coretti megigazította a vánkásokat az anyja feje alatt, szépen fölhamasztotta a náttát, rendbe szedte a takarót, felszította a tüzet és lekergette a macskát a szekrényről.

— Kell-e még valami, édesanyám? — kérdezte aztán, mikor elvette a tálcát. — Be tetszett már venni a két kanál orvosságot? Ha elfogy, majd átszaladok a patikába. A fát már leraktam. Négy órákor fölteszem a húst a tűzre, ahogy mondta és, ha erre jön a vajasszony, megadom a nyolc soldót, amivel tartozunk neki. Minden esetben lesz, ne tessék aggódni.

— Köszönöm, fiam, — sóhajtott a beteg asszony. — Szegény gyerekek: mindennel kell fölőrnöd!

Mindenáron belém diktált egy darabka cukrot, majd Coretti mutatott egy kis képet, az édesapja fotográfiáját, katonaruhában, mellén a vitézségi érem, amit 1866-ban kapott, mikor Umberto trónörökös ezredében harcolt; hajszálra a fiának az arca volt, ugyanazokkal az eleven szemekkel és vidám mosolygással. Aztán visszamentünk a konyhába.

— Tudom már, hoy mit irjak a „pénziárca” után, — mondta Coretti és rögtön be is írta a füzetbe: „a lószerszám és a hurok föléle”. — A többi majd este írom meg. — folytatta — leg-

előbb tovább maradok iton... Milyen jó nekem, — lette hozza sóhajtván — hogy egész nap tanuljak és jut időm meg a séltámi is!

Fürgen és vígan, mint mindig, beszaladt a holtba, fölött a bakra egy nagy hasáb fát és fűrészeltel kezdett, miközben nevetve mondta:

— Ez ám csak az igazi tornaóra! Egész más valami, mint a „karfokés előre!... Mind fölűre-sezem ezt a fát, mira hazajön az apám; tudom, hogy megőrül neki. Csak ez a baj, hogy fűrészelés után, ha irók: a t meg a l betű mind olyan lesz, mint a kigyó: így mondja a tanító ur. De mit csináljak?... Majd megmondom neki, hogy dolgom akad... Most az a legfontosabb, hogy az édesanyám mennél hamarabb meggyógyuljon. Ma, há! Istennek, már jobban is van. A nyelvtant majd megtanulom holnap reggel, kakas-kukorékolással... Oh, most meg itt van a kocsi a tuskókkal. Rajta hát!

A tuskóval megrakott kocsi megállt a bolt előtt. Coretti kiszaladt, hogy beszéljen a kocsisal, aztán sajnálkozva mondta:

— Most már nem maradhatok veled. A viszontlátásra, holnap. Köszönöm, hogy meglátogattál. De jó nekem!

És kezét fogván velem, szakadt leszedni a tuskókat a kocsi, ujra kezdvén a robotot a kocsi-fól és vissza: rózsás arca szinte kicsatant a macskaszőrű sipka alatt és öröm volt nézni a vidám mosolygását.

— „Jó nekem!” — így bucsuzott el tőlem.

Ah, nem, Coretti, nem: — sokkal jobb nekem, mert te többet dolgozol és többet tanulsz, mint én, — mert nekem több hasznodat veszl az apád és az anyád, — mivelhogy sokkal jobb, szászorta jobb és derekabb fiu vagy nálam, kedves kis pajtásom!...

Az igazgató ur

Péntek, 18-ka.

Coretti nagyon örült ma délelőtt, mert a havi írásbeli vizsgáoz régi, második osztálybeli tanítója, Coatti ur jött be ellenőrzőnek; tagbaszakadt, nagy ember ez, sűrű bozontos hajjal, torzborz fekete szakállal, nagy fekete szemekkel és olyan vastag hanggal, mint az orgona. Mindig azzal fejegeti a gyermekeket, hogy fölűgyeli őket, vagy a nyakuknál fogva hurcolja a rendőrségre, — de sohase büntet meg senkit, sőt észrevétlenül mindig mosolyog, ha látja, hogy félnek tőle.

Cottival együtt nyolcan vannak a tanító urak, beleértve a segédtanítót is, akinek még szakállal bajusa sincs és olyan kicsiny, hogy szinte még diáknak látszik. A negyedik osztály egyik tanítója sánta, mindig nagy gyapjú-szába burkolja a nyakát és örökké panaszkodik, hogy nyavalyás; azt mondják, hogy köszvényes és a bajt abban a felusi iskolában szerezte, ahol azelőtt tanított, mert az iskola olyan nedves volt, hogy szinte esurogak a falai. A negyedik osztály mégis tanítója már öreg és galambosz; azelőtt a vakokat tanította.

(Folytatjuk)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon lusta kisfiú. Ugy hívják, hogy Tamás. Tamás nem szeretett iskolába járni, nem szeretett sétálni sem. Csak enni szeretett és játszani. Egész nap játszott volna a legszívesebben. Hiába volt intés, kérés, korholás. Tamás csak fektült a padlón és játszott, játszott. Körülötte ott hevertek az ólomkatonái, a képoskányok, a sok társasjáték, a szappanbuborékjáték, a vasut, a horgászjáték, mindenféle.

Éppen akkor jött be a tanítóbácsi a szobába, mert Tamás nem járt iskolába, otthon tanították, hogy valamire haladjon a kis lusta. No, mikor a tanítóbácsi meglátta, hogy leke helyett is csak játszik, haragosan megfordult és elment. Csak ennyit mondott:

— Vigyázz, Tamás, nagyon rossz vége lesz ennek. Ha meg nem javulsz, nem is tanítalak többé. Aztán meglátod, mi lesz belőled?

Tamás ottmaradt a földön, fekete.

— Mi lesz belőlem? No, mi lesz belőlem? Egyelőre az a fontos, hogy ma nem kapok leckét és játszhatom kedvemre. De hát mit gondolt a tanító bácsi? Mi is lenne belőlem?

Tamás úgy elgondolkozott, hogy nem is tudta már, mennyi ideje fektült ott a földön, a játékaik között. Csak arra riadt fel, hogy a tintatartó fölé egy vékonyka hang szóltotta.

— No, Tamás, mi lesz belőled?

Tamás csodálkozva nézett a hang irányába és akkor vette észre, hogy a tintatartó tetején egy parányi manócska üldögél. A manócskának hosszú, fehér szakállja volt és piros tefélis szipkát viselt, a hában gem kunkorodó hegyű, piros papucsot.

— Ki vagy te? — kérdezte Tamás csodálkozva.

— A tintatartó manója, — mondta nevetve a kis emberke — és tudni szeretném én is, hogy mi lesz belőled?

— Én bizony nem tudom. De azt tudom, hogy játszani szeretek a legjobban.

— Helyes, — mondta a kis manó, — akkor a legjobb lesz, ha elmegegyünk játékosra. Ott talán viszed valamire.

— Játékosra? — álmélkodott Tamás. — Hát az is van? És hogyan jutok oda?

A kis manó nem szólt semmit, csak a szappanbuborékjátékot és egy nagy-nagy színes buborékot fújt. Ebbe a buborékba ülték bele Tamás és a kis emberke és alig hogy kényelmesen elhelyezkedtek a buborékban, egy szálló felkapta sé reptette kifelé az ablakon. Olyan gyorsan szálltak, hogy Tamás egészen beleszédült, úgy, hogy még a szemét is behunyta és mire kinyitotta, egyszerre csak játékosra látta maga alatt.

A házak mind fesselt faházak voltak, amolyan fesselt ajtókkal, hogy be lehetett rajtuk lépni, a fű zöld volt, de csak játéktű, száraz és illatlan. A fák kis fakarikákban álltak, mint Tamás játékosdobozában és a levelek sem volt igazi falevelek, csak olyan száraz, zöldre festett szalma. Játékosraug utcain olyan volt a forgalom. A játék rendőr mutatta az irányt és a kis autók, lovaskocskák és szekerek haladtak szépen rendre. Még a kis játékkállatok is vigyáztak, hogy szót fogadjanak a

Játékosraugnak. Tamás tapsolt örömeiben, hogy milyen gyönyörű itt minden! Hogy is ne! Mikor egész hadsereg játékkatonákkal masztort el mellette, utána meg típegő lépésekkel a leggyönyörűbb ruhájú babák, amelyek hol kinyitották napernyőiket, hogy le ne süljönek, hol meg felmentek soknyácasákaikat, hogy be ne szározódják.

Egyszerre egy gyönyörű játékvárt pillantott meg Tamás.

— Nézd, — kiáltotta, — oda szeretnék bemenni!

— Eppen oda igyekszünk, — mondotta a tinta tartó manója és már sietett is a játékvárt felé. Mikor odatért, a játékosraug leeresztelte a felvonóhidat és szépen tisztelgett a kis manónak. A kúrások meg belehujták a trombitáikba és úgy vonult be a várba Tamás. A várban maga a játékvárt király lakott.

A játékvárt nagyon kedvesen fogadta a kis manót.

— Örülök, hogy eljöttél, — mondotta. — Már ugyanis nagyon régen nem látnék egy mást.

— Lehet vagy ezer éve, — nevetett a kis manó. — De te, fontos királyom, nem öregedél meg egy osepét sem.

— No, a te szakállad sem lett fehérebb, de még hosszabb sem, — mondta mosolyogva a játékvárt király.

— Nem nagy ám ezer év, — felelte a kis emberke. — De most más dolgon járok, mint akkor. Mert akkor egy leánykát kísértém ide, aki nem szeretett játszani. Most meg egy fiúval jöttem, aki mást se szeret, mint játszani.

— Csak játszszerkedkedve, — mondotta a játékvárt király. — Itt maradhat nálunk, ameddig kedve tartja és játszhat, amennyit akar.

Ezzel a király kegyesen elbocsátotta Tamást, aki megint játékosraug földjén találta magát.

— Előbb ebédelni szeretnék, aztán játszani, — mondta.

Ebben a pereben érték egy terített asztalhoz. Az asztal meg volt rakva minden jóval, csokoládéval kezdve a habostortáig. Tamás sietve ült le az asztalhoz és szájához vette a színtűt meg-töltött csészét. De a csokoládé csak fessze volt és ugyanígy csak játéktorta állt az asztalon és fából volt a kalács is.

— Kellenetes, — sopázkodott Tamás. — Hiszen itt éhen lehet halni! Megyek és keresek magamnak valami ennivalót. — De hiába ment za almához, amin csak egy pirosított hivatagban a sok alma, játékalma volt valamennyi. És hiába ment a játékvárt, hogy legalább egy kis vizet igyék, a kúthoz nem volt víz, mint ahogy a játékvártban sem volt ennivaló, csak csupa játékváltemény és játékosraug és játékványér.

Tamás keserves sírással tért vissza a manóhoz.

— Éhenveszek, egész biztosan éhenveszek! Hiszen itt minden csak fessze van, hiszen itt minden csak játéktű!

A tintatartó manója nagyot nevetett.

— Te kíváncsi vagy ide, Tamás. Te mondtad, hogy nem akarsz sem sem lenni, csak játszani akarsz naposszal. Hát itt játszhatasz. De ha enni is akarsz, akkor menjünk innen. Menjünk valami valóságos helyre, ahol valóságos ennivaló is van.

De ott valóságos munka is van ám, nemcsak játék. Mert az olyan helyeken, ahol enni lehet, dolgozni is kell.

— De mit dolgozom? Mi legyen belőlem? — Egyelőre csak tanuló. Mert a te korodban minden gyerek tanul, az a munkája, az a dolga. Aztán, ha megnősz, lehet belőled akármű. De egyelőre csak ez a munkád.

— És akkor kapok enni? — Kérdezte Tamás félig sírva.

Felelet helyett a tintatartó manója megint egy hatalmas szappanbuborékot fújt akkorát, hogy belefértek mind a ketten. És a szálló megint vitte a buborékot, de olyan gyorsan, hogy Tamás bele-szédült és behunyta a szemét.

Mire megint kinyitotta, ott fektült a gyermek-szoba padlóján, éppen úgy mint mielőtt elindultak. De az asztalon ott párolgott a meleg kávé és mellette fektült egy hatalmas darab vágaskenyér.

Tamás éhes volt, mint a farkas és odafutott za uszonyáéhoz.

— Parancsolj el is — kiáltotta a kis manó. — Odafordult a tintatartó felé, és akkor vette csak észre, hogy ott bizony nem ül már senki. A kis manó úgy elünt, mint egy szappanbuborék.

— No majd csak találkoznak még — gondolta Tamás — ha majd sürűben fogom a tintatartómat használni, mind eddig. — És józsen hozzá-láított az uszonának.

Ici-pici tyukocska

Volt egyszer, hol nem volt, egy ici-pici ház. Ebben az ici-pici házban lakott egy ici-pici asszonyka, akiket nem volt egyebe, mint egy ici-pici tyukocska. Az ici-pici tyukocska minden nap egy ici-pici tojást tojt és az ici-pici asszonyka az ici-pici tojásból egy ici-pici tyukocskát gyárt amit megfellezett az ici-pici tyukocskával. Így eldegéltek egy ideig, míg egy szép napon az ici-pici asszonyka arra ébredt, hogy az ici-pici tyukocska eltűnt. Kereste mindenfelé, az ici-pici szobában, az ici-pici konyhában, az ici-pici kertben is, de a tyukocska nem volt sehol.

Nem ám mert a tyukocska ezen a napon kofában kelt fel mint az ici-pici asszonyka sé gon-lolt egy nagyot, hogy ő bizony elmegegy világgá. El is indult azonnal és a legelső háznál csodálkoz-ra állt meg. Mekkora nagy ház volt. És egészen nagy emberkektől laklak benne csak az udvaron ka-pargált egy tyukocska, amelyik éppen akkora volt, mint az ici-pici asszonyka ici-pici tyukoc-ska. Ehhez lépett a tyukocska és megkérdezte: — Mit kapargálsz, pajtás?

— Keresek, keresek, keresek, de nem lelek, — elelt a tyukocska.

— No, akkor nekem jobb a dolgom, — neve-reit az ici-pici tyukocska, mert a tojásból észlecskát gyurt az ici-pici asszonykám és meg-elezi velem az egészet.

— Akkor én is odamegyek, — mondta a tyu-occska.

Mikor az ici-pici asszonyka meglátta az ő ici-pici tyukocskáját, nagyon megörült. Hát még mi-ior látta, hogy az ici-pici tyukocskával még egy ici-pici tyukocska is jött, meg két ici-pici csibe is, rögtön bement az ici-pici konyhába és egy

olyan ici-pici tyukocska gyurt, hogy a tyukoc-skák és a csibék nem győzték enni, esze-regni. Most is ott vannak az ici-pici asszonykának ici-pici udvarán és eszik.

Rejtvények, játékok, mókák és egyéb hunculságok

Megjeltsék a Tündérország május 26-i számából

- Betűrejtvények: 1. Hangemecek, 2. Színtű, 3. Számítatlan lecke, 4. Számítatlanzor.
- Rejtett német és finnerek: 1. Német, 2. Finn, 3. Kinn, 4. Tbor, 5. Tamás, 6. János.
- Kocsa rejtvény: 1. Jani, 2. Olom, 3. Kati, 4. Alma, 5. Ima, 6. Mari, 7. Olga, 8. Répa. Az első sor: Jekai Mór.
- Mi ez? Béka.
- Rács rejtvény: Függlőleges: 1. Tekő, 2. Lako, 3. Kató, 4. Baba, 5. Tyuk, Vízszintes: 1. Télihábát, 2. Pótló rejtvény: Ferenecváros.
- Kocsa rejtvény: 1. Lika, 2. Ima, 3. Baba, 4. Amaz.

Keresztrejtvény: Vízszintes 1. Kati, 4. Teri, 7. Irpos, 8. Rugó, 10. Kébu, 12. Ors, 13. Arab, 14. Tibi, 17. Masu, 20. Emil, 21. Ojai, 22. Koltó, 23. Elak, 24. Oik. Függőleges: 1. Karó, 2. Higdó, 3. Iros, 4. Toka, 5. Esér, 6. Huh. — A számozás és a kérdés hibás. — 9. Urain, 11. Bajsa. (A szám felületi kocka feketének számít). 14. 17e, 15. Bika, 16. Iok, 17. Molo, 18. Alol. (A kérdésből kimaradt, hogy: vissza). 19. Uj hó.

A hibakereső pályázat megjelése

A multvasárnap Tündérországban az aláb-bi hibák fordultak elő: sem, si, eye, ze, sik, nav, eyoh, za, gim, eye, sé, ze, gyoh.

A multheti hibakereső pályázat nyertesé Szalóki Manó. Könyvtárlatát postán küldjük el Csantavirre.

A rejtvényeket egészen, vagy részben megjelítették, szép festményt küldtek be:

Punyí Pista és Ilonka, Baesa Pista és Veronka, Bogács Mariska, Katona Man-cika, Dujnovics János és Feri, Szabadi Mi-si és Sanyi, Pásztor Irma és Kálmán, Báró Ferkó, Szekeres Ama Gyurica, Majsai Fe-rike, Szigeti Bözsike, Máthé Imre és Mancsi, Oberreiter Gyurka, Babk Gyula, Jovano-vics Emil, Dadi Keresi, Urbán Margit és Joli, Paszt Pubka, Nagy Takács Tivadar, Lázár Jolanka, Menártovics Erzebet, Csá-nyi Pirocska, Szécsényi Katica, Munka Ma-ria, Szabó Aranka, Morvai Tibi és Julius, Viczkó József, Zsigrai Mariska, Moskovics Ivan, Romó Erzi, Dancs Ilonka, Bordás Erzsike és Annuska, Teofanovics Danica, Fischer Gyula, Lenn Géza és Eszti, Adam szki Jenő, Freund Margit és Bözsi, Horváth Inci és Irén, Bozóki Katica és Janka, Fa-csak István, Németh Aniko és Erzsike, Ba-logh József, Detár József, Veres Márti, Pál-fi Rózsi, Morvai Lajos, Bolgár Tomy, Mő-

A szép Simongáthy-lányok

A Reggeli Ujság REGÉNYE

IRTA: FALVAY ANDOR

74

És most már félhangosan ismételte:
— Meg kell tudnom mindent!... Mindent meg kell tudnom!...

Az érzést a szenvedélytől és pedig sokszor a legellentétebb szenvedélytől a léleknek és szívnek csupán néhány hőfoknyi eltérése választja el. Ezért van az, hogy a szerelemből minden átmenet nélkül gyűlölet lesz. Sőt sokszor egy egész más személy ellen irányuló gyűlölet, amit magyarázni indokolni, vagy megérteni nem is lehet.

Ez történt Ákossal is, aki a következő pillanatban teljesen indokolatlanul gyűlölni kezdte édesapját. A szerelmes férfi vak önzése elhomályosította tiszta látását és a helyett, hogy a hibát sajátmagában vagy esetleg szerelme tárgyában próbálta volna keresni és megtalálni, mindenért Váraljai Jánost tette felelőssé. A legfőbb ok az volt, hogy az volt, hogy Eszter is Váraljai Jánosnak zudította gyűlöletének szavait, ő pedig képtelen volt a védelmére kelni tulajdon édesapjának, mert szerelmes szíve nem mert vállalkozni arra, hogy mérlegelje és valóságos értékére szállítsa le a lány állításait.

Ha Eszter így érez, akkor neki is kötelessége így érezni.

És most már szinte egész világosan látta, vagy legalább is ezt a látást kényszerítet magára, hogy az ő mostani boldogtalanságának egyedüli és kizárólagos oka: az édesapja! Igenis: Váraljai János, aki nem csupán azzal gyűlöltette meg magát, hogy egyszerű sorból a dúsgazdag emberek közé küzdötte fel magát, hanem főként azzal, hogy éppen a simongáthyi földet és kuriát vásárolta meg. Mintha megvakult gögijében éppen azokra akart volna halálos csapást mérni, akiknek még az egyszerű ütés is végtelen fájdalmat okozott volna...

Csengetett.

Inasának kiadta a parancsot, hogy a zonnal csomagoljon, mert néhány napra elutazik.

Amikor megérkezett Ákos, a Bagolyvár tornácán találta édesapját.

Csendes, nyugodalmatlan este volt. Az égen már pislogó csillagtűzek gyultak, de az angyalképek még csak festegéni kezdték az esti égboltozat himes köntösét.

Váraljai János karszékekben ült és csendesen pipázgatott.

A szokatlan kocsizörgésre felfigyelt.

— Csak nem jön ide valaki? — kérdezte rosszkedvűen.

A következő pillanatban már ott állt előtte a fia. Hűvösen köszönt és aztán anélkül, hogy leült volna, kemény hangon így kezdett beszélni:

— Ne vegye rossz néven, édesapám, hogy újból zavarom...

— Nem zavarsz engem, édes fiam, — mosolygott az apa.

— Rendkívül fontos ügyben utaztam le, — beszélt tovább Ákos. — Néhány különös dologra vonatkozólag szeretnék felvilágosítást kapni... És pedig azonnal, hogy még az éjszakai vonattal visszautazhassam.

Az apa furcsálotta ezt a hangot, bántotta is, sőt rosszul esett neki, de igyekezett uralkodni érzéseire és mosolyogva mondta:

— Rendelkezésemre állok, édes fiam!

— Hát akkor tessék megmondani — dezte szinte elfulladás hangon Ákos —, miért lakik még most is itt a Bagolyvárban?

Az apa már gyanítani kezdte, hogy honnan fúj a szél és mi lehet az, amit a fia tőle megtudni szeretne. Ugy gondolta azonban, hogy egyelőre kedvesen felelget a kérdésekre, de csak annyit, amennyit ő akar, ha pedig már kellemetlenné válik fia faggatása, egyszerűen leintí és némaságot parancsol rá.

— Hogy miért lakom itt?... — mosolygott ravaszul a bajusza alatt. — Édes fiam tudod, hogy én már megettem a kenyérem javát... Ugy is mondhatnám, hogy megöregedtem... Az ilyen magamfajta vén ember pedig már nem szívesen változtat szállást... Nagyon megszoktam én már ezt az öreg Bagolyvárat és úgy gondoltam, ha jó volt nekem harminc éven keresztül, jó lesz még arra a rövid időre is, amit a Mindenható kegyesen engedélyez... Csak azon csodálkozom édes fiam, hogy ezt te magadtól nem bírd kitalálni...

— Igaz ez, édesapám?... —

De most már az apának is elég volt ebből. Haragos villám gyúlt az ő szemében is, napbarnított arca piros lett a dühtől, lassan felállt a székből, szembefordult a fiával és metsző lett a hangja.

— Mit kérdeztél tőlem, édes fiam?

— Hogy igaz-e az, amit mondtam? — vágta most már oda hepciáskodva Ákos.

— Tőlem kérdezed azt?

— Igen, édesapámtól!

— Kölyök! — süvöltött most Váraljai János hangja. — Miféle szemtelenség ez?...

— Ez nem szemtelenség! — ugrált tovább Ákos. — De tudni akarom az igazságot... Tudnom kell az igazságot...

— Aztán miféle igazságot akarsz tudni?

— Hogy miért nem költözött át édesapám... miért nem költözött át a Simongáthy kuriába?...

Az apa hirtelen elsápadt és visszaesett a székbe.

— Semmi közöd hozzá! — kiáltotta.

— De én tudni akarom!... Nekem tudnom kell! — kiáltotta Ákos.

— Mondtam már, hogy semmi közöd hozzá! — süvöltött az apa hangja. — Nem tartozom neked magyarázattal!

— De igenis, édesapám!... Igenis!... Ez az egész ügy mostmár nem csupán a magáé édesapám, hanem az enyém is!

— Nem értem ugyan, hogy mit mondasz — felelte az apa. — De nem is érdekel!... Erdőbe annyival, amit az előbb hallottál tőlem!... Hisz semmi közöd hozzá!... Semmi közöd!...

— De én nem érhetem be ennyivel!

— Ne felelel velem, kölyök, — ugrott fel újra az apa, sőt a kezét is felemelte.

Ákos egy lépést közeledett.

— Csakhogy most nem a fiu kérdez valamit és nem az édesapjától!

— Hát ugyan ki?... És kitől?... — csendgett fenyegetően, de veszedelmes élességgel az apa kérdése.

— Két férfi áll szemben egymással! Az egyik kérdez és a másik felel!

várja!... Igenis két férfi, aki véletlenül apa és fiu, de ebben az esetben nem a fiu fordult az édesapjához, hanem az egyik férfi a másik férfihoz!

— Hát ez mégis micsoda pesti marhaság? — dörgött az apa hangja. — Nekem ugyan szónokolhatsz hajnalig, akkor se látok benned egyebet, mint a tulajdon fiamat, képviselő ur!...

Váraljai János fenyegetően kacagott. Ezen a kacagáson azonban valami furcsa, könnytelen zokogás tört keresztül.

Ákos újra elkezdte:

— Hajlandó nekem felelni, édesapám?

— Hallgass... Nem felelek... Hallgass!...

— Én pedig kérem, édesapám... nagyon kérem... hogy...

Váraljai János arra fordult és látta fia vergődését. De ugyanekkor érezte, hogy az ő lelkében is vihar tombol, amit a fiu kérdése indított el. Szelidebbre fogta a hangját.

— Talán felelek neked... De csak akkor ha megmondod, miért kérdeztél tőlem?

Most már Ákos is csendesebb lett.

— Mert ez az ügy nem csupán édesapám ügye, hanem az enyém is...

— Nem értelek fiam...

— Az életem boldogsága függ attól, hogy őszinte választ kapok a kérdéseimre... Simongáthy Eszter ugyanis azt mondta nekem, hogy halálos bűn árnya van rajtam, amire nincs bocsánat... Ezt a bünt pedig szerinte, édesapám követte el...

Csend lett.

Ákos elhallgatott, de az apja se felelt. Lehajtott a fejét szomorúan, mintha az a vád, amit most olvasott fejére Ákos, valóban igaz volna és büntudat kinozná lelkiismeretét.

Kis idő múlva megszólalt az apa:

— De hát miért érdekel téged az, hogy mi a magyarázata annak, hogy én még most is itt lakom az öreg Bagolyvárban?

— Mert ebben sejtem az igazi okot és magyarázatot, — felelte Ákos.

Váraljai János felugrott.

— Elég!... Hallani se akarok többet erről! Megtiltom!... Igenis, megtiltom!... Nem tűröm, hogy faggass, mint egy vizsgáló bírósági... Szeretlek, mert a fiam vagy... De elűzlek magamtól, ha tovább is így viselkedsz!... Igenis, elűzlek... Kitagadlak.

Ákos most vakmerően odavágta:

— Talán jobb is volna... Mert akkor nem kellene viselnem a gyűlölt Váraljai nevet!...

Apja elsápadt.

— Gyűlölt? — kérdezte tompán. — Azt mondd, hogy a Váraljai név gyűlölt?

— A Simongáthyak szemében feltétlenül az!

— És mit akarsz te a Simongáthyaktól?

— Szeretem Esztert és nem nyugszom addig, amíg a feleségem nem lesz...

Mintha villámcsapás érte volna, úgy kérdezte az apa:

— Szereted?... Simongáthy Esztert szereted?...

— Igen, édesapám...

